REFERENCE,
(NOT FOR ISSUE)
READING ONLY INSIDE LIBRARY

Assam Legislative Assembly Debates

Official Report

SEVENTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE ELEVENTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

Budget Session

Vol. VII

No. 14

THE 25 TH MARCH, 1985

1989

PRINTED AT PRINTORAN PRESS, DANISH ROAD, PANBAZAR, GUWAHATI—781001

REFERENCE,
(NOT FOR ISSUE)
READING ONLY INSIDE LIBRARY

Assam Legislative Assembly Debates

Official Report

SEVENTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE ELEVENTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

Budget Session

Vol. VII

No. 14

THE 25 TH MARCH, 1985

1989

PRINTED AT PRINTORAN PRESS, DANISH ROAD, PANBAZAR, GUWAHATI—781001

REFERENCE
(NOT FOR ISSUE)
READING ONLY INSIDE LIBRARY

PROCEEDINGS OF THE SEVENTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE SEVENTH GENERAL ELECTIONS UNDER SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

The House met in the Assembly Chamber, Dispur, Guwahati on Monday the 25 th March, 1985 with the Hon. Speaker in the Chair, 16 (Sixteen) Ministers, 12 (Twelve) Ministers of State, 47 (fourty Seven) Members present.

—

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY

(Budget Session)

Dated the 25 th March 1985

VOL.—VII

NO.-14

CONTENTS

		Page
1.	Questions	1
2.	Voting On Demands for Grants	14
3.	Calling Attention Notice	120
4.	Adjournment	123

STARRED

QUESTION & ANSWERS

(To which oral answers were given)

Date :— 25th March, 1985.

বি: সুৱনখাটাত খোৱা পানী যোগান ।

শ্ৰীঅলিত চন্দ্ৰ বড়োৱে সুধিছে ঃ

*১০৯। মাননীয় জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) নলবাৰী মহকুমাৰ অন্তৰ্গত "সুৱনখাটা খোৱা পানী যোগান" আচনিৰে কিমান ঘৰ পৰিয়াল উপকৃত হৈছে ?

(খ) এই আচনিৰ বাবদ কিমানটা টেপ বা ড্ৰাম বহুওৱা হৈছে ?

(গ) এই আচনিৰ বাবদ কিমান জন কৰ্মচাৰী নিয়োগ কৰা হৈছে ?

শ্ৰীদৰছিং তেৰাং (জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী বিভাগৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

১০৯। (ক) সুৱনখাটা খোৱা পানী যোগান আচনিৰ দ্বাৰা ৪ খন গাৱঁৰ ১৯৭১ চনৰ পিয়লৰ মতে ৭৫২৮ জন মানুহৰ খোৱা পানী যোগান ধৰা হৈছে ।

(খ) মুঠ ৮ টা G. I. tank (ড্ৰাম) আৰু ২৫ টা টেপ বহুওৱা হৈছে। এই আচনিৰ বাবদ ৩ জন কৰ্ম্মচাৰী নিয়োগ কৰা হৈছে ।

শ্ৰীঅলিত বৰো :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, (খ) প্ৰশ্নৰ উত্তৰত আঠটা টেপ বহুৱা বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে, এই টেপবোৰ কিমান দূৰত্বত বহুৱা হৈছে জনাবনে ?

শ্ৰীদৰসিং টেৰাং (মন্ত্ৰী) :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এটা টেংকৰ পৰা আনটো টেংকৰ দূৰত্ব কিমান সেই খবৰ মোৰ হাতত নাই ।

শ্ৰীঅলিত বৰো :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰীৰ হাতত এই খবৰ নাই বুলি কলে, আমি জনাত এক মাইলৰ দূৰে দূৰে এইবোৰ বহুৱা হৈছে ইমান দূৰত্বত ৰাইজে যিমান উপকাৰ পাব লাগিছিল সিমান পোৱা নাই । কৰ্মচাৰী যি তিনিজন নিয়োগ কৰিছে সেই তিনিজন থলুৱা মানুহ হয়নে নহয় ?

শ্ৰীদৰসিং টেৰাং (মন্ত্ৰী) :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য জনৰ প্ৰথম প্ৰশ্নৰ সম্পৰ্কত মই বিষয়া সকলৰ লগত আলোচনা কৰিম আৰু দ্বিতীয় প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কওঁ যে তিনিজন কৰ্মচাৰীৰ প্ৰথম জন শ্ৰীপ্ৰদীপ কুমাৰ—

দ্বিতীয় জন—শ্ৰীগনেশ··· —খালাচি

আৰু তৃতীয়জন — শ্ৰীপ্ৰবিত্ৰ··· খালাচি। এওঁলোক আগৰ কামৰূপ জিলাৰ লোক।

শ্ৰীছিৰাজুল হক :— অসমত বৰ্ত্তমান বিত্তীয় বছৰত কিমান পানী যোগান আচঁনিৰ পাইপ লাইন বহুৱা হৈছে ?

শ্ৰীদৰসিং টেৰাং (মন্ত্ৰী) :— বেলেগ প্ৰশ্ন দিলে উত্তৰ দিব পৰা হব।

শ্ৰীঅলিত বৰো :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সোৱণখাটাৰ পানী যোগান আচঁনিত যিখিনি জেগা সুমুৱা হৈছে সেই জেগাখিনি এনে অনাদৃত অৱস্থাত আছে যে ফেনসিং নোহোৱাৰ ফলত তাত জমা হৈ থকা বস্তু খিনি চুৰি হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে, গতিকে এই জেগাবিলাকৰ সুৰক্ষাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে লব নে ?

শ্ৰীদৰসিং টেৰাং (মন্ত্ৰী) :— মই এই সম্পৰ্কে খবৰ লম।

Starred Question No. 110 was not put member being absent

বিঃ কীট নাশক দৰব

শ্ৰীচন্দ্ৰধৰ কলিতাই সুধিছে :

*১১১। মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) D.D.T., B.H.E., Endrine, Eldrine, Heptachlore কীট নাশক দৰববোৰ মানুহৰ কাৰণে বিপদ জনক আৰু বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থা (W.H.O.) ই নিষিদ্ধ কৰিছে বুলি চৰকাৰে জানেনে ?

(খ) যদি জানে, এই ৰাসায়নিক পদাৰ্থবোৰে শস্যৰ ভিতৰলৈকে প্ৰবেশ কৰি খাদ্যৰ লগত মানুহৰ শৰীৰলৈ গৈ ক্ষতি কৰে বুলিও চৰকাৰে জানেনে ?

(গ) যদি জানে, প্ৰতিকাৰৰ কি কি ব্যৱস্থা লৈছে ?

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্ম্মন (স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

১১১। নেজানে।

(খ) প্ৰশ্ন নুঠে।

(গ) প্ৰশ্ন নুঠে।

শ্ৰীচন্দ্ৰধৰ কলিতা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰে নাজানো বোলা কথাটোত

মই সন্তুষ্ট হব পৰা নাই। বস্তু দিছে যেতিয়া এই সম্বন্ধে ক্রিয়া প্রতিক্রিয়া জানিব লাগে আৰু জানে বা নাজানে এইঁটোকে কব লাগে।

ড: ভূমিধৰ বৰ্মণ (মন্ত্রী) :— চাৰ, এইবিলাক বিসাক্ত বস্তু, কিন্তু ব্যৱহাৰ কৰাটো নিসিদ্ধ কৰা নাই। ব্যৱহাৰৰ আধিক্য হলে তাৰ পৰা অনিষ্ট হবই। ডি ডি টি ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা পঠায়, বিশ্ব স্বাস্থ্য সম্থাই ইয়াৰ অপকাৰীতাৰ গুৰুত্ব বুজি নিশ্চয় বন্ধ কৰিলেহেতেন।

Re : INSTALLATION OF HAND TUBE WELL

Shri Amir Hamcha Talukdar asked :

*112. Will the Minister, Public Health Engineering be pleased to State :

The number of villages of Sarukhetri Constituency selected to install Hand Tube wells and Ring well ? (please give details with number of Hand Tube well and Ring well).

Shri Dorsing Terang (Minister of State, Public Health Engineerig) replied :

112. Upto date 783 Hand Tube wells and 6 Ring wells have been sanctioned for 100 Villages in Sarukhetri Constituency. A list is placed on the Table of the House.

শ্রীআমিৰ হামচা তালুকদাৰ :— এইবছৰ যিবিলাক গাওঁ নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হৈছে সেই সকলো বিলাক গাৱঁতে চেংচন দিয়া হৈছে নেকি ?

শ্রীদৰসিং টেৰাং (মন্ত্রী) :— চাৰ, ১৯৮৪-৮৫ চনত ১৬ টা হেণ্ড টিউবৰ চেংচন দিয়া হৈছে।

শ্রীদানেশ আলী :— এতিয়ালৈ কিমানটা বহুৱা হৈছে ?

শ্রীদৰসিং টেৰাং (মন্ত্রী) :— কিমানটা বহুৱা হৈছিল সেই খবৰ লব লাগিব।

শ্রীআমিৰ হামচা তালুকদাৰ :— যিবোৰ টিউৱ ওৱেলৰ চেংচন্ দিয়া হৈছে সেইবোৰ প্রবলেম ভিলেজ হয় নে নহয় ?

শ্ৰীদৰসিং টেৰাং (মন্ত্ৰী) :— প্ৰবলেম ভিলেজকে চিলেক্ট কৰা হৈছে।

শ্ৰীআমিৰ হামচা তালুকদাৰ :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই জানিব বিচাৰিছোঁ যে নন প্ৰবলেম গাৱঁতো খোৱা পানীৰ সমস্যা আছে, গতিকে সেইবোৰ প্ৰবলেম ভিলেজ হিচাবে ধৰি লৈ চেংচন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীদৰসিং টেৰাং (মন্ত্ৰী) :— টকা পইচাৰ কথা আছে চাৰ, টকা পইচাৰ সাপেক্ষে কৰা হৱ।

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে আমাৰ ৰাজ্যত খোৱা পানীৰ সমস্যা কেতিয়া দূৰ কৰিব পৰা হব ?

শ্ৰীদৰসিং টেৰাং (মন্ত্ৰী) :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই সিদিনাই কৈছোঁ যে সপ্তম পৰিকল্পনাৰ ভিতৰত বৃহত্তৰ পানী যোগান ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হৈছে।

বিঃ গুৱাহাটী মেডিকেল কলেজৰ টকা চুৰি

শ্ৰীমথুৰা ডেকাই সুধিছে :

*১১৩। মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) গুৱাহাটী মেডিকেল কলেজৰ পৰা কেইমাহ মান আগতে ডেৰ লক্ষ টকা চুৰি হোৱা কথাটো চৰকাৰে জানেনে ?

(খ) যদি জানে, উক্ত টকা থোৱাৰ বাবে মেডিকেল কলেজত কোনো সুব্যৱস্থা নাছিল নেকি ?

(গ) উক্ত টকা অধ্যক্ষৰ ঘৰৰ পৰা চুৰি হ'ল নে কৰ পৰা কেনেভাৱে চুৰি হ'ল জনাবনে ?

(ঘ) উক্ত টকা উদ্ধাৰৰ কেনে ব্যৱস্থা লৈছে জনাবনে ?

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্ম্মণ (স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

১১৩। (ক) হয়, চৰকাৰে জানে। এইটো এটা ডকাইতিহে আছিল। টকাৰ পৰিমান আছিল ১,৫৬,৯১২'৪২ টকা।

(খ) টকা থোৱাৰ বাবে গুৱাহাটী মেডিকেল কলেজত সুব্যৱস্থা আছিল।

(গ) অধ্যক্ষৰ ঘৰৰ পৰা চুৰি হোৱা নাই। কলেজৰ কোষাগাৰৰ পৰাহে টকাখিনি ডকাইতি হৈছিল। ইংৰাজী ৩/৯/৮৪ তাৰিখে ৰাতি দুটামান বজাত ৮/৯ জন মান মানুহ কলা কাপোৰ পিন্ধি নৰকাসুৰ পাহাৰৰ ওপৰত থকা

কলেজৰ অধ্যক্ষৰ কাৰ্য্যালয়ত সোমায়। সেই সময়ত ২ জন চকীদাৰ কৰ্ত্তব্যৰত আছিল। আন দুজন চকীদাৰ Round duty ত আছিল। মানুহ কেইজনে অতৰ্কিতে আবিৰ্ভাৱ হৈ চকীদাৰ দুজনক মৰিয়াই জখম কৰে আৰু তেওঁলোকৰ মুখ-হাত কাপোৰেৰে বান্ধি আটক কৰি ৰাখে। তাৰ পিচত কোষাগাৰৰ ৩ টা তলা ভাঙি পেলায় আৰু বাকচৰ পৰা টকাখিনি লৈ যায়।

(ঘ) দিশপুৰৰ থানাত ৪/৯/৮৪ তাৰিখে ৰাতিপুৱা এখন এজাহাৰ দিয়া হৈছিল। ঘটনাটো বৰ্ত্তমান পুলিচৰ তদন্তাধীন।

শ্ৰীবৰকত উল্লা :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাইছে যে এইটো চুৰিৰ ঘটনা নহয় ডকাইতিহে। মই সুধিব খুজিছোঁ যে এই সংক্ৰান্তত অফিছৰ মানুহক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছে নেকি ?

ডঃ ভূমিধৰ বৰ্মন (মন্ত্ৰী) :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কাক এৰেষ্ট কৰিছে মই নাজানো।

শ্ৰীবৰকতউল্লা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি জনাত ডকাইতি বাহিৰৰ মানুহেহে কৰে। কিন্তু আমি ইতিমধ্যে গম পাইছোঁ এই ক্ষেত্ৰত অফিছৰ মানুহ কেইজনমানক এৰেষ্ট কৰা হৈছে।

ডঃ ভূমিধৰ বৰ্মন (মন্ত্ৰী) :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অফিছৰ মানুহক এৰেষ্ট কৰা তেনে কোনো খবৰ আমাৰ নাই। পুলিচক জনোৱাৰ পিচত ইয়াৰ দায়িত্ব হোম ডিপাৰ্টমেণ্টৰ হে স্বাস্থ্য বিভাগৰ কাৰণে এইবোৰ জনাটো সম্ভৱ নহয়।

শ্ৰীবৰকত উল্লা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই খবৰটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে সংগ্ৰহ কৰি আনি আবেলি সদনত জনাব নেকি ?

ডঃ ভূমিধৰ বৰ্মন (মন্ত্ৰী) :— চাৰ, এইটো আমি চিৰিয়াচলি লৈছোঁ আৰু পুলিচক এজাহাৰ দিছোঁ। আৰু পুলিছে ইতিমধ্যে ইয়াৰ ব্যৱস্থা লৈছে।

শ্ৰীবৰকত উল্লা ঃ— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই জনাত অফিছৰ মানুহ কেইজনমানক এই ক্ষেত্ৰত এৰেষ্ট কৰা হৈছে। এইকথাটো মন্ত্ৰীয়ে এডমিট নকৰে কিয় ?

ডঃ ভূমিধৰ বৰ্মন (মন্ত্ৰী) :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, খবৰটো নাপালে মই এডমিটেই বা কৰোঁ কেনেকৈ আৰু ডিনাই' কৰোঁ কেনেকৈ ?

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী, মহোদয়ে এইটো জনাবনে যে

সেই চকীদাৰ দুজন কিমান জখম হৈছিল আৰু কত কত জখম হৈছিল ?

ড: ভূমিধৰ বৰ্মন (মন্ত্ৰী) :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কিবা কিবি জখম চকীদাৰ দুজনৰ হৈছিল, এই গোটেই কথাখিনি হোম ডিপাৰ্টমেণ্টত আছে। তেওঁলোকে ইন্‌ভেষ্টিগেন কৰি আছে। স্বাস্থ্য বিভাগৰ পৰা আমি এজাহাৰ দিছোঁ।

শ্ৰীমৌলানা আব্দুল জলিল চৌধুরী :— মহোদয়, এই ডাকাতির খবর আসার সঙ্গে সঙ্গে স্বাস্থ্য বিভাগের উচিত্ ছিল কি না যে এই বিভাগের কোনও লোক এতে জড়িত আছে কি না বা এরেষ্ট হয়েছে কি না ? সাপ্রেশন অফ ফ্যাক্ট নয় কি ?

ড: ভূমিধৰ বৰ্মন (মন্ত্ৰী) :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এইমাত্ৰ খবৰ পালোঁ। আমাৰ হাতত পৰা খবৰ মতে ১৯৮৪ চনৰ নৱেম্বৰ মাহত দুজন চকীদাৰক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছিল, আৰু এই দুজনাৰ নাম একজন হল শ্ৰীসাধু প্ৰসাদ আৰু আনজন চুকু ছাহ।

Shri Binoy Kumar Basumatari :— Sir, why was so much of money kept in the Medical College locker ?

ড: ভূমিধৰ বৰ্মন (মন্ত্ৰী) :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সিদিনা এইখিনি দৰমহাৰ টকা আছিল। সিদিনাপ্ৰায় তিনিটামান বজাত এই টকা বেংকৰ পৰা আনিছিল ডিচবাৰচৰ কাৰণে। কিছু টকা দিয়া হল আৰু বাকী খিনি দৰমহা লবলৈ মানুহ অহা নাছিল সেই টকাখিনি কোষাগাৰতে থোৱা হৈছিল।

Shri Silvius Condpan :— Sir, is it not the duty of the Department to arrange extra security measure for guarding the money that has been kept in the locker for that night except arranging two Chowkidars ?

ড: ভূমিধৰ বৰ্মন (মন্ত্ৰী) :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই সংক্ৰান্তত পুলিচৰ জোৰ তদন্ত চলি আছে, গতিকে এই ক্ষেত্ৰত আমি একো নোকোৱাই ভাল নেকি ? পুলিচৰ ইনভিষ্টিগেচনত হেম্পাৰ হব পাৰে ।

Shri Silvius Condpan :— Sir, that is not my question. It was the responsibility of the Department, when they

knew that so much of money would be kept for the night, to make adequate security arrangements, but the Department did not make adequate security arrangement to protect the money. Why it was so ?

শ্ৰীভূমিধৰ বৰ্মন (মন্ত্ৰী) :— চাৰ, সচৰাচৰ এইদৰে ৰাখে আৰু সেই দিনাও ৰাখিছিল। গোটেই কথাখিনি পুলিছে তদন্ত কৰিছে, পিচত নিশ্চয় গম পোৱা যাব।

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই জনাত সিদিনা এই টকা খিনি কোষাগাৰত থোৱা নাছিল নেকি ? কলেজৰ অধ্যাপকৰ ঘৰতহে এই টকা আছিল । মন্ত্ৰী মহোদয়ে নাই বুলি কলেই আমি আগবাঢ়িব পাৰোঁ।

ড: ভূমিধৰ বৰ্মন (মন্ত্ৰী) :— চাৰ, অধ্যাপকৰ ঘৰ শিলপুখুৰীতহে আৰু টকা চুৰি হৈছে নৰকাসুৰ পাহাৰৰ ওপৰত থকা কলেজৰ কোষাগাৰৰ পৰাহে।

Shri Lekhon Lahon :— Sir, the Hon'ble Minister has stated that an ejahar was filed at the police station in connection with this case. May I ask the Hon'ble Minister who filed the ejahar and what was the contention of the ejahar ?

Mr. Deputy Speaker :— This is a case pending with the police. So many supplementaries have already been asked. There will not be any more supplementaries.

Now Question No. 114.

বিঃ পুলিশ বিভাগের Special branch এ নিযুক্তি।

শ্ৰীতজমুলআলী লস্কর জিজ্ঞাসা করেছেন :

*১১৪। মায়নীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয় অনুগ্রহ করিয়া জানাবেন কি :

(ক) ১৯৮২ ইং হইতে আজ পর্যন্ত পুলিশ বিভাগের Spl. Branch এ কতজন Constable নিয়োগ করা হইয়াছে ?

(খ) উক্ত নিয়োগে সরকারের জনসংখ্যা অনুপাতিক নীতি কার্য্যকারী হইয়াছে কি ?

(গ) যদি হইয়া থাকে তবে ধর্মীয় সংখ্যালঘুর কতজন পাইয়াছেন ?

শ্রীহিতেশ্বর শইকীয়া (মুখ্য মন্ত্রী) উত্তৰ দিছেন :

১১৪। (ক) ৩৬৬ জন।

(খ) এখন ও সম্পূর্ণ হয়নি।

(গ) এই প্রশ্ন আসে না।

শ্রীতজমুল আলী লস্কর :— মহোদয়, কাছাড় এবং করিমগঞ্জ জেলা থেকে কতটা দরখাস্ত ছিল এবং মুসলমান সম্প্রদায়ের কতজন ছিল ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) :—... Sir, it is difficult to ascertain now out of these how many from Cachar. But I have stated that uptil now 49 are selected from the religious minorities.

Shri Silvius Condpan :— Sir, may I know from the Hon'ble Chief Minister out of these how many from Christian and how many from muslim and how many from Budhist, Sikh are there ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) :— Sir, all these figures are not available with me now.

Shri Altaf Hossain Mazumdar :— Sir, may I request the Hon'ble Chief Minister to see that religious minorities are properly represented according to the population pattern ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) :— Sir, from the record I have seen that even in Army, Navy & Air-force the percentage of representation by the religious minorities is almost nil. At one time there was a practice not to recruit from religious minorities. In our State when we have decided to recruit people from religious minorities in Battalion & Police Force, we find that the percentage be-

longing to said group comes to only 2.8·/..

So, sir, it will take sometime to come up to expectation.

Shri Binoy Kumar Basumatary :— Sir, may I ask the Hon'ble Chief Minister to correct his statement because religious minorities also include Christians and from the records it will reveal that some high ranking christian officals in the Army became Chief of Armed Forces in the Country. Similarly, in the navy and Air-force also Christians are holding high offices. So, sir, the statement made by the Chief Minister is not correct ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) :— Sir, this question relates to religious minority of muslim community.

Shri Hemen Das :— Sir, so far I know even muslims are also represented in the Army now ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) :— Yes, sir, it is so and in fact the whole policy was revised by our late Prime Minister 'Indiraji'. According to this policy now muslims are taken in the Army. At one time there was a practice not to recruit people belonging to minority communities. Now, this idea is changed.

Shri Debesh Chakravarty :— Sir, may I know from the Hon'ble Chief Minister how many constables are recruited from the linguistic minorities ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) :— Sir, that figure is not with me now. But it is a fact that linguistic minorities are well represented.

শ্ৰীবাজলুল বাচিত :— এইবিলাক পদৰ নিযুক্তিৰ সময়ত এডভৰ্টাইজ কৰা হয়নে নহয় ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্য মন্ত্ৰী) :— এডভা টাইজ কৰা হয়।

Re : INQUIRY BY BUREAU OF ECONOMIC OFFENCES.

Shri Hemen Das asked :

*115. Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) Whether Government is aware that Bureau of Economic Offences conducted an inquiry against the Forest Beat Officer of Barpeta Road in the District of Barpeta ?

(b) If so, the findings thereof ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) replied :

115. (a) No inquiry has been conducted by the Bureau of Investigation (Economic Offences) against the Forest Beat Officer of Barpeta Road.

(b) Does not arise.

Shri Hemen Das :— Sir, enquiry was conducted not by the Bureau of Investigation (Econnomic offences) but by the the Chief Minister's Vigilence Cell. In this connection I submitted an application to the Hon'ble Chief Minister complaining against a Forest Beat Officer. Sir, may I know whether any action was taken against the Forest Officer ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) :— Sir, it is a fact and Hon'ble Member has submitted an application against the officer and I have also received complaints against the Forest officer. The matter was referred to the Special Vigilence Cell. Now the Vigilence Cell has found that both the Ranger and the Forester are involved. Accor-

dingly, enquiry is now in progress against both the officers.

বিঃ কৰৰা ৰাজ্যিক পশু চিকিৎসালয়।

শ্ৰীমথুৰা ডেকাই সুধিছে :

*১১৬। মাননীয় পশুপালন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) কৰৰা ৰাজ্যিক পশুচিকিৎসালয়ত প্ৰতিমাহে কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ দৰ্মহা মৰগীয়া বানচ আদিৰ বাবে কিমান টকা ব্যয় হয় ?

(খ) উক্ত ডাক্তৰ খানাত মাহিলি চিকিৎসাৰ বাবে ঔষধ কিমান টকাৰ দিয়া হয় জনাবনে ?

শ্ৰীসাধন ৰঞ্জন সৰকাৰ (পশুপালন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

১১৬। (ক) কৰৰা ৰাজ্যিক পশু চিকিৎসালয়ত কৰ্ম্মচাৰী সকলক দৰমহা আৰু যাবতীয় বানচ প্ৰতিমাহে কমপক্ষ্যে প্ৰায় ৩৯৯৫'৭৪ টকা খৰচ হয়।

(খ) কৰৰা ৰাজ্যিক পশু চিকিৎসালয়ত ঔষধ আদিত মাহিলি প্ৰায় ৩১৪ টকা খৰচ হয়।

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :— মন্ত্ৰী মহোদায় জনাবনে যে এইখন মানুহ পোহা চিকিৎসালয়নে পশু পক্ষীৰ চিকিৎসালয় ?

শ্ৰীসাধন ৰঞ্জন সৰকাৰ (মন্ত্ৰী) :— চিকিৎসালয়খন তেখেতৰ ঘৰৰ আগতে আছে তেখেতে দেখিয়েই আছে গতিকে মোক আৰু কিয় সুধিব লাগে ?

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :—দৰ্মহাত কিমান টকা খৰচ হয় আৰু ঔষধত সামান্য টকা খৰচ হয় ? মই জনাত ৪২ টকাকৈ মাহে ঔষধ খৰচ কৰা হয়।

শ্ৰীসাধন ৰঞ্জন সৰকাৰ (মন্ত্ৰী) :— ৩১৪ টকা যায়।

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :— ৩১৪ টকালৈ এতিয়া বঢ়াইছে যদি আমি নাজানো। কিন্তু ইমান কম টকাৰে এটা সমষ্টিৰ এখন পশু চিকিৎসালয় চলিব পাৰে নেকি ?

শ্ৰীসাধন ৰঞ্জন সৰকাৰ (মন্ত্ৰী) :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আন আন ৰাজ্যৰ হস্পিটাল বিলাক চলিবলৈ প্ৰায় ২৫ হাজাৰকৈ টকা লাগে। কিন্তু ইয়াৰ বিপৰীতে আমাৰ হস্পিটাল বিলাকে প্ৰায় ১০ হাজাৰমানকৈহে টকা পায়। আমি যি ২৭ লাখ টকা পাইছো সেইটো কম হৈছে বুলি মুখ্য মন্ত্ৰী আৰু

বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ক জনাইছো। আমি টকা বৃদ্ধি কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা চলাই আছিছো।

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :— আমাৰ যিমান বিলাক পশু চিকিৎসালয় আছে সেই বিলাক উন্নত ধৰণৰ কৰিবলৈ চেষ্টা হব লাগে।

শ্ৰীসাধন ৰঞ্জন সৰকাৰ (মন্ত্ৰী) :— এই গোটেই বিলাক কথাই টকাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। আমাৰ ৰাজ্যখনত ধন যিমান আছে সেই ধৰণেৰেই কাম হৈছে।

Re : MUSTER ROLL LABOURER.

Shri Hemen Das asked :

*117. Will the Minister, Forest be pleased to state :

(a) Whether Government is aware that the following gentlemen were shown as Muster Roll Labour in ordinary Muster Roll Register No. 43 of western Assam Afforestation Division, Manikpur in the year 1983-84 ?

1) Sri Jadab Nath- a Class-II Contractor.

2) Sri Jaypal Das, a L.P. School Teacher.

3) Shri Kripal Das, a G.P. Secretary.

If so, for how many months they were shown as Muster Roll Labourer ?

Shri Dina Nath Rajkhowa (Minister of State, Forest) replied :

117. (a) Check of Muster Roll No. 43 of the Western Assam Afforestation Division revealed that the persons named by the Hon'ble Member did not find place in that Muster Roll.

(b) Does not arise.

শ্ৰীহেমেন দাস :— মাষ্টাৰৰোলৰ ৰেজিষ্টাৰখন সদনৰ মেজত দাখিল কৰিবনে ?

শ্ৰীদীননাথ ৰাজখোৱা (মন্ত্ৰী) :— হয় কৰা হব (ৰেজিষ্টাৰ সদনৰ মেজত দাখিল কৰে)

বিঃ কলিকতাত প্ৰদৰ্শনী।

শ্ৰীমথুৰা ডেকাই সুধিছে :

*১১৮। মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) ১৯৮৩ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত অসম চৰকাৰে কলিকতাত এখন প্ৰদৰ্শনী পতা হর নে ?

(খ) যদি হয় উক্ত প্ৰদৰ্শনীৰ বাবে ৰাজ্যিক চৰকাৰে এক লক্ষ টকা মঞ্জুৰী কৰা হয় নে ?

(গ) যদি হয়, উক্ত মঞ্জুৰী টকাৰ ভিতৰত ৬৪,০০০ টকাৰ খৰছৰ বাবে দিয়া ৰচিদ সমুহ পতিয়ন যাব নোৱাৰি প্ৰচাৰ বিভাগৰ বিত্তীয় হিচাপ বিষয়াই নাকচ কৰা হয় নে ?

(ঘ) যদি হয়, চৰকাৰে এই বিষয়ে কি ব্যৱস্থা লৈছে জনাবনে ?

(ঙ) উক্ত বিভাগৰ কাৰ্য্যালয় সহায়ক শ্ৰীঅৰবিন্দ তালুকদাৰে হিচাপ ধৰাত তেওঁক হাফলঙলৈ বদলি কৰাও সত্য নে ?

(চ) যি ফাইলত এই হিচাপ ৰখা হৈছিল সেই ফাইলটো বৰ্ত্তমানে অন্তৰ্দ্ধান হোৱাটো সত্য নে ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্য মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিয়ে ;

১১৮। (ক) হয়।

(খ) কেৱল প্ৰদৰ্শনীৰ বাবদ এক লক্ষ টকা মঞ্জুৰ কৰা হোৱা নাছিল। প্ৰদৰ্শনীকে ধৰি এটা বহু মুখী প্ৰচাৰ অভিযানৰ বাবে সামগ্ৰিক ভাবেহে মঞ্জুৰী দিয়া হৈছিল।

(গ) নহয়। কেৱল ৯৫৫'৩২ টকাৰ ৰচিদহে অগ্ৰাহ্য কৰা হয়।

(ঘ) অগ্ৰাহ্য কৰা ৰচিদৰ টকা সংশ্লিষ্ট বিষয়াৰ পৰা আদায় লৈ কোষাগাৰত জমা দিয়া হয়।

(ঙ) নহয়। জনসেৱাৰ খাতিৰত তেখেতক বদলি কৰা হ'ল।

(চ) সত্য নহয়।

Mr. Deputy Speaker -- Now item No. 2. Demand for Grant No. 18. Chief Minister to move.

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) — On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 89,02,97,000/-- be granted to the Minister-in-Charge to defray the charges which will come in course of Payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "Police".

Mr. Deputy Speaker— There are four Cut Motions in this Grant. First one tabled by Shri Benoy Kumar Basumatary, Shri Alit Chandra Boro, Shri Mohammad Hussain and Shri Tajamul Ali Laskar. Second one tabled by Shri Chandradhar Kalita, third one by Shri Mathura Deka and fourth one by Shri Hemen Das and Shri Purna Boro.

Now, Shri Benoy Kumar Basumatary to move.

Shri Benoy Kumar Basumatary— Mr. Deputy Speaker Sir, I beg to move that the total provision of Rs. 89,02,97, 000/- under Grant No. 18 in respect of "Police", at pages 1-55 of volume II, Part V of the Budget, be reduced to Re. 1, i. e. the amouut of the whole grant of Rs. 89,02,97.000/, do stand reduced to Re. 1.

Mr. Deputy Speaker — Now Shri Chandradhar Kalita to move.

Shri Chandradhar Kalita — Mr. Deputy Speaker Sir, I beg to move that the total provision of Rs. 89, 02, 97, 000/-, under grant No. 18, in respect of "Police". at pages I-55

of volume II, Part V of the Budget. be reduced to Re. 1 i. e. the amount of the whole grant of Rs. 89,02,97, 000/-, do stand reduced to Re- 1.

Mr. Deputy Speaker— Now Shri Mathura Deka to move.

শ্ৰীমথুৰা ডেকা ঃ— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ১৮ নং মঞ্জুৰীত পুলিচৰ শিতানত ২ নং ভলিউমৰ পঞ্চম অংশত ১–৫৫ পৃষ্ঠাত যি ৮৯,০২,৯৭,০০০ টকা বিচাৰিছে সেই সম্পূৰ্ণ টকাৰ পৰা ১ টকা কৰ্ত্তন কৰি মুঠ বাজেটৰ স্থিতি ৰাখি কৰ্ত্তণ প্ৰস্তাৱৰ সমৰ্থণত আলোচনা ডাঙি ধৰিলো।

Mr. Deputy Speaker — Now Shri Hemen Das to move.

Shri Hemen Das— Mr. Deputy Speaker Sir, I beg to move that the total provision of Rs. 89,02,97 000-/, under Grant No. I8 in respect of "Police", at pages 1-55 of Volume, -II, Part V of the Budget be reduced by Rs. I00, i. e. the amount of the whole grant of Rs. 89,02,97,000/- do stand reduced by Rs. 100/-.

Mr. Deputy Speaker— Now, Shri Benoy Kumar Basumatary to speak.

Shri Benoy Kumar Basumatary— Sir, in support of out Cur Motion. I briefly wish to state that this demand is the second largest plan allocation in the entire Budget and though I have been critical on the establishment charges of Departments I am very sorry to point out here that on General Direction and Administration, only Rs. 71.00 lakhs will be spent on establishment i. e. about 9 per cent of the total grant This is commendable but we have seen that the allocation on Assam Police Housing Corporation is only Rs. 1.00 lakh. Sir, I was a student in Gauhati in those 1950 s when I had seen myself that the Gauhati

Police Reserve was the skaraty town and the condition of the police men living there was deplorable. But to day what do we find ? The police men are housed on the road side building. The housing, for settlement of their families is one of the basic problems. Their children cannot live properly, and this mental agony will always be there. Sir, this is a very important psychological factor in order to have a proper police force in the State. That is why, we have seen that the police men are swayed by emotion and we have also seen that they are taking part in the agitation and we have reports that in Punjab also the police men are a part of the agitation and perhaps, this is one of the factors why the police force in the whole country is under so much of bad name. Sir, the second allocation at page 2 is for education and training. Under education and training it is Rs. 1.30 crores. Perhaps this will be spent in the Police Training College and in raising the police battalions That aspect has been reported in the Governor's Address. Sir, the bigger plan of the total allocation is under 4-D-Criminal Investigation. It is Rs. 8.87 crores. Sir, during Question Hour it was mentioned that investigation reports could not be submitted by the police even after six months. Even if the investigation repo t cannot be submitted by police within six months, that will be unnatural. Because we know that there are cases in all the police Stations in the State where no final investigation report have been submitted to the proper authorities even after a lapse of three or four years. Therefore, I can say that the amount of Rs. 8.87 crores

provided under Criminal and Investigation has to be checked. I would like to point out that if there are dacoities and anti-social elements and unless they are brought to book, the effectiveness of police force is reduced. Therefore, the provision of huge sum of money of Rs 8.87 crores under criminal and investigation is not justified. Secondly, I would like to refer to the common occurance of violation of traffic rules every where. Sir, it is unfortunate that if we go from Dispur complex to Gauhati town, we find the Dispur Char-ali Sir, this trafic is manned by police and civilians like me would have to follow traffic rules. But Sir, I do not find any traffic rules followed by police vehicles. Therefore, Sir I say that the police men are the violators of the traffic rules. This is common all over the town. Unless some norms are prescribed, there would be danger to the life of civilians and there are other instances, which, I am sure, would come up before this House. Therefore. I would say that this amount of Rs. 1.30 crores allocated for training and education is to be spent well and that is why I wish to say that the education and training given to police men should have a definite effect. Sir, we know that a large number of police stations have recently been created all over the State These police stations could not effectively function because in some cases, there are no vehicles, no police barrack, the police men are not properly trained and so on. Sir, I wish to produce copies of W T messages and unless you have a general idea of what the signal means, you cannot decipher the signal. There are number of mistakes

in sentence construction and spelling. It is outmoded, and therefore, it is difficult for us to understand the general idea of what the signal wants to say. Therefore, Sir, the Wireless is very importanc for the Police Force. Training must be upto-date. We do not know what sort of qualified people they should employ. Those who take signalling, they should be the people who are above average in writing and deciphering what the signal intends to say. It is perhaps the non-Matriculate persons who handle the keyboard and the signalling aparatus. For the deficiency of the persons handling the signal, we do not understand the contents of the singnal. Therefore, Sir, there are some basic points which are necessary to make the Police Force effective. Perhaps, their discipline is above all. But they themselves should be expert in following the rules and regulations and also the information they get from the headquarters. If the instructions from the headquarters are communicated promptly to the Outposts and Police Stations in the rural areas, the local Police will be able to do what is required to be done. With these Sir, I oppose the huge grants which are not properly utilised

শ্ৰীচন্দ্ৰধৰ কলিতাঃ— মা ননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়. পুলিচৰ শিতানত কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবৰ সমৰ্থনত মই দুষাৰমান কৰলৈ ওলাইছো। ইতিমধ্যে আমাৰ মাননীয় সদস্য এগৰাকীয়ে এইটো কথা উল্লেখ কৰিছে যে এই বাজেটখন আমাৰ দ্বিতীয় সৰ্ব্বোচ বাজেট, সেইকাৰণে ইয়াৰ ওপৰত অনা কৰ্ত্তণ প্ৰস্তাবৰ সমৰ্থণত মই এটা কথা কবলৈ বাধ্য হৈছো যে বৰ্ত্তমান শাসনত অধিস্থিত দলে পৰিস্থিতি লৈ চাই এই শিতানত ইমান টকা খৰচ কৰাতো উচিত হোৱা নাই। আজি আমাৰ পুলিচ বিভাগে যিয়েই নকৰক লাগে ৰাজনৈতিক কাৰণত আইন

শৃংখলা ৰক্ষাৰ নামত আজি আমি আমাৰ নিচিনা দুখীয়া ৰাজ্য এখনৰ সীমিত ধনেৰে এই বিভাগটোত যিমান টকা খৰচ কৰি থকা হৈছে বা অহা বছৰৰ বাজেটতো উংথাপন কৰিছে, সেইটো মই ভাবো অতিৰঞ্জিত হৈছে। উদাহৰণ স্বৰূপে মই এটা কথা কব খোজো যে আমাৰ উদ্যোগ বিভাগত এই বছৰৰ কাৰণে টকা হৈছে মাত্ৰ ২১,৫৪,২২,০০০ কিন্তু পুলিচৰ শিতানত ইয়াৰ প্ৰায় চাৰি গুন অধিক ধৰা হৈছে। সেই কাৰণে মই চৰকাৰক এটা কথা পৰামৰ্শ দিব খোজো যে আমি পুলিচৰ শিতানত ইমান টকা খৰচ নকৰি কৃষিৰ উন্নতি কৰিব লাগে আৰু তাৰ লগে লগে আমাৰ কৃষিজাত সামগ্ৰিবোৰৰ পৰা কেনেকৈ উদ্যোগ গঢ়ি তুলিব পাৰো তাৰ কাৰণেহে যত্ন কৰা ভাল হব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথা কব খুজিছো যে আমাৰ ৰাজ্যখনত আজি কেইবাবছৰৰে পৰা এটা ৰাজনৈতিক গণ্ডগোল চলি আছে আৰু সেইটো হৈছে বিদেশী বহিঃস্কৰণৰ কাৰণে আমাৰ ছাত্ৰ সকলে কৰি যোৱা আন্দোলন। এই দীঘলীয়া আন্দোলনটো আজিও মিমাংসা কৰিব পৰা নহল। আজি এই আন্দোলনটো চলি থাকিব দিয়াৰ কাৰণেই ৰাজ্যৰ আইন শৃংখলাৰ পৰিস্থিতি সংকটজনক হৈ আছে আৰু সেই কাৰণেই আইন শৃংখলাৰ নামত আমি আজি বাজেটত অধিক টকা ধৰিব লগা হৈছে। গতিকে মই চৰকাৰক পৰামৰ্শ দিও যাতে এই আন্দোলনটো আৰু বেচি দিনৰ বাবে চলি নাথাকি এটা সুস্থ পৰিবেশ সৃষ্টি হব আৰু তাৰ ফলত আমাৰ এই শিতানৰ টকা ৰাহি হব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি পুলিচৰ পৰা আইন শৃংখলাৰ ক্ষেত্ৰত যিখিনি উপকাৰ পাব লাগিছিল সেইখিনি পোৱা হোৱা নাই। মানুহৰ গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰৰ ক্ষেত্ৰত পুলিছে শান্তিত ৰক্ষাৰ নামত আঘাত হানিছে। সেয়েহে মই ভাবো পুলিচৰ মানুহে সমাজৰ ব্যক্তিবিলাকৰ লগত যোগাযোগ ৰাখিব লাগে। পুলিচবিলাকক বেছি ধৰণে নিযুক্তি নিদি কমকৈ নিযুক্তি দি তেওঁলোকৰ নুন্যতম প্ৰয়োজনখিনি যিখিনি লাগে তাক দিব লাগে। ট্ৰেইনিঙ শিতানত আজি যি ট্ৰেইনিং যি ধৰণে হব লাগে সেই ধৰণে হোৱা নাই।

*Speech not corrected

পুলিচৰ পৰা আমি যি কাম আশা কৰো সেইটো পোৱা নাই। পুলিচৰ বিৰুদ্ধে ডকাইট বিলাকে কাম কৰে। ডকাইট বিলাকে আজি নানা ৰকমে অত্যাচাৰ কৰি থকা বুলি আমি গম পাইছো। গতিকে এইবিলাক পুলিচৰ শিতানত গুৰুত্ব শিতান বুলি ধৰাৰ পাচতো কোনো ধৰণৰ ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাই। যদি পুলিচৰ কামৰ ক্ষমতা অপব্যৱহাৰ হয় সেই অপব্যৱহাৰৰ বিৰুদ্ধে চৰকাৰে তেনে ধৰণৰ ব্যৱস্থা লোৱা নাই। মই নিজে মন্ত্ৰী মহোদয়ক ব্যক্তিগত ভাবে লগ ধৰি কৈছিলো! কিন্তু আজিলৈ সেইবিলাক তদন্ত হোৱা নাই। এখন থানাত এজন পুলিচক তিনি বছৰৰ ওপৰ কাল ৰাখিব নোৱাৰে। কিন্তু নলবাৰী থানাত চি. আই, এচ, এন, হাজৰিকাক ৫ বছৰৰ ওপৰ কাল নলবাৰী থানাতে ৰখা হৈছে। এই চি, আই, জনক নলবাৰী থানাত ইমান দিন কিয় ৰাখিব লগা হল? মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ভাসনত এই বিষয়ে পিচত জানিব পাৰিম। আজি আমাৰ নলবাৰীৰ ও, চি, জনে বহুতো দুস্কৃতি কৰিছে। যি পুলিছে শান্তি ৰক্ষা কৰিব লাগে সেই পুলিচ বিষয়াই যদি গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ ভঙ্গ কৰি তেওঁ যদি দোষ কৰে তেখেত্তৰ ওপৰত কি ব্যৱস্থা লোৱা হয়। সাধাৰণ মানুহৰ দোষতকৈ পুলিচ বিষয়াজনৰ শাস্তি বেছি হব লাগিব। আজি দেশৰ আইন শৃঙ্খলাৰ নামত ১৪৪ ধাৰা, নিষেধাজ্ঞা আদি জাৰি কৰে। আজি নলবাৰীত অশান্তিপূৰ্ণ বতাবৰণ চলি আছে। নলবাৰীত এজন মানুহক হত্যা কৰা হৈছে আৰু কেনে ধৰণে হত্যা কৰা হৈছে তাক পুলিচ বিলাকে ৰোধ কৰিব নোৱাৰে। স্বাভাৱিক অৱস্থাতো ১৪৪ ধাৰা, নিষেধাজ্ঞা আদিত গুৰুত্ব দি পুলিছে আধিক খৰছ কৰিবলগীয়া হৈছে। গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ সাব্যস্ত হোৱাৰ বিৰোধিতাত ১৪৪ ধাৰা থকা কাৰণে সকলো সময়তে গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ লব পৰা হোৱা নাই। গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ বিলাক এই পুলিচৰ দ্বাৰা নোহোৱা কৰি ৰখা হৈছে। অলপতে অশোক কাগজ কলৰ কৰ্মী সকলে দিশপুৰলৈ আহি আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীক লগ ধৰাৰ কথা আছিল। তেতিয়া পুলিচৰ দ্বাৰা বিভিন্ন ঠাইত বিভিন্ন ধৰণে তেওঁলোকক বাধা দিয়া হৈছে। গণতান্ত্ৰিক শান্তি ৰক্ষাৰ নামত এইবিলাক আমাৰ পুলিচ শিতানত খৰছ কৰি আছে। পুলিচৰ কাম কাজ হিচাবে পুলিচ শিতানত যিমান টকা ধৰা হয় সেই মতে আমি গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে থাকিম। গতিকে মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে

পুলিচ শিতানত খৰছ কৰোতে বেছিকৈ কৰিবলৈ ৰাজি হব নেলাগে। বি, এচ, এফ, ত খৰছ ধৰা নহয়। তথাপি মই সেই বিষয়ে অলপ কব যাও। এই বি, এচ, এফ, ৰ দ্বাৰা কোনো কাম হোৱা নাই।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়ঃ এইটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বিষয়। কেন্দ্ৰৰ বিষয় ইয়াত আলোচনা কৰিলে কেনেকৈ হব।

শ্ৰীচন্দ্ৰধৰ কলিতা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, পাকিস্থান সীমা ৰক্ষা কৰাৰ কাৰণে খৰছ ধাৰ্য্য কৰা হৈছিল। সেইটো কিয় কৰিছে বুজি নেপাও। এইটো সম্পূৰ্ণভাবে বিফল হৈছে। উচ্চপদস্থ পুলিচ লোক সকলৰ কাৰণে যি খৰছ কৰা হয় সেই অনুপাতে তলৰ বিলাকৰ কাৰণে খৰছ কৰা নহয়। কামৰ মানদণ্ড অনুসৰি সমান সুবিধা নিদিয়াৰ কাৰণে হয়তো বিভিন্ন মানুহৰ অৱনতি ঘটিবলৈ বাধ্য হয়। এই বিলাক কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

* শ্ৰীহেমেন দাস :— মাননীয় উপধ্যক্ষ মহোদয়, পুলিচ সম্পৰ্কে আমাৰ ওপ-ৰোক্ত দুজন বক্তাই যি বক্তৃতা বাখিছেময়ো তুষাৰমান কব বিচাৰিছো। মই আগৰ অধিবেশনতে কৈছিলো যে পুলিচ অকল চুৰি দকাইটি বোধ কৰাৰ কাৰণেই নহয় ই ৰাইজৰ গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ ৰক্ষা কৰাৰো দায়িত্বত আছে। কিন্তু পুলিচে আজি ঠাই বিশেষে গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ ৰক্ষা কৰাৰ বিৰুদ্ধে কাম কৰি আছে। যোৱা ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ ৯ তাৰিখে বিজনীত এখন ৰাজহুৱা সভা আছিল আৰু সেই ৰাজহুৱা সভাৰ অনুমতি মই দিশপুৰৰ পৰা নিবলগীয়া হৈছিল। কোকৰাঝাৰৰ পুলিচে অনুমতি নিদিয়ে। গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ কেনেকৈ খৰ্ব কৰিছে চাওঁক। তেতিয়া আমাৰ মুখ্য মন্ত্ৰীও নাছিল শেষত মই গৃহ আয়ুক্তৰ অনুমতি লৈ মিটিং কৰিবলগীয়া হ'ল। কামৰূপ জিলাৰ নগৰবেৰাত যিখন থানা আছে তেওঁলোকে আমচুৰ নিৰ্দেশহে মানে। তেওঁলোকৰ তাত সংগঠন আছে গতিকে আন ৰাজনৈতিক দলে সভা পাতিব নালাগে। তাত মিটিং কৰিবৰ কাৰনে কামৰূপ জিলাৰ উপায়ুক্তৰ অনুমতি লবলগীয়া হৈছে। আচলতে কোন ৰাজনৈতিক দলে মিটিং কৰিব নকৰে সেইটো তেওঁলোকৰ চিন্তাধাৰা হব নালাগে. তেওঁলোকৰ দায়িত্ব হ'ল জনসাধাৰনৰ নিৰাপত্তা দিয়া। কিছুমান ঠাইত পুলিচ অকলু শাসকদলৰ কাম কৰোতেই

*Speech not corrected

উঠিপৰি লাগে। কোকৰাঝাৰৰ পুলিচে শাসকদলক মেলমিটিং কৰাৰ সুবিধা কিৰি দিয়ে, জনসাধাৰণৰ গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ ৰক্ষা কৰাৰ কাৰনে তেওঁলোকৰ কোনো দায়িত্ব নাই। যোৱা কালি মই দিশপুৰৰ পৰা বঙ্গাইগাওঁলৈ এখন মিটিং কৰিবলৈ গৈছিলো দিশপুৰৰ পৰা পুলিচ দিছে কিন্তু এওঁলোকৰ নিয়ম হ'ল এওঁলোকে জিলা বোৰ্ডাৰলৈ পঠিয়ায় তাৰ পৰা সিখন জিলাৰ পৰা পুলিচ আহিব লাগে। গতিকে মোৰ কাৰনে কোকৰাঝাৰৰ পৰা পুলিচ আহিব লাগিছিল এওঁলোকে খবৰও পঠিয়াইছে কিন্তু কোকৰাঝাৰৰ পৰা মানিকপুৰলৈ পুলিচ নাহিল। এওঁলোক মানিকপুৰত বিপদত পৰিল কাৰন তেওঁলোকক মানিকপুৰলৈ অহাযোৱা পেট্ৰোল দিছে। তেতিয়া মই কলো মোক ইয়াত এনেকৈ পেলাই থৈ যাব নালাগে পেট্ৰোলৰ কিবা ব্যৱস্থা হব মোৰ লগত বলক। এইটো অৱস্থা কিয় হৈছে ? মোৰ বোধেৰে কোকৰাঝাৰৰ এচপিয়ে কংগ্ৰেছ পাৰ্টিৰ টিকট লব লাগে, তেওঁ পুলিচত থকাটো অনুচিত। আমি জনাত চৰকাৰৰ পৰা তেনেকোনো নিৰ্দ্দেশ দিয়া নাই আমাক চিকিউৰিটি দিব নালাগে। চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা বিশেষকৈ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ ফালৰ পৰা পৰিস্কাৰ নিৰ্দ্দেশ দিয়া আছে কোনো ৰাজনৈতিক দলকে মিটিং কৰা বন্ধ কৰা নাই। পুলিচৰ এইটো নিজা সৃষ্টি।

"ৰাজা যত বলে
পৰিষদ গণ
বলে তাৰ শতগুণ।"

গতিকে এওঁৰ দ্বাৰা গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ ৰক্ষা কৰা সম্ভৱপৰ নহব। এনেকুৱা একপক্ষীয়া বিষয়াক শাস্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। লগতে যাতে সকলো বিষয়াই গণতান্ত্ৰিক প্ৰক্ৰিয়া ৰক্ষা কৰি কাম কৰে তাৰো নিৰ্দ্দেশ দিব লাগে।

আমাৰ সৰু সৰু পুলিচ বিলাকে কয় যে পুলিচ বিভাগৰ ওপৰটো বৰ গধুৰ হৈছে। থানাত পুলিচ বিলাকে কাম কৰিব নোৱাৰে। আইন শৃংখলা ক'ত ৰক্ষা কৰিব পাৰিছে ? থানাত বহিলেই খবৰ আহিল আপোনাক চি আই মাতিছে', দিএচপিয়ে মাতিছে, এডিচনেল এচপিয়ে মাতিছে, দি আইজিয়ে মাতিছে, আইজিয়ে মাতিছে, গতিকে তেওঁলোকক এটেণ্ড কৰোতে

সময় যায়, ক্রাইমত কম সময়হে খৰছ কৰিব পাৰে। এইযে ওপৰ গধুৰ হৈছে তাৰ কাৰনে বৰমুৰীয়া বিষয়া সকলক কিছু সংযট কৰি দিবলগীয়া হৈছে। নহলে যেতিয়া তেতিয়াই বিষয়া সকলে ওচিক মাতি থাকিব তেওঁ থানাত বহিবলৈ সময় নাপায় ফলত ৰাইজে চাফাৰ কৰে। আজি কালি তেওঁলোকে আচামী ধৰাত একেবাৰে মনোনিবেশ কৰিব নোৱাৰে। ওপৰত যেনেকৈ বিষয়াৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰা হৈছে তলত বৃদ্ধি একেবাৰে হোৱা নাই। থানা বিলাকত কনিষ্টবলৰ সংখ্যা বঢ়া নাই। আমি অভিজ্ঞতাৰ ফালৰ পৰা দেখিছো একোজন এচ আইৰ ওপৰত চি আই, দি এচ পি, এডিচনেল এচপি, দি আই জি, আই জি পি, দিজি ইমান বিলাক বিষয়া আছে কিন্তু আচলতে এই বিলাক অপ্ৰয়োজনীয় সংগঠণ। কিমান বিষয়াক থানাৰ ওাচয়ে এঞ্জাৰ দিব ? গতিকে মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই কথাটো চিন্তা কৰা কৰাৰ সময় হৈছে। আমাৰ নতুন নতুন বহুত পুলিচ বাহিনী কৰা হৈছে। আমি দেখিছো এই মহিলা পুলিচ বিলাক। ভাল কথা তেওঁলোকৰ পুলিচত ভৰ্ত্তি কৰাৰ কাৰনে আগ্ৰহ বাঢ়িছে। কিন্তু এই মহিলা পুলিচত আমি চৰ অঞ্চলৰ কোনো মহিলা দেখা নাই। এই চৰ অঞ্চলৰ পৰা মহিলা ৰিজাৰ্ভ কৰি ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। লগতে চাহ বাগিছা বিলাকৰ পৰাও মহিলা পুলিচ লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আজি আমি আৰু এটা নতুন সমস্যা অসমত দেখিছো সেইটো হৈছে এই যে মহাপথ সমূহত দকাইটি। কেবা-ঠাইতো এই দকাইটি সংঘটিত হৈছে। জোৰাবাটৰ পৰা অলপ আগত আৰু পাঠশালাৰ পৰা শতকপুৰ এই দুই ঠাইত ৰাতি ট্ৰাক বিলাকত দকাইটি কৰে। ডাঙৰ দুডাল লোহা জোঙা কৰি এনেকৈ ৰাখিবৰ যে সেই ঠাই-ডোখৰ পোৱাৰ লগে লগে ট্ৰাক খনৰ টায়াৰ বাৰ্ষ্ট হয় আৰু লগে লগে তেওঁলোকক লুট কৰে। পাঠশালাৰ পৰা পাতিলাদহলৈ আৰু জৰাবাটত এই ঘটনা ঘটিয়ে আছে। গতিকে মহা পথত ৰক্ষনাবেক্ষনৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। কাৰন মই সিদিনা সৰভোগত গম পালো তেওঁলোকে হাই ওৱেত পহৰা দিওতে দিওতে ভাগৰি পৰিছে বাকী কামত অসুবিধা হয়। গতিকে ৰাজপথত আৰু নদীৰ কাষত এই ঘটনা বেছি হৈছে। আৰু ই ভয়াবহ ৰূপ

*Speech not corrected

লৈছে। সেয়ে চৰকাৰক নিবেদন কৰিছো অতি সোনকালে হাইওৱে পুলিচৰ ব্যৱস্থা কৰক। আমাৰ হাইওৱে পুলিচ বাহিনী খুলিব লাগে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সকলো নহয়, কেইজনমান পুলিচ এই বিলাক ডাকাইতিৰ লগত জড়িত হৈ আছে। ভালকৈ তদন্ত কৰিলেই ওলাই পৰিব। কেইখন মান বিশেষ বিশেষ ঠাই যেনে যোৰাবাট, খৰ্কৰপুৰ আদিৰ কেইজনমান লোক এই বিলাক ডকাইতিৰ লগত জড়িত হৈ আছে। অনুসন্ধান কৰিলেই ওলাই পৰিব। এই ডকাইতি আজি বন্ধ কৰাটো উচিত হব।

আন এটা আচামী গ্ৰেপ্তাৰৰ সংক্ৰান্তত কব খুজিছো। আচামী গ্ৰেপ্তাৰৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ পুলিচৰ যোগ্যতা নাই বুলি নকওঁ। যোগ্যতাৰ কাৰণেই কেইবাটাও গুৰুত্বপূৰ্ণ ঘটনা ধৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছে। কিন্তু সকলো ঘটনা ধৰিব লাগে। ১৯৮৩ চনত দিন দুপৰতে দীন কলিতাক হত্যা কৰিলে। গাড়ীৰ পৰা নমাই আনি হত্যা কৰিছিল। আজিও কিন্তু সেই আচামী বিলাকক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা নাই। গ্ৰেপ্তাৰ নকৰা ফলত সেই অঞ্চলতে জিতেন বোলা এজনক হত্যা কৰিছে। মানুহ মাৰিলেও যদি গ্ৰেপ্তাৰ নহয়, কৈছোঁ নহয় তেতিয়া হলে মাছ মৰাৰ নিছিনাকৈ মানুহ মৰিয়েই থাকিব। ৰজালীত যোৱা দুবছৰত কোনো আচামীক ধৰিব পৰা নাছিল। কিন্তু যেতিয়াই মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে ওপৰৰ কেইবাজনো পুলিচ বিষয়াক বদলি কৰি দিলে তেতিয়াই সকলো আচামী ধৰা পৰিল। বহুত তথ্যপাতিওঁ ওলাই পৰিল। পুলিচে যি হেতুতাত কাম কৰিছে গতিকে তাত বহুত তথ্যও উৎঘাটন হৈছে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অকল ছাত্ৰসকলৰ মাজত যি উগ্ৰপন্থী আছে সেই সকলৰ হাততেই যে, গোপন অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰৰ ভান্দাৰ আছে এনে নহয়, বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ হাতত গোপন অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰৰ গোপন ভান্দাৰ আছে। এই বিলাক ভৱিষ্যতৰ কাৰণে ৰাখি থৈছে। এই ক্ষেত্ৰত এক পক্ষীয় দৃষ্টি ভঙ্গী ললে ভুল কৰা হব। আজি কিছুমান ঠাইত এই বিষয়ে মনোনিবেশ কৰা নাই। ৰজালীতো এনে অস্ত্ৰ ওলাইছে। কিন্তু গোৱালপাৰা জিলাত কোকৰাঝাৰ জিলাত কিমান অস্ত্ৰ সস্ত্ৰ উদ্ধাৰ হৈছে? তাতহে কিজানি চোৰাং ৰাইফল, ষ্টেনগানআদি বেচি আছে। ৰাখি থৈছে এইবিলাক ভৱিষ্যতৰ

কাৰণে। জনসাধাৰণৰ নিৰাপত্তৰ কাৰণে এই বিলাক উদ্ধাৰ কৰা নিতান্ত প্ৰয়োজনীয় হৈ পৰিছে।

ইয়াৰ পিছত মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই দেশত চলি থকা সাম্প্ৰদায়িক ঘটনাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিত পুলিচৰ কাম কাজৰ বিষয়ে অলপ কব খুজিছো। সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষৰ কাৰণে কিছুমান সাম্প্ৰদায়িক শক্তিয়ে সদায়েই কিছুমান ষড়যন্ত্ৰমূলক কাম কাজ চলাই আছে। এই বিলাক স্তিমিত কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ পুলিচ সকলে কি অৰিহণা যোগাই আহিছে সেইটো আমি বুজি নেপাওঁ। আজি কোকৰাঝাৰ জিলাত বিপদজনক পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হৈছে। বৰপেটা আৰু কোকৰাঝাৰ জিলাৰ মাজ খন্দত থকা ৰাইজে পুলিচৰ বিৰোদ্ধে অভিযোগ আনিছে। সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষৰ কাৰণে পুলিচে তলে তলে মানুহক উৎসাহ দিয়ে। এই বিলাক কাৰণেই কোকৰাঝাৰ জিলাৰ পৰিস্থিতি অগ্নিগৰ্ভা। তাৰ মানুহ খিনি ভাল মানুহ। কিন্তু ইতি-মধ্যে প্ৰকাশ পাইছে যে, তাত চিনেমা চাই যোৱা কেইজনমান লৰাক, শুনিবলৈ পোৱা মতে ২৯ জন মানক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিছে। তাৰ ফলত তাৰ মানুহ বেছিকৈহে বিক্ষুব্ধ হৈছে। প্ৰকৃত দোষী দূৰতে থাকে। যধে মধে হোৱা এই গ্ৰেপ্তাৰ সোনকালে বন্ধ কৰিব লাগে। দোষ কৰিব কোনোবাই আৰু গ্ৰেপ্তাৰ কৰিব কাৰোবাক। কাৰ্য্য সংঘটিত হব এঠাইত আৰু দোষীক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিব ১০ মাইল দূৰৰ।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰিজনীত কিছুদিন আগতে এখন হাই-স্কুল জলাই দিলে। তাত অনুসন্ধান স্থগিত ৰাখিছে। আজিও সেই অনু-সন্ধান সমাপ্ত কৰা নাই। তাত কিবা বস্তু আছিল নেকি? ৰাতি স্কুল ঘৰটো জলাই দিছে আৰু ভিতৰত থকা আচ-বাব আদি যাৱতীয় বস্তুৰে সৈতে স্কুল ঘৰটো একেসমতে জলি উঠিল। তাত তদন্ত কৰি আচামীক অচিৰেই গ্ৰেপ্তাৰ হোৱাৰ পিছত গোটেই কথাটোৰ তাত তদন্ত কৰি আচামীক অচিৰেই গ্ৰেপ্তাৰ কৰিব পাৰে কিন্তু এজন চকিদাৰ গ্ৰেপ্তাৰ হোৱাৰ পিছত গোটেই কথাটোৰ অনুসন্ধান স্থগিত ৰখাইছে। আমি ৰাইজক বুজাইছো। পুলিচ যাতে পক্ষপাত দুষ্ট নহয় তাৰ কাৰণে সচেষ্ট হওঁক। নিৰপেক্ষ তদন্ত পুলিচে কৰক। আজি দুমাহ হল, এই স্কুলখন জুই লগা কিন্তু চকিদাৰ জনৰ বাহিৰে কাকো

গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হোৱা নাই আৰু এই ক্ষেত্ৰত তদন্তইও কোনো অগ্ৰগতি লাভ কৰা নাই । অ, চিয়ে গৈ আছো বুলি কৈছিল। এই বিলাক ক্ষেত্ৰত আৰক্ষুণিৰে পৰা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা উচিত। অসমত বিভিন্ন ঠাইত ঘৰবাৰী পোৰা কাম কাজ চলিয়েই আছে। হত্যা আজিও চলি আছে । এই বিলাক ঘটনাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত সুনিৰ্দ্দিষ্ট নিৰ্দ্দেষণা চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা পুলিচ বিভাগক দিব লাগে । প্ৰমোচনৰ কথাটোতো চৰকাৰে বিশেষ ভাবে গৰুত্ব সহকাৰে কাম কৰিব লাগে । অভিজ্ঞ পুলিচ কনিষ্টবলৰ পৰা চেণ্টপাৰ্চেণ্ট- এ এচ, আই' লব লাগে ।' এ, এচ, আই'ৰ পৰা শতকৰা ৭০ ভাগ এচ, আই দিয়ক। এচ, আই'ৰ পৰা ইন্সপেক্টৰতে থাকি যায়। তাৰ পিচত কোনো 'কোটা' বান্ধি দিয়া নাই ।

সেইটো কোটা ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে । ইন্সপেক্টৰৰ পৰা ডি-এচ-পিলৈকে উপযুক্ত ভিত্তিক প্ৰমোচনৰ ব্যৱস্থা থাকিব লাগে । যি কেই-জনে ভাল কাম কৰে সেই সকলক উত্‌সাহ দিয়াৰ কাৰণে প্ৰমোচনৰ কোটা থকা উচিত। পুলিচে ভাল কামো কৰে, বেয়া কামে কৰে। মই পুলিচক সুধিছিলো যে ৰাস্তাত গাড়ী ৰাখি কিয় পইচা উঠায়, কলে যে বজাৰ কৰিবৰ কাৰণে খৰচ উলিয়াব লাগে । অমুক আহিব বজাৰ কৰিব লাগে, আলহী আহিব বজাৰ কৰিব লাগে, পিকনিক পাতিব বজাৰ কৰিব লাগে। কেৱল কব অমুকটো বস্তু আনি দিয়া । আনি দিবলৈ হে কব কিন্তু পইচা নিদিয়ে। গতিকে তাৰ কাৰণে পইচা উলিয়াবই লাগিব । এই ব্যৱস্থা থানাৰ পুলিচে বজাৰ কৰি দিয়া ব্যৱস্থা অচিৰেই বন্ধ কৰিব লাগে। এইটো নিৰ্দ্দেশ দিব লাগে যাতে থানাৰ পুলিচে এই ভাবে বজাৰ কৰিব নোৱাৰে এইটো প্ৰেকটিচ হৈ পৰিছে । কিছুমান আই-পি-এচ অফিচাৰ পাইছো । সঁচাই ভাল। পুলিচ বিভাগতো ভাল মানুহ আছে। তেওঁলোকৰ কথা হ'ল আগতে চাৰিশ টকা পাইছিলো এতিয়া দুহাজাৰ টকা পাইছো । সেয়েই যথেষ্ট। বাহিৰা পইচা কিয় লাগে। এই মনোভাৱৰ লোকো নোহোৱা নহয়। কিন্তু থানাৰ অফি-চাৰৰ পৰা বজাৰ কৰা পদ্ধতি থাকিব নালাগে । বজাৰ কৰি দিয়া লোকৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ নাথাকে । তেতিয়া বদঅভ্যাস বাঢ়ি গৈ থাকে। এইটো নিৰ্দ্দেশ দিব লাগে গাড়ী ধৰি পইচা খোৱা বন্ধ কৰিব লাগে। এইখিনি কথা কৈয়েই মই মোৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিলো ।

শ্ৰীপূৰ্ণ বড়ো :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, পুলিচ শিতানত কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত মই দুআষাৰ কব খুজিছো। আমিও পোন প্ৰথমে ১৪৪ ধাৰা উঠাই লোৱাটো বিচাৰো। যিহেতু এতিয়া পৰিস্থিতি স্বাভাৱিক ৰাজনৈতিক দলসমূহে আৰু গণ সংগঠন সমূহে মেল মিটিং আদি কৰাৰ কাৰণে সুবিধা পালে ভাল হয়। তেনে মেল মিটিঙৰ অনুমতি ডি-চি বা এচ-ডি-অ'ই দিয়ে যদিও তেনে অনুমতি দিয়াৰ আগতে পুলিচৰ পৰা এটা ৰিপোৰ্ট লয়। কিন্তু আমি জানো যে আৰক্ষী লোকে সাধাৰণ লোকৰ ওপৰত কেতিয়াবা অযথা জোৰ জুলুম কৰি থাকে আৰু ফলত তেনে ধৰণৰ মেল মিটিং আদিৰ ৰিপোৰ্ট দিব লগীয়া হলেও সেইটোকে আচিলা লৈ পৰিস্থিতি স্বাভাৱিক থকা স্বত্বেও স্বাভাৱিক নহয় বুলি ৰিপোৰ্ট দিয়াৰ ফলত ডি-চি বা এচ-ডি অ'য়ে মিটিং আদিৰ অনুমতি নিদিয়ে। নিৰ্দ্দোষী মানুহকো পুলিচে জোৰ জুলুম কৰে। ৰাজনৈতিক দলৰ মিটিং আদিও পাতিবলৈ সম্ভৱপৰ নহয়গৈ। এতিয়া পৰিস্থিতি প্ৰায় স্বাভাৱিক হৈ উঠিছে যদিও দুই এটা হত্যাকাণ্ড বা শিক্ষানুষ্ঠান আদি জলোৱাৰ ঘটনা সংঘটিত নোহোৱা নহয়। ইয়াৰ দ্বাৰা ৰাজনৈতিক দলৰ মিটিং আদি বন্ধ কৰাৰ ফলত গণতান্ত্ৰিক বাতাবৰণ বাধাপ্ৰাপ্ত হৈছে। আৰক্ষী লোকে নিৰ্দ্দোষী লোকক কেনে ভাৱে জোৰ জুলুম কৰিছে তাৰ দুই এটা উদাহৰণ দাঙি ধৰিব বিচাৰিছো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা পাঁচ ফেব্ৰুৱাৰীৰ নিশা প্ৰায় এঘাৰ বাৰ মান বজাত বৰাজল এম-ই স্কুলৰ হেডমাষ্টৰ ভুবনেশ্বৰ শৰ্ম্মাৰ ঘৰত আৰক্ষী লোক সোমাই তেওঁক বলপূৰ্ব্বক ভাৱে গাড়ীত ভৰাই আনে। ৰঙিয়া থানাৰ টিকেন্দ্ৰ শৰ্ম্মা আৰু সুৰেন্দ্ৰ চেতীয়াৰ নেতৃত্বত এদল পুলিচ গৈ তেখেতৰ ঘৰত সোমাই ঘৰৰ পৰা জোৰ জুলুম কৰি ৰঙিয়া থানালৈ লৈ আহে। কিন্তু যি ঠাইলৈ গৈছিল সেইখিনি ঘগ্ৰাপাৰ থানাৰ এলেকা। তালৈ ৰঙিয়া থানাৰ আৰক্ষী যোৱাৰ কোনো কাৰণ নাই। বিলপাৰ গাওঁখন ঘগ্ৰাপাৰ থানাৰ এলেকাত পৰে। কিছুদিন আগৰে পৰা শ্ৰীভুবেনেশ্বৰ শৰ্ম্মাৰ ওচৰতে থকা আন্দোলনৰ সমৰ্থক ছাত্ৰ শ্ৰীঅমৰেন্দ্ৰ শৰ্ম্মাৰ ঘৰলৈ পুলিচৰ বৰকৈ আহাযোৱা চলিছিল আৰু যিহেতু শ্ৰীভুবেনেশ্বৰ শৰ্ম্মা আন্দোলনৰ সমৰ্থক নহয় আৰু আন্দোলনৰ সমৰ্থকৰ হাতত তেওঁ তিনিবাৰো নিগৃহীত হৈছে সেই হেড়মাষ্টৰ

এজনক আনি ৰঙিয়া থানাত মাৰ ধৰ কৰে। থানাত নাঙঠ কৰি মাৰধৰ কৰাৰ পিচত যেনিবা নলবাৰী লৈ চালান দিয়ে আৰু নলবাৰীত চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয় । মুখেৰে তেজ পৰ্যান্ত উলিয়াই দিয়ে। এই কথা জনোৱাৰ পিচত সংশ্লিষ্ট আৰক্ষীৰ ওপৰত শাস্তিমূলক ব্যৱস্থা লোৱা বুলি শুনিছো। আন এটা ঘটনা হৈছে নগাওঁ জিলাৰ মৰিগাওঁ থানাৰ এলেকাত। মহিবুৰ ৰহমান নামৰ সাধাৰণ দৰ্জী এজনক মৰিগাওঁ থানাৰ অ-চিয়ে ধৰি আনি আটক কৰে আৰু মাৰপিট কৰে। সেইদৰে নিৰ্দোষী লোকক আৰক্ষী লোকে জোৰ জুলুম কৰাৰ বহুতো উদাহৰণ আছে । আৰক্ষী লোকে দোষী লোকক বিচাৰি নাপাই নিৰ্দ্দোষী লোককে ধৰি আনি জোৰ জুলুম কৰাৰ ফলত ই চিন্তনীয় বিষয় হৈ পৰিছে। আন এটা উদাহৰণ আমাৰ অঞ্চলতে যোৱা দহ জানুৱাৰীৰ দিনা ৰঙিয়া থানাৰ দুজন আৰক্ষীয়ে এচ-ডি পি-অ'ৰ নিৰ্দ্দেশ ক্ৰমে নৰেন বিশ্বাস বুলি এজনক আটক কৰে । পিচদিনা নৰেন বিশ্বাসক ৩২৩-৮৫ কেচ মৰ্ম্মে বিচাৰি থকা আচামী জনক চিনি পাইছে আৰু ক'ত আছে খবৰ জানেনে ইত্যাদি কথা সোধা হয় । তেওঁ যিহেতু একো নাজানে গতিকে একো খবৰ দিব নোৱাৰিলে । ফলত ৰঙিয়া থানাৰ অ-চিয়ে কোৰ্টলৈ প্ৰেৰণ কৰাৰ আগতে খবৰ দিব নোৱাৰাৰ কাৰণে লাঠিৰে মৰিয়াই সাংঘাটিক ভাবে জখম কৰিছে। নলবাৰীলৈ পঠোৱাত অৱশ্যে তেওঁক চিকিৎসা দিয়া হৈছিল। এনে ধৰণৰ আৰু বহুত উদাহৰণ আছে ।

গতিকে কথা হল, এটা কেচত যি আচামী আনে তেওঁ খবৰ দিব নোৱাৰিব পাৰে। তেওঁৰ ঠাইত আন মানুহক ধৰি আনি খবৰ উলিয়াবলৈ যত্ন কৰে। খবৰ নাপালে সেই ক্ষেত্ৰত আন এজন ব্যক্তিক হাৰাশাস্তি কৰাটো উচিত নহয়। দোষী লোকক বিছাৰি উলিওৱাৰ পৰিবৰ্ত্তে নিৰ্দ্দোষী লোকক জুলুম কৰা হৈছে। আৰু এই জুলুম চলি আছে। ঠিক সেইদৰে ১৯৮৪ চনৰ ১৩ ডিচেম্বৰ তাৰিখে ৰঙিয়া এচ, দি, পি, ও, ই ফুলচান আলি নামৰ ব্যক্তিজনক তেওঁৰ ঘৰলৈ মাতি আনে। আৰু এচ, দি, পি, ও, ই ২ বজাত সেই ব্যক্তিজনক আটক কৰে। পাচত জানিব পৰা গৈছে যে বহুত ধন লৈ সেই ব্যক্তিজনক ১৩ ডিচেম্বৰ তাৰিখে এৰি দিয়া হৈছে। তেওঁৰ বিৰুদ্ধে গোচৰ দিয়া নহল। এচ, দি, পি, ও, ই ধৰিব পাৰিছিল। কিন্তু

বহু টকাৰ বিনিময়ত জাল নোট প্ৰস্তুত কৰা মানুহকো এৰি দিয়া হল। এনে ধৰণৰ অভিযোগ ৰাইজৰ পৰা পাইছো আমি বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক সেই অভিযোগ দাখিল কৰিছো। আজি আচলতে আৰক্ষী লোকৰ আইন শৃঙ্খলা ৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যি ভূমিকা হব লাগে আমি দেখিছো তাৰ পৰিবৰ্ত্তে আইন বিগৰ্হিত কিছুমান কাৰ্য্য কলাপত আৰক্ষী লোক সকল ব্যস্ত হৈ থাকে। জনক্ৰান্তী কাকতত ২৪ তাৰিখে প্ৰকাশ পাইছে এনেদৰে "যোৱা ১৪-১-৮৫ তাৰিখে ৰবিবাৰে শগুণবাহী নিবাসী মোঃ হজৰত আলী মাষ্টৰৰ এটা ডাঙৰ পুখুৰীৰ পৰা মৈৰাবাৰী আৰক্ষী চকীৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত বিষয়া ও সহকাৰী পুলিচ বিষয়া জনে কিছু সংখ্যক পুলিচৰ লোক আৰু স্থানীয় কেইজনমান দালাল শ্ৰেণীৰ মাতাব্বৰ সহ বলপূৰ্ব্বক ভাবে মাছ মাৰি লৈ যায়।" আৰো লিখা হৈছে—'লোকৰ মাটিত ঘৰ সজা কামত উচটনি দিয়াৰ বাহিৰেও মৈৰাবাৰী আৰক্ষী চকীৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত সহকাৰী বিষয়া কেইজনমান পুলিচৰ লোক সহ ভোজ খাব লাগিব বুলি বলপূৰ্ব্বকভাবে অনুমান দেৰ মোন মাছ মাৰি লৈ গৈ এমোন মাছ পুলিচ সহ স্থানীয় ভদ্ৰলোক সহ ভগাই লয় আৰু বাকী মাছৰে মৈৰাবাৰী আৰক্ষী চকীত সেইদিনাখন ৰাতি স্থানীয় দালাল শ্ৰেণীৰ মাতাব্বৰ ও পুলিচ সহ প্ৰায় ১০০ (এশ) জনে মিলি ভোজ খায়। সেই মাছৰ মূল্য আজিৰ ৩০০০'০০ (তিনি হেজাৰ) টকা হব। এনে ধৰণৰ ঘটনা আৰক্ষী লোকে কাৰছে। দেশৰ শান্তিশৃঙ্খলা ৰক্ষা কৰাৰ কাৰণে আৰক্ষী লোকক নিযুক্ত কৰা হয়। কিছুমান অঞ্চলত আৰক্ষী বিষয়াৰ যোগেদি জোৰ জুলুম চলি আহিছে। মই সকলো আৰক্ষী লোকক কোৱা নাই। গতিকে মই দাবী জনাইছো যি সকল বিষয়াই জোৰ জুলুম কৰিছে সেই দোষী সকলক শাস্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিব লাগে। আজি দেখা গৈছে যে সাধাৰণ মানুহে আৰক্ষী লোকক আচলতে ভয় কৰে। কিন্তু যিসকল সমাজৰ অপৰাধী লোক, চোৰ ডকাইট সেই বিলাকে ভয় নকৰে। তাৰ কাৰণ হৈছে এই অপৰাধী ব্যক্তি সকলৰ লগত আৰক্ষী লোক সকলে সাংঘাটিক ধৰণে হলি গলি কৰে। আৰু এই লোক সকলক প্ৰশ্ৰয় দিয়ে। তাৰ ফলত বে-আইনী কাম কাজবিলাক সংঘটিত হয়। মই এনে এটা ঘটনা উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো, সেইটো মূখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে বিচাৰ কৰি চাব। আমি খবৰ

পাইছো যে ব্ৰহ্মপুত্ৰ জুটমিলত তাৰ কৰ্ম্মী সকলে ১৯৮০ চনত ২৪ নবেম্বৰ তাৰিখে অসহযোগৰ সময়ত কাম কৰিবলৈ আহিছিল। ছাত্ৰ সন্থা আৰু গণসংগ্ৰাম পৰিষদৰ অসহযোগ আন্দোলন চলি থাকোতেও সেই শ্ৰমিক সকল কামলৈ আহিছিল।' সেই সময়ত চিফ এড্ভাইচাৰ এইচ, চি, চাৰিনে কামত যোগদান কৰিবলৈ কৰ্ম্মী সকলক আহ্বান জনাইছিল। সেইদিনাখন এজন কৰ্ম্মীৰ সংসৰ্ঘত মৃত্যু হৈছিল। যেতিয়া কৰ্ম্মী সকলে ফাৰ্ষ্ট চিফটৰ পৰা ৯ বজাত ওলাই আহিছিল তেতিয়া সংঘৰ্ষত প্ৰবীন মহন্ত নামৰ এজন কৰ্ম্মীৰ মৃত্যু হৈছিল। আজি ৪ বছৰৰ পিচত সেই দিনাখন হেনো ৭ জন শ্ৰমিকক আটক কৰা হৈছে। সেই ব্ৰহ্মপুত্ৰ জুটমিলত যিসকলে ১৯৮০ চনৰ ২৪ তাৰিখে অসহযোগ উলাই কৰি কামত যোগ দিবলৈ আহিছিল। উল্লেখ কৰিব লাগিব ব্ৰহ্মপুত্ৰ জুটমিলত শ্ৰমিক সকলে মিনিমাম ওৱেজ নাপায়। ৪ তাৰিখে তেওঁলোকে স্মাৰক লগ ধৰিব আহিছিল। তেওঁলোকে হাউচৰেণ্ট, চিকিৎসা বানচ নেপায়। সেই কাৰণে স্মাৰক পত্ৰ লৈ ৪ তাৰিখে আহিছিল। ৫ তাৰিখে ফটাশিল থানাৰ ও চি, য়ে মাতি নি আটক কৰে। এই ৪ বছৰে ৭ জন শ্ৰমিক আত্মগোপন কৰি আছিল বুলি কৈছে। অথচ সেই শ্ৰমিক সকলে আজিলৈকে কাম কৰি আছে তেওঁলোকৰ নাম হৈছে মাধব দাস, চিৰাজুদ্দিন, নন্দলাল ইত্যাদ। এই ৭ জন শ্ৰমিকক এৰেষ্ট কৰা হৈছে। তেনেস্থলত আজি দেখা গৈছে আনকি কিছুমান ঘটনা তল পেলোৱাৰ কাৰণে আৰক্ষী লোকে চেষ্টা কৰিছে। আৰু এটা ঘটনাৰ কথা জানো ২৬ জানুৱাৰী তাৰিখে মাননীয় সদস্য শ্ৰীমথুৰা ডেকা ডাঙৰীয়াক হাহাৰা গাওঁত কিছুমান ডেকাই আক্ৰমণ কৰিছিল। এই ক্ষেত কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। মই আশা কৰো মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে আমাক আজি এই সদনত অবগত কৰিব।

তেনেস্থলত আজি দেখা গৈছে এনেকুৱা কিছুমান ঘটনা তল পেলোৱাৰ কাৰণে আৰক্ষী বাহিনীৰ লোক সকলে চেষ্টা কৰি থাকে। ঠিক সেইদৰে আমি জানো আৰু চৰকাৰেও জানে যোৱা ২৬ জানুৱাৰী তাৰিখে মাননীয় সদস্য মথুৰা ডেকা ডাঙৰীয়াক হহৰা গাওঁৰ কিছুমান যুৱকে আক্ৰমণ কৰিছিল আৰু এই সম্পৰ্কে জনোৱাও হৈছিল। আৰু মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে এই বিষয়ে জনাইছিল। কিন্তু তাৰ কোনো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নহল। আমি

জনাত আৰক্ষী লোকে কেতিয়াবা আচলতে সংঘটিত হোৱা ঘটনা বিলাকৰ একপক্ষীয় ভাবে তদন্ত নকৰে আৰু দোষী ব্যক্তিক বিচাৰি নুলিয়ায় আৰু আন হাতেদি অইন ঘটনাৰ যোগেদি নিৰ্দ্দোষী ব্যক্তিক আটক কৰি হাৰাশাস্তি কৰে। গতিকে মই পুলিচৰ শিতানত যিটো দাবী মঞ্জুৰী আহিছে সেই সম্পৰ্কত এইখিনি কৈয়েই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিছো।

শ্ৰীঅলিত চন্দ্ৰ বড়ো ঃ— মাননীয় সভাপতি ডাঙৰীয়া, পুলিচৰ শিতানত বিৰোধী পক্ষই উত্থাপন কৰা প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিছো। আৰু মোৰ বক্তব্য তুষাৰমান ৰাখিব বিচাৰিছো। সভাপতি ডাঙৰীয়া এইটো হ'ল কলিৰ যুগ— 'কলি যুগত কল্কি অৱতাৰ কাটি মাৰি ক্লেচক কৰিব বুঞ্জামাৰ' আৰু শস্য টুটিব মৎস্য টুটিব টুটিব বিৰিখৰ পাত। এনে এটা পৰ্য্যায়ত আমি আজি উপনীত হৈছোহি। এইটো স্বাভাবিক। এইটো আজি সময়ৰ আহ্বান। যিজনক আমি আজি স্মৰণ কৰা নাই, যি জনক আমি ভবা নাই, যি জনক আমি দেখিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা নাই অথচ আমাৰ লগতে সদায় আছে, সেইজনৰেই এই আহ্বান। এনেকুৱা সন্দৰ্ভত আমাৰ নৈতিক চৰিত্ৰ আৰু নৈতিকতা যদি আমি নিকা কৰি নলও তেতিয়া আমি যিমানেই কাম বিলাক ভাল কৰিবলৈ চেষ্টা নকৰো কিয় সেই বিলাকৰ অৱস্থা তেনেকুৱাই হব। এই পুলিচৰ শিতানত আমি দেখি পুলিচৰ বিষয়ে কথা কবলৈ যাওঁতে অলপ ভয়েৰে কবলগীয়া হৈছে কিয়নো আজি কালি আকৌ কেইবাটাও ধাৰা আছে। তাৰ ভিতৰতও ১৫১ নং ধাৰা আছে, সেই ধাৰামতে যিকোনো ক্ষেত্ৰতেই কোনো এজন মানুহক জুলুম দিব পাৰে। এই ধাৰাতো খুব জোৰেৰে চলিছে। মইও তেনেকুৱা এটা ধাৰতে পৰিছিলো আৰু ৪২ দিন জেইলত থাকিবলগীয়া হৈছিল। তথাপিতো এনেবিলাক দুনীতিৰ ওপৰত বক্তব্য নেৰাখিলে নহয়। বিশেষকৈ মই কব বিচাৰিছো এই যে অপৰাধী অনুসন্ধান বিভাগ এইটো কি ধৰণে চলি আছে চাবলগীয়া কথা। কিয়নো এই শাখাই যদি ঠিক মতে কাম কৰিলেহেতেন, ঠিক মতে অনুসন্ধান কৰিলেহেতেন তেতিয়াহলে যিবিলাক হওাকাণ্ড সংঘটিত হৈছে সেইবিলাক ধৰা পৰিলেহেতেন আৰু দোষীক শাস্তি দিব পাৰিলেহেতেন। কিন্তু আমি সেইটো বাস্তৱত দেখা নাই। বিৰোধীপক্ষৰ কেইবাজনো সদস্যৰ লগতে হেমেন দাস ডাঙৰীয়াই তেখেতৰ বক্তব্যত উল্লেখ কৰিছে দীন কলিতাৰ কথা আৰু মইও আচলতে ডাঙি

ধৰিব বিচাৰিছো যে শ্যামন্ত শৰ্ম্মা এজন সমাজ কৰ্ম্মী লোক, তেওঁক এনে ভাবে মৰা হৈছে যে বনৰ পহুকো তেনেকৈ নামাৰে। এনেকুৱা ঘটনা অকল এইটোৱেই নহয় আৰু বহুতো আছে। কিন্তু এই অনুসন্ধান বিভাগৰ জৰিয়তে এই বিলাক দোষীক ধৰিব পৰা হোৱা নাই আৰু তেওঁলোকে কোনো শাস্তি পোৱা নাই। এইবিলাক কথা পৰ্য্যবেক্ষণ কৰি চাবলগীয়া হৈছে। এইক্ষেত্ৰত দূৰ্নীতি দমন কৰিবলৈ অপৰাধী অনুসন্ধান বিভাগটো নিকা কৰিবলৈ যত্ন কৰিব লাগে। অৱশ্যে এটা কথা এই বিভাগৰ যি সকল কৰ্ম্মচাৰী তেওঁলোকে সহজতে চাকৰিটো পোৱা নাই। গতিকে তেওঁলোকে সহজতে কামতো কৰিবলৈ আগবাঢ়ি নাযায়। গতিকে ইয়াৰ এটা তৎপৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। তাৰ পাচত মই বক্তব্য ৰাখিব বিচাৰিছো ভি, ডি, পি সম্পৰ্কত, এইটো সকলোৱে জানে যে নিৰ্ব্বাচনৰ সময়ত আন্দোলনৰ সময়ত বহুতো দলং অনুস্থান ইত্যাদি পুৰি গ'ল আৰু নানা ধৰণৰ বিভ্ৰাট ঘটিলে। কিন্তু সেই সময়তে এই গৃহৰক্ষী বাহিনীয়ে খুব তৎপৰভাবে কাম কৰিলে। তেতিয়া তেওঁলোকক আশা দিয়া হৈছিল যে তেওঁলোকক বিবা এটা দিয়া হব। কিন্তু আমি জনাত তেওঁলোকে পাবলগীয়া মঞ্জুৰীখিনি আজিও নাপালে। এইটো দুখ লগা কথা যি বিপদৰ সময়ত এই গৃহৰক্ষী বাহিনীৰ লোক সকলে ৰাইজৰ কাম কৰিবলৈ আগ বাঢ়ি আহিছিল তেওঁলোকে আজিও তেওঁলোকৰ প্ৰাপ্যৰ পৰা বঞ্চিত হৈ আছে। যদি এই ভি, ডি, পি ক চৰকাৰে যাবতীয় সকলোখিনি সা-সুবিধা দিব পাৰে তেতিয়া তেওঁলোকে ৰাইজৰ কামত বা শান্তিৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত পুলিচতকৈ বেচি ভাল কাম কৰিব বুলি মোৰ বিশ্বাস। কিয়নো গাওঁৰ কোনোবা দুষ্ট মানুহ থাকিলে তেওঁলোকৰ এই দলটোৱে সেই মানুহ বিলাকক বিচাৰি উলিয়াবলৈ সহজ হব। কিন্তু আমি দেখিছো গৃহৰক্ষী বাহিনী গঠন হৈছে হয় কিন্তু সেইটো কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ ব্যৱস্থা হোৱা নাই। আনকি তেওঁলোকৰ নুন্যতম সুবিধাখিনিও দিয়া হোৱা নাই, কাপোৰ কানি, টৰ্চ, লেম্পু. কেৰাচিন তেল ইত্যাদি দিয়া হোৱা নাই। তেওঁলোকে নানান অসুবিধাৰ মাজত ৰাতিৰ এন্ধাৰতেই কাম কৰিবলগীয়া হৈছে। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক মই অনুৰোধ কৰিছো এই গৃহৰক্ষী বাহিনীটোক ভালধৰণে পৰিচালনা কৰিবলৈ আৰু গাওঁত শান্তি ৰক্ষা কৰিবলৈ বিশেষ ধ্যান দিব। তাৰ পাচত আমি

জনাত থানা বিলাকত একোজন অৰ্গেনাইজাৰ থাকে । কিন্তু এই অৰ্গেনাইজাৰ সকলৰ দায়িত্ব আৰু কৰ্ত্তব্য বিলাক ৰাইজক বুজাই দিব লাগে আৰু গাওঁত গৈ তেওঁলোকে কি কৰিব লাগে সেই বিষয়ে বুজাব লাগে । চৰকাৰে ইয়াত তীব্ৰ নজৰ দিয়া উচিত । দুৰ্নীতি দমনত বহু টকা ধৰিছে । ১৭ লাখ ৮৫ হাজাৰ । পুলিচৰ দুৰ্নীতি দমন কৰাৰ দায়িত্ব আছে । আমি নিজেই দেখিছো যেতিয়া ৰাতি ট্ৰাকে তামুল, ধান ইত্যাদি কঢ়িয়াই লৈ আহে তেতিয়া পুলিচে হাত ডাঙি দিয়ে আৰু লাইচেঞ্চ বিচাৰে । তেতিয়া লাইচেঞ্চখন দেখুৱাই দিয়ে, কিন্তু সেইখন লাইচেঞ্চ নহয় প্ৰকৃততে এখন এশ টকীয়া নোটহে । ফলত ট্ৰাক সাৰি যায় । এইধৰণৰ দুৰ্নীতি চলি থাকিলে দুৰ্নীতি দমন হবনে ? তাৰ পাচত দেখা যায় আজিকালি পুলিচ ষ্টেচন আৰু পুলিচ আউত পোষ্ট বিলাক গঠন কৰোতে ক'ত ক'ত ঘটনা সংঘটিত হৈছে, কত মৰা-কটা হৈছে তাতহে আউট পোষ্ট দিবলগীয়া আৰু সেইবিলাক চাইয়েই আউট পোষ্ট বিলাক দিবলৈ ব্যৱস্থা কৰে নেকি ? গতিকে প্ৰকৃততে য'ত আউট পোষ্ট দিয়াটো প্ৰয়োজন সেইটো ভালধৰণে পৰ্য্যালোচনা কৰিহে দিব লাগে । ভূটান পাহাৰৰ সীমান্তত সুৱণখাটা আছে । সেই অঞ্চলটো এটা সংমিশ্ৰণ অঞ্চল । অনেক ধৰণৰ মানুহ তাত অহা যোৱা কৰে । তাতে আকৌ ৰাজ্যখনৰ সীমামূৰীয়া অঞ্চল । তাত হয়তো দুৰ্বৃত্ত নাথাকিবও পাৰে কিন্তু তাত এটা আউট পোষ্ট দিয়াতো অতি প্ৰয়োজন । শান্তিৰক্ষা বাহিনীৰ নামত এই পুলিচে বিভাগ কৰ্তব্যৰ পৰা আতৰি শান্তি ৰক্ষা কৰাৰ ঠাইত জধে মধে কিছুমান কাম কৰি থাকে । ফলত সেই কাৰ্য্যৰ দ্বাৰা গাওঁ অঞ্চলত ৰাইজৰ মাজত বিৰাট আতংকৰ সৃষ্টি হয় । যোৱা ছেপ্তেম্বৰ মাহত প্ৰবল বানপানীত দলং ভাঙি চুৰমাৰ হৈ গ'ল । সেই সময়তেই নদীত দলংৰ কাঠবিলাক ভাহি উটি আহিছিল । আমাৰ গাওঁৰ লৰা বিলাকে নিজৰ জীৱন উচৰ্গা কৰিও পানীত জাপ মাৰি সেই কাঠ বিলাক বহু কষ্ট কৰি নাঙলাৰ মুখত জমা কৰি থলে । দুখীয়া মানুহ কেতিয়াবা তাৰেই তেওঁলোকৰ দুই এপইচা ওলায় আৰু খাবৰ যোগান হয় । এই বুঢ়ীমখা গাওঁৰেই কিছুমান লৰাক এৰেষ্ট কৰি খৰি চুৰ কৰা, দলংৰ কাঠ চুৰ কৰা বুলি বৰবৰী থানালৈ লৈ আহিলে । মইও থানালৈ গৈছিলো । সুধিলো কাঠ বিলাক ক'ত পাইছিল । কলে নাঙলাৰ মুখতে । চুৰ কৰা

বস্তু জানো নাঙলাৰ মুখত থয়। এই ক্ষেত্ৰত এইটো চুৰি কৰা কথা নহয়। এনে নিয়ম আগৰেই পৰা চলি আছে। এনেকৈ চুৰিৰ অপৰাধত গাওঁৰ গোটেই-বিলাক মানুহকেই ধৰি অনাটো অন্যায় হৈছে। তাতো এটা দুৰ্নীতি হ'ল। এজন পুলিচে হেনো অলপ পইচা ললে। যিজন পুলিচে ধৰি নিছিল সেই-জনেই এশ টকা লৈছে বুলি দলটোৰ লৰা এজনে দেখুৱাই দিলে। যিজনে নিলে তেওঁ মোৰ তাত হোমগাৰ্ড আছিল। দুষ্ট বুলি মই তেওঁক খেদি দিছিলো। তেওঁক এশ টকাতো লোৱা হয় নেকি বুলি সোধাত হয় বুলি কলে। পিচত ফিৰাই দিবলৈ কলো ফিৰাই দিলে। গতিকে এনে ধৰণে যদি কাৰ্য্য চলি থাকে গাওঁৰ শান্তি ৰক্ষা বা সমাজত কেনেকৈ শান্তি ব্যাহত থাকিব। অৱশ্যে লৰাকেইজনৰ কেচটো বোধহয় এতিয়া নাই। উপাধ্যক্ষ মহোদয় আমাৰ মাননীয় সদস্য হেমেন দাস ডাঙৰীয়া আৰু পূৰ্ণ বড়ো ডাঙৰীয়াই উল্লেখ কৰি কৈছে যে আজি কালি ৰাজনৈতিক মিটিং বিলাক কৰিবলৈ যাওতে নানাধৰণৰ অনুমতি লব লাগে। আৰু এই অনুমতি লবলৈ যাওতে নানা ধৰণৰ বেমেজালিৰ মাজেৰে যাবলগীয়া হয়। গতিকে এই নিয়ম কানুন বিলাক অলপ শিথিল কৰি দিবলৈ অনুৰোধ জনাই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো আৰু কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তব্যৰ ইমানতেই সামৰণি মাৰিলো।

*মহম্মদ হুচেইন ঃ— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মই দুযাৰমান কথা মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰিব বিচা-ৰিছো আৰু ইয়াৰ এটা প্ৰতিকাৰৰ ব্যৱস্থা যাতে তেখেতে কৰে। এই আৰক্ষী শিতানত যিখিনি টকা ধাৰ্য্য কৰিছে তাৰ কিছু অংশ অসমৰ বাহি-ৰলৈ গুচি যায়। উদাহৰণ স্বৰূপে মই দুটা এটা উদাহৰণ দিব বিচাৰিছো। যোৱা বছৰ আমাৰ অসমত এটা টাচ্‌ক ফৰ্চ গঠন কৰা হৈছিল আৰু ৩ হাজাৰ জন যুৱকক নিযুক্তি দিছে। কাৰ্য্য ক্ষেত্ৰত দেখা গল আমাৰ মাত্ৰ ডেৰ হাজাৰ যুৱকে পালে আৰু বাকী আঢ়ৈ হাজাৰ বিহাৰৰ এক্স চাৰ্ভিচ মেনক নিযুক্তি দিছে। ঠিক তেনেকৈ ১২ বেটেলিয়ানত অসমৰ বাহিৰৰ প্ৰায় দুশ লৰাই নিযুক্তি পাইছে। আজি আমি দোষ কৰিম, আমাৰ লৰাই আন্দোলন কৰিব লগা হয়। এই আঢ়ৈ হাজাৰ বিহাৰৰ লোকৰ লগত তেওঁ-লোকৰ পৰিয়াল অসমলৈ আহি গল। এই টকা গুচি গল বিহাৰলৈ।

*Speech not corrected

গতিকে মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যাতে ইয়াৰ এটা ব্যৱস্থা লয়-যি হৈ গল হল, ভবিষ্যতে যাতে নহয়। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, চেণ্ট্ৰেল ৰিভাৰ্ভ পুলিচ ফৰ্চ হল চেণ্ট্ৰেলৰ। তেওঁলোকক মেইনটেন কৰিব লাগে অসমে। অসমে টকা দিব লগা হৈছে। এই শিতানৰ পৰা কিয় দিব লগা হৈছে? অসম স্পিচিয়েল ৰিভাৰ্ভ পুলিচ বেটেলিয়ানৰ দৰে আন বেটেলিয়ান খুলিলে আমাৰ নিবনুৱা সমস্যাও সমাধান হব। তেতিয়াহলে এই টকা বাহিৰহৈ নাযায়। আন এটা কথা দৃষ্টি গোচৰ কৰিবলৈ বিচাৰিছো যে আমাৰ গাওঁত মেল সোধে গাওঁৰ মানুহে। এতিয়া বাহিৰৰ মানুহে মেল সুধিব লগা হৈছে। ফলত মেল ভাল নহয় আৰু জোট লগাই থৈ যায়। মই সিদিনা নগাওঁ জিলাৰ এচ, পিৰ কথা আৰু মৰিগাওঁ থানাৰ কথা কৈছিলো। সময়ৰ সংকেটৰ কাৰণে কথাটো আধৰুৱা হল। দোষ কৰিলে চেকেও অফিচাৰ জনে আৰু শাস্তি ভুগিলে অ, চি জনে। তেওঁ দোষী নহয় বুলি জানিলে যদিও পিছত একো ব্যৱস্থা নকৰিলে। যিজন অ, চিক নিলম্বিত কৰিলে, সেইজনৰ প্ৰমোচন হৈছে আগদিনা। তেওঁ ইঞ্চপেক্টৰলৈ প্ৰমোচন হৈছিল। নিলম্বিত কৰাৰ কাৰণে প্ৰমোচনৰ পৰা বঞ্চিত হল। এই কথাযাৰ বিত্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানে। তেখেতে এচ, পিক বহুবাৰ কৈছিল। ৰাইজে শিক্ষামন্ত্ৰীক কৈছিল। সেই বিষয়াজনৰ ব্যৱস্থা নহল। মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছো যাতে অনতিপলমে এই নিৰীহ অ, চি জনৰ সুবিচাৰ কৰি দিয়ে। অসমত বহিৰাগত মানুহ সোমাই গল। কালিলৈ আন্দোলন কৰিব লাগিব। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে যাতে গুৰুত্ব সহকাৰে বিবেচনা কৰি ইয়াৰ এটা যাতে ব্যৱস্থা লয়। এইখিনিকে কৈ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

*শ্ৰীতজমুল আলী লস্কর :— উপাধ্যক্ষ মহোদয় পুলিশ বাজেটের উপর কর্ত্তন প্রস্তাব সমর্থন করে কয়েকটি গুরুত্বপূর্ণ কথা আমি বলব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গত বাজেট অধিবেশনের সময় কাছাড়ের একজন এস, পি সম্বন্ধে আমি কয়েকটি কথা বলছিলাম যে তিনি ভারতের বিভিন্ন রাজ্য থেকে নাচ-গান বাজনার জন্য বিভিন্ন শিল্পী এনে ফাংশন করা পছন্দ করেন। গত ২০ জুন তারিখে এই রকম আর একটা অনুষ্ঠান তিনি

*Speech not corrected

শিলচরে করেন। সেদিন লাইট নিবে যাওয়ার ফলে বিরাট বিশৃংখলার সৃষ্টি হয়। অনেক মেয়েছেলেরা উলঙ্গ অবস্থায় বেরিয়ে আসতে বাধ্য হয়। অনেক জখম হয়েছে, পুলিশের লাঠি চার্জ হয়েছে। সেদিন প্রশ্নোত্তরের সময় মুখ্য-মন্ত্রী মহোদয় বলেছেন যে কাছাড়ের ডি এস এ এবং রেডক্রশের সাহায্যের জন্য এই অনুষ্ঠান করা হয়েছিল। কিন্তু একথা সত্য নয়। কারণ এই ফাং-শনের জন্য যে আবেদন পত্র ইস্যু করা হয়েছিল সেই আবেদন পত্রে এস পি'র নাম ছিল। মহোদয়, এই এস পি'র কার্যকলাপ সম্বন্ধে আমি ছাড়াও অন্যান্য বিধায়করা মুখ্যমন্ত্রীকে বলেছেন কিন্তু এখনো তিনি বহাল তবিয়তে কাছাড়ে রয়েছেন। এমন কি এই অনুষ্ঠানের জন্য প্রত্যেক ও সিকে ডেকে এই এস পি এক এক জনকে ৫০ হাজার, ৩০ হাজার, ২০ হাজার এই ভাবে টাকা তুলতে বাধ্য করেছেন। আরও বলেছে যে কোনও ও সি যদি কথা না শুনে তাহলে তাকে রিজার্ভে রাখা হবে। চোর ডাকাত ছাড়াও রাস্তায় বে আইনী ভাবে টেক্সী আটক করে টাকা এনে এস পি'কে দিতে হয়। এই ভাবে লক্ষ লক্ষ টাকা যড়যন্ত্র করে আদায় করা হচ্ছে।

মহোদয়, আরেকজন অফিসারের ব্যাপারেও আমি গত বিধানসভার অধিবেশনে বলেছিলাম। তিনি হলেন শিলচর থানার ও সি। তিনি শিল-চর থানায় যাওয়ার পর ওখানে খুন খারাপি বেড়েছে। শিলচরে গ্রাণ্ড হোটে-লের মালিকের ছেলে ১০ হাজার টাকা দিতে অস্বীকার করার জন্যতাকে ঐ রাতে গুলিবদ্ধ করে হত্যা করা হয়েছে। বহুদিন আগে এই ব্যাপারে ২-১ জনকে এরেষ্ট করা হায়ছিল। ব্যস্ ঐ পর্যন্তই। কিন্তু খুন খারাপি পুরো-দমে বেড়েই চলছে। মুখ্যমন্ত্রী মহোদয় যেন এই ব্যাপারে তদন্ত করে দেখেন।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আর একটি পরামর্শ দেব যে কাছাড়ে এমন সব স্থানীয় অফিসার রয়েছে যারা গত ২০-১৫ বৎসর যাবৎ একই যায়-গায় রয়েছে। তাদের কোন বদলি হয় না। বিশেষ করে শিক্ষামন্ত্রীকে অনু-রোধ করবো যে শিক্ষা বিভাগের কোনও স্থানীয় অফিচারকে যেন কাছাড়ে বদলী করেন না। এমন কি এম পি, এম এল এরা পরামর্শ দিলেও যেন

তা করা হয় না। এই ভাবে আমি মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়কে অনুরোধ করবো যেন কোনও বিভাগেই করিমগঞ্জ ও কাছাড় জেলায় স্থানীয় অফিসারকে পোষ্টিং করা যেন হয় না। কারণ এখনও উদাহরন রয়েছে যে কনেষ্টবল থেকে পুলিশ বিভাগের ইন্‌সপেক্টর পর্যন্ত হয়েছে কিন্তু কাছার থেকে বাইরে কোনও দিন বদলী হয়নি। লোকেল লোক এডমিনিষ্ট্রেশনে থাকলে অনেক অসুবিধা দেখা দেয়। যে কোনও ব্যাপারে একটা ষ্টার্ন একশন্‌ একজন স্থানীয় অফিসার নিতে পারে না। বিশেষ করে পুলিশ বিভাগে আইন ও শৃংখলার ব্যাপারে বিশেষ অসুবিধা হয়।

মহোদয়, আর একটা কথা যে কেন্দ্রীয় সরকার থেকে সংখ্যালঘুদের ব্যাপারে যে ১৫ দফা কার্যসূচী এসেছে এর মধ্যে একটা দফায় আছে যে কোনও পুলিশ অফিসার যদি পার্শিয়েল হয় তার বিরুদ্ধে যেন তাড়াতাড়ি একশন্‌ নেওয়া হয়। এটা যেন কার্যকরী করা হয়।

আর একটা কথা আমি এই সদনে আগেও বার বার বলেছি যে প্রত্যেকটি থানায় যেন ও সি বা ইন্সপেক্টার বা সেকেণ্ড অফিসার-যেই হোক, একজন যেন মাইনরিটি কম্যুনিটির লোক থাকে। এতে সংখ্যালঘুদের মনে একটা আস্থার ভাব আসে। যদিও সরকার থেকে এই ব্যাপারে নির্দেশ গিয়েছে বলে শুনেছি কিন্তু কাছাড়ে বা করিমগঞ্জ জেলায় কার্যকরী হয় নি। বিশেষ করে আমার এলাকা লাভাবাজার ও কাটলিছড়া-এই দুইটি থানায় একটি কনেষ্টবল ও সংখ্যালঘু সম্প্রদায়ের নাই। সুতরাং এই ব্যাপারে ব্যবস্থা নেওয়ার জন্য আমি মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়কে বিশেষ অনুরোধ করছি।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আজ একটা প্রশ্নের উত্তরে (প্রশ্ন নং-১১৪) মুখ্যমন্ত্রী মহোদয় বলেছেন যে পুলিশ এবং সৈন্য বিভাগে সংখ্যালঘু সম্প্রদায়ের লোক খুবই কম। তিনি বলেছেন পূর্বে কেন্দ্রীয় সরকারের নাকি একটা গোপন নির্দেশ ছিল যে সংখ্যালঘু সম্প্রদায়ের লোককে যেন সৈন্য বাহিনী বা পুলিশ বাহিনীতে নেওয়া না হয়। এতে বোঝা যাচ্ছে যে এতোদিন কংগ্রেস দল যে ধর্ম নিরপেক্ষতার কথা বলেছিল তা শুধু মুখে বলেছিল -কার্যক্ষেত্রে নয়।

মহোদয়, মুখ্যমন্ত্রী মহোদয় বার বার বলেছেন যে জনসংখ্যা অনুপাতে চাকুরী দেওয়া হবে। আজ এক প্রশ্নর উত্তরে বলেছেন যে ৩৬৬ জন

প্রার্থীর মধ্যে মাত্র ৪৯ জন সংখ্যালঘু লোককে চাকুরী দেওয়া হয়েছে। পুলিশের এস বি বিভাগের যে আই জি শ্রীসমর দাস এই চাকুরী দিয়েছেন তিনি সংখ্যালঘু সম্প্রদায়ের লোক নন, ভাষিক সংখ্যালঘু সম্প্রদায়ের লোক।

(ভয়েস্ :— খৃষ্টান। ধর্মীয় সংখ্যালঘু সম্প্রদায়ের লোক তিনি)

যাইহোক্, তিনি প্রথমতঃ বাঙালী তার পর খৃষ্টান। তিনি ধর্মীয় সংখ্যালঘু সম্প্রদায়ের প্রতি এই ব্যাপারে জাষ্টিস্ দিতে পারেন নি। মহোদয়, আমাদের সংখ্যালঘু সম্প্রদায়ের একজন রাজ্যিক হোম মিনিষ্টার রয়েছেন কিন্তু তাঁর একটা কনেষ্টবল পর্যন্ত বদলী করার ক্ষমতা নাই। এই ব্যাপারে আমি মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ের দৃষ্টি আকর্ষণ করছি যে কমপক্ষে ১-২ টা বেটেলিয়ানের ভার যেন তার উপর দেওয়া হয়। উনি বর্ত্তমানে একজন মবাইল মিনিষ্টার হয়ে আছেন। কেবল টুর করেন।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সর্বশেষে আমি মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়কে বিশেষ ভাবে অনুরোধ করছি যে যেহেতু অতি সত্বর রাজ্যে ইলেকশন হওয়ার সম্ভাবনা রয়েছে, সেহেতু প্রতিটি থানায় যেন ইলেকশনের আগেই ২-১ জন সংখ্যালঘু সম্প্রদায়ের লোককে নিয়োগ করা হয়। যাতে কোন দাঙ্গা হলে সংখ্যালঘু সম্প্রদায়ের লোকের মনে একটা মনোবল থাকতে পারে যে তারা বিচার পাবে। এই অনুরোধ করে আমি আমার বক্তব্য শেষ করছি।

Shri Silvius Condpan—Mr. Deputy Speaker Sir, I oppose the Cut Motion tabled by members on the opposition in and support the of Demand for Police moved by our hon'ble Chief Minister I want to submit a few observations. Sir, there have been criticisms over the performance of the Department of Police that they are not upto the mark. But Sir, before we examine the facts, we have to see the prevailing situation in the society prior to 1979 when our Police organisation was to work. The socio-

economic condition which prevailed in Assam after 1979, was totally disturbed. Before that Sir, the situation was as such that the Police Department as it is organised today was suffcient to deal with the situation. But the agitational situation that gripped the State of Assam encouraged the anti-social elements and the extremists to step up their activities. So, the Police Department had to work with in the limitation and they have done a very good job. They stood against the situation that prevailed in the State for protecting the life and property of the people. There was no additional arrangements, yet from the grass-root level to the highest level' the organisation has done a very good job. During this situation, things might have gone beyond their control because of the limitation the department has. Now, Sir, while we examine the situation that prevailed prior to 1979 and the situation during 1979-82 all of us will agree that things were worst during the latter years and the Police had to face the gigantic problem of maintaining law and order in the State with their limited arrangements. But it is heartening to note that the present Government during its two years in Office have been able to gear up the administrative set up of the Police Deptt which enabled them to bring back the Assam situation under control and restored the normalcy that prevailed prior to to 1979. But, Sir, I would like to point out that when the situation in Assam have changed and improved the attitude of the criminals, anti-socials and extremists remained the same. Crimes and the terrorist activities are on the increase. Therefore, it is admitted that

the Police Deptt need further gearing up and simply by making the Deptt top heavy will not be sufficient. The arrangement should be made at the grass-root level, at the Circle level, at the Police Station level and the Outpost level in such a manner where the different people belonging to religious minorities, linguistic minorities, different communities' rich and the poor alike can feel that their lives and pro-perty are fully secured. Therefore, when the situation in Assam had undergone dramatic changes because of the iucreased activities of the anti social and the extremists my suggestion to the hon. Chief Minister is that the Police Department should be sifficiently strengthened and geard up. You will find Sir, almost all the Police Stations, if they are approached for help, they will express helplessness because they do not have sufficient number of Police force, Even if you go to the S.P. he will express the same helplessness because of inadquate police personnel. Of late, Sir, in reply to a question the hon. Chief Minister had said in Darrang district there were as many as 48 Nos of dacoity cases. On many occasions, the district Police authorities have expressed their regret since they do not have sufficient number of police officials to render help. So my suggestion to the hon. Chief Minister is that during the next financial year steps should be taken to increase the number of police personnel right from the Outpost to the District level to check the rise in the anti-social activities. Police officials they also have their own problems. They should be provided with necessary facilities to carry out their duties efficiently. It is

true that some of the Police Stations and the Officers have been given the transport facilities. But there are many Police stations which go without any vchicle till now. I hope, this year all of them will be provided with transport facility so that they can discharge their duties properly. My next suggestion is about the incentive. The police personnel in the lower rank should be given sufficient incentive to work efficiently. Those who really work their cases for promotion should be taken up earnestly in due time. I request hon. Chief Minister kindly to look into this aspect of the matter seriously. My next suggestion is about refection of population pattern. Sir, the Police is the custodian of law and order. They must carry the confidence of the people, belonging to different communities and representing all shades of opinion. To promote national integration and to have the confidence of the people reposed on the Police force, I would suggest that the reflection of population pattern in the Police force in our State is imperative. I would request the Hon. Chief Minister, through you' Sir, kindly take note of this.

Mr. Deputy Speaker— Will the Hon. Member finish before lunch ?

Mr. Silvius Condpan — I will try to finish, Sir. Next point is about discipline in the Police force. Police personnel in the higher rank is disciplined; but in the lower rank they are not. When we come with our vehicle and enter the capital complex we find that the dresses of the Police personnel who are no duty at the gate are shabby and dirty. Women Police they do not even dress up their hair. Sir,

you need not go to far off places. It is near our Janata Bhavan gate. The policemen on duty they do not even stand up when a VIP car passes through the gate. They chew pan and look like a fool towards the VIP car. They do not stand up and pay minimum respect to the VIP. This short of indisciple among the police personnel should be done away with. If the Police people are not disciplined how can you expect them to enforce discipline among the public. A policeman, or a Home Guard or a VDP whoever he or she may be, he/she must look smart in dress and outlook. Next, Sir, I would like to speak a few words about the two branches of Police, namely, CID and the Bureau of Economic Offences. Sir, we are allocating a good sum of money every year for the administration of these two branches. But what is the result of the expenditure we do not know. Have they been able to detect some extra-ordinary cases so far ? Public should be satisfied on spending money in these two branches of the Police Deptt. Therefore, I say Sir, we must be informed of the extraordinary cases dealt with by these branches of the Police. Otherwise, people will remain in dark about the activities of these two wings of the Police Deptt. Next, Sir, Home Guard and the VDP people are giving good service. Thry are pressed in services immediately where there is a shortage of Police personnel. But these people are not given enough incentive to the extent they deserve. I would request the Hon. Chief Minister, through You, Sir, that he will kindly examine the matter and offer all possible help and incentive to the category

of people manning Home Guard and the VDP.

Sir, we heve got our experience as Lawyer that when a FIR is submitted before the Police it is mandatory that a copy of the FIR should be given to the complainant. But in practice this is not done. I would also request the Hon. Chief Minister to look into this matter.

Mr. Deputy Speaker. Order, Order. It is 12.30 p.m. Hon. Member will resume his speech after lunch. The House stands adjourned till 2.30 p.m.

(The House reassembled at 2.30 p. m. with Mr. Deputy Speaker in the Chair).

Shri Silvius Condpan :— Mr. Deputy Speaker Sir, I was discussing about the performance of the Department of Criminal Investigation and Bureau of Economic Offences.

Mr. Deputy Speaker :— I think the hon. members will keep the time schedule. It is 2.30 now by which time we have not been able to pass even one grant to day.

Shri Silvius Condpan :— I do not say that these two departments are inefficient. I would only like to request the Govt. through you Sir, that the people want to see examplary action taken by this Deptts. to the full satisfaction of the public for which these two departments are meant. Sir, regarding Police Organisation, the present Govt. headed by Shri Saikia is making an effort to reflect the population pattern in the Police Deptt. As a matter of fact two years before the Police Organisation was manned by people of one or two sections of the community and

orhers were not represented at all in the Deptt for which there is lack of confidence among the people of other communities. It is now the duty of the Govt. to make an effort to represent all in this organisation.

I have said that the Deptt. is a top heavy one. There are many higher officers at the top but if we look at the bottom we will find that the population pattern is not reflected there. The procedure of entry into the Police Deptt. is still the same as it was there 20 years ago. Of course in the matter of promotion the question of seniority is there, service record is there and so on. But at the inittial stage, if a liberal view is taken then in course of 10 years or 12 years there will be reftection of all from lower to higher category of posts as in the Department of Defence, Air Force, Navy etc. I would also like to request that they should take a positive approach about the problems Right from the beginning they should be given entry into the police Deptt. so that they feel confidence and work for the people judiciously.

Sir, this is what I mean by positive approach. It will be to the credit of the officer if there is nothing on record about any criminal activities in his area but in some place there is an idea that unless there is some record of criminal activities in his area it would go against him and it happens at various level.

Sir, I have already suggested about minimum justice to the complainant in the police stattion. This is very important. Sir, when an F. I. R. or ejahar is filed,

the complainant is supposed to get a receipt in acknowledgement but they never get it and the complainant does not have anything to show in proof that an FIR was filed by some person in connection with some incident. Sir, as a Lawyer I have bitter experience about this. In many cases justice has been denied for want of such evidence. As the Hon'ble Members know such a document becomes a part of evidence in a court of law. This is a very important thing. The person must have some proof with him that he had gone to a police station and sought for some action.

Sir, I do not grudge the police department requisitioning vehicles. It is the discretion of the Government or the police Department to requisition vehicle whenever they need but if the legitimate payment is held up for years together then this cannot be encouraged. While the Government requisition vehicles and the owner give it to the government it means the owner cooperate with the Government and therefore all the payment for the hire charge or for any damage etc. should be made regularly and timely so that they do not suffer for cooperating with the Government for maintenance of law and order.

Sir, my next point is, as I have mentioned on many occasions, that the tea garden population constitute a little more than 25·/. of the total population of Assam but they are not properly represented in different services. Of late, however, the Government is making efforts

in this direction but the process should be continued so that these people have no occasion to bear any grudge that they are not properly repersented in the matter of employment as their counterparts are enjoying in West Bengal and Tripura where there are executive orders by the Government to all the districts and subdivisional heads that in the matter of employment as far possible they should be considered. Similarly, Sir, through you I would request the Hon'ble Chief Minister to issue directions to all the recruiting authorities that whenever any recruitment is made the tea garden communities are not ignored. The immigrant muslim community, as you know Sir, are not less than 20/25 lakhs in the Char areas but the number of these people getting employment can be counted in your five fingers. Almost none from the Char area have been taken in the police department as constable or as ASI. Sir, I come from Mangaldai where this community has a sizeable population. About Nepali population-except in the Assam Rifles they are completely unrepresented in Police Deptt. Sir, during the British regime they were recruited becuse of their unquestioned loyalty but this community is not being considered now for appointment in the Police Deptt. The SC and ST people are now getting their share in employment but there is backlog about requisition of these persons also. What I mean is that the entire social picture should get reflected in the police department starting from the lowest to the highest level. And if that is done, every one will feel pleased that his community is not being neglected by the Government.

I would request the Hon'ble Chief Minister to look into this.

Sir, efficient officers are there. I do not say everybody is inefficient but in many cases somehow or other deserving officers are denied justice. They do not get their promotion in time. They are frequently transferred-these are the actions which disturb and frustrate them. Sir, our present Hon'ble Chief Minister who was earlier also the Home Minister has got enough of experience of the functioning of this department and I would request him to ensure that promotions to the police officers are given in time, their increaments are not held up, their gradation list is properly maintained and they are not made to come and sit by the L/D or U/D Assistant of the Secretariat to get their legitimate claims attended to, and thus their valuable time is not lost. If this is done the morale of the people right from lower rank to the highest rank will be very high. They are to stay outside and discharge their duties with utmost care and while doing so they may at some point of time commit a lapse and that lapse is considered as very serious one. But for one who does not do anything is not considered as such. Well, we may consider their lapses as very very serious, but what is due to them in course of their service life should be given so that they can discharge their duties without any anxiety. With these few words I once again support the demand.

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি গৃহ বিভাগৰ এই বাজেটৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ প্ৰতি মোৰ নিজৰে সন্দেহ হৈছে। সমালোচনা কৰিম নে নকৰিম।

সমালোচনা কৰিলে ৰাইজে ভাল পাব আনফালে মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে বেয়া পাব, যিহেতু এই বিভাগটো মুখ্য মন্ত্ৰীৰ নিজৰেই। সমালোচনাৰ পিচত পুলিচ বিলাকে যদি ধৰি কোবায়। তেতিয়া কিন্তু আপুনি মোক ৰক্ষণা-বেক্ষণ দিব লাগিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, পপুলেশ্বন পেৰ্টান আছে। তাৰ পিচত আহিছে ৰিলিজিয়াছ মাইনৰিটি। এই বিলাকৰ আজিলৈকে সমস্যা সমাধান হোৱা নাই। মাটিৰ চিলিং আইন যি হল সেই দৰে এখন প্ৰজাস্বত্ব আইনৰ প্ৰৱৰ্ত্তন হ'ল। ব্ৰাহ্মণ সকলে মানুহৰ কাম কাজ, দহা আদি কৰি খাই আছিল। মানুহ বিলাকে যেতিয়া এইবিলাক কাম কৰিবলৈ বাদ দিলে তেতিয়া ব্ৰাহ্মণ সকলে কাম নোপোৱা হল। ব্ৰাহ্মণ সকলৰ চাকৰি নাই মাটি নাই, তেওঁলোকৰ একোৱেই নাই। তেওঁলোকৰ কেনেকৈ ঘৰ পাৰিচালনা কৰিব। গতিকে এই ব্ৰাহ্মণ সকলৰ ক্ষেত্ৰতো মাইন'ৰিটিৰ সুবিধা আনিব লাগে। তেওঁলোকৰো সমস্যা আছে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, :— ব্ৰাহ্মণৰ লগতে আমাৰ কথা নকলে নহয়।

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কায়স্থ বিলাকে হাল বায়। সেই হিচাবে ব্ৰাহ্মণৰ লগত তেওঁলোকৰ তুলনা নহয়। ৰাজবংশী সম্প্ৰদায়ো কায়স্থৰ নিচিনাই হৈ পৰিছে। গতিকে এই ব্ৰাহ্মণসকলক আইনত: মাইন'ৰিটি সা-সুবিধা দিয়াৰ বাবে ভৱিষ্যতে যাতে চিন্তা কৰে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয় :— এতিয়া আচল কথালৈ আহক। পুলিচৰ কথালৈ আহক।

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, পুলিচ শিতানত এটা হাউচিং কৰপোৰেশ্বন বুলি এটা শিতান আছে। তাত টকা ধৰা হৈছে ১ লাখ। তাত তিনিটা বিভাগ কৰি অসমৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ নিম্ন পৰ্য্যায়ৰ বিষয়া এচ, আই, ৰ পৰা কৰিষ্টবললৈ ঘৰ দিব লাগে। কাৰণ তেওঁলোক থাকে দূৰ দুৰণিত, আৰু পৰিয়াল থাকে ঘৰবাত। গতিকে ঘৰখনক ৰক্ষণা-বেক্ষণ দিব নোৱাৰে। এই বিলাক বহুত কথা আছে। যোৱা আন্দোলনৰ সময়ত বহুতো পুলিচ পৰিয়ালক ধ্বংশ কৰিম বুলি আন্দোলনকাৰীয়ে ভাবুকি দিয়াত পৰিয়ালটোৰ কাৰণে পুলিচ সকলে তেওঁলোকৰ লগত সহযোগ কৰে। যদি একেলগে পৰি-

য়ালটো থাকিলহেতেন নতুবা পৰিয়ালৰ কোনো ৰক্ষণা বেক্ষণ থকা হেতেন তেতিয়া হলে তেওঁলোকে সহযোগ নকৰিলেহেতেন। অন্যান্য ৰাজ্যত এই বিলাক ব্যৱস্থা আছে যিদৰে মধ্যপ্ৰদেশ, মহাৰাষ্ট্ৰৰ পুলিচ কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ ব্যৱস্থা আছে। গুৱাহাটীৰ বোন্দা পাহাৰৰ ওপৰত পুলিচৰ ঘৰ সজা কথা আছিল। কিন্তু কামত আগ বঢ়া নাই। আজি গুৱাহাটীৰ পুলিচ ৰিজাৰ্ভত কি পৰিস্থিতি হৈছে। ইমান মানুহ ভাবিলে আচৰিত লাগে। গুৱাহাটীৰ এটা অংশ যেন ভাতেই আছে। এই পুলিচ সকলে দেশ ৰক্ষা কৰে, দেশৰ শান্তি শৃঙ্খলা তেওঁলোকৰ ওপৰত। তেওঁলোকৰ এইবিলাক বিষয়ে কথা চিন্তা কৰিব লাগে। এই বাজেটত মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে বৰ কম টকা আনিছে। ইয়াৰ আধা টকা দৰমহাতে যায়। এই ক্ষেত্ৰত পুলিচ বিভাগে কি কৰিব। ইয়াৰ এটা নিস্পত্তি হব লাগে। পুলিচ কৰ্ম্মচাৰী সকল এঠাইতে থাকিব লাগে। তাত পুলিচ কলনি হব, স্কুল হব, বজাৰৰ ব্যৱস্থা হব, বেংকৰ ব্যৱস্থা হব, বাছ আদিৰ ব্যৱস্থা হব আৰু পৰিয়ালটো একে ঠাইতে থাকিব। মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে কৈছিল এইটো কৰিবলৈ তেখেতে চেষ্টা কৰিব। ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলক পঢ়া শুনাত ব্যৱস্থা লব লাগিব। হাউচিং কৰপোৰেশ্বনখন শক্তিশালী কৰিব লাগিব। কৰপোৰেশ্বন কৰাৰ কাৰণে ধাৰ কৰি হলেও এই পুলিচ সকলৰ ব্যৱস্থা দিব লাগিব। মই এবাৰ কাছাৰ জিলাত গৈছিলো। কৰিমগঞ্জ ষ্টেচনত কোৱা কুই কৰি আছে কেইজনমান মানুহে যে কলে যোৱা, তেতিয়া কলে— অসমলৈ যাওঁ। অসমৰ পৰা কৰিমগঞ্জ বা কাছাৰ জিলা প্ৰভেদ নহয়। প্ৰশ্ন আছে, মই নিজে শুনিছো। আমি কি কম—অসমৰ বাহিৰত যাম বুলি কম নেকি ? আমি কাছাৰ লৈ যাম বুলি কওঁ। কথাটো সৰু নহয়। কথাটো গুৰুত্বপূৰ্ণ। আমি সকলোকে নিজৰ পৰিয়ালৰ বুলি ভাবি আছো। আমি একেশ্বন এছেমব্লিতে বহো। গতিকে এই অসমলৈ যাওঁ বুলি কোৱা কথাটো ত্যাগ কৰিব লাগে।

সেই হিচাপে বাংলাদেশ আৰু অসম বা ভাৰতৰ মাজত বোৰ্ডাৰ আছে আৰু সেই বোৰ্ডাৰৰ কাৰণে টকাও ধৰা হৈছে। কিন্তু দেখা যায় বাংলাদেশৰ মানুহ সিপাৰৰ পৰা নাওঁ লৈ আহি ইপাৰে ৰিক্সা আদি চলাই গধুলী বজাৰ সমাৰ কৰি আকৌ ঘূৰী যায়। তাত কোনো কাঁতাটাৰৰ বেৰা নাই নদীটোৰ ইপাৰ সিপাৰ। ইপাৰৰ মানুহ মৰিলে সিপাৰৰ মানুহ

আহি কবৰ আদি দি যায় আৰু বাংলা দেশৰ লোকে ভাৰতৰ মাটিত গৰু চৰাই খেতি কৰে। নিয়মমতে বোৰ্ডাৰ বিলাকত বাংলাদেশ আৰু ভাৰতৰ মাজত সীমা খুটিৰ মাজত এটা বেঙ্গেগ ঠাই থাকিব লাগে। কোনে সেই শুন্য ঠাইত খেতি কৰে তাৰো একো চিন নাই। আমাৰ মুখ্য মন্ত্রী মহোদয়ক আমি কৈছো বাংলাদেশৰ মানুহেও সীমা নিৰ্দ্ধাৰনৰ প্রতিশ্রুতি দিছে। দেশ স্বাধীন হোৱা ৩৫ বছৰ হ'ল, যদি ইমানেই হলি গলি তেনেহলে সীমা বিবাদ কিয় থাকিব লাগে? পেপাৰত দেখিছো বাংলাদেশৰ পৰা কৰিমগঞ্জ হৈ মানুহ আহিয়ে আছে। যদি মানুহ আহিয়ে থাকে তেনেহলে পুলিচ কিয় থাকিব লাগে? মাজত মানুহ নাথাকিলে নিশ্চয় অহা যোৱাত কোনো গোলমালো নাথাকিব আৰু আমাৰ টকাও খৰছ নহব। পুলিচৰ মূল্য বঢ়াবৰ কাৰনে বোৰ্ডাৰত মাজে মাজে ব্লেঙ্ক ফায়াৰ কৰে আৰু কাগজেপত্রে হাহাকাৰৰ সৃষ্টি কৰে। মোৰ সন্দেহ হৈছে যে আমাৰ লগত যিবিলাক পুলিচ পহৰাত আছে তেওঁলোকৰ লগত যি ৰাইফল বা ষ্টেনগান আছে সেই ষ্টেনগান ফুটে নে নুফুটে নাজানো। কাৰন তাৰ ব্যৱহাৰ দেখা নাই। মোৰ বিশ্বাস বোৰ্ডাৰত পুলিচে পৰীক্ষাহে কৰি চায় বন্দুক ফুটে নে নুফুটে। যিহেতু বোৰ্ডাৰ ৰক্ষনা-বেক্ষনৰ শিতানত টকা আছে তাত শক্তিশালি কৰি যাতে মানুহ পাৰ হব নোৱাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আজি আমি আন্দোলনক সমালোচনা কৰিছো কিন্তু তেওঁলোকৰ কথাক আমি নুই কৰিব নোৱাৰো। যি আহিলে আহিল আৰু যাতে আহিব নোৱাৰে তাৰ কাৰনে মই মুখ্য মন্ত্রীক আপোনাৰ যোগে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। এইটো এটা জলন্ত সমস্যা. এই সমস্যা আমাৰ প্রয়াত অম্বিকাগিৰী ৰায় চৌধুৰীয়ে অবিৰাম ভাবে ভগনীয়াৰ সোঁত বন্ধ কৰাৰ চেষ্টা দিছিল সেই দিনৰে পৰা বাংলা দেশীৰ সোঁত বৈ আছে চলি আছে। ছাত্র সকলে আজি আন্দোলন কৰিছে সচা, কিন্তু আজি জাতীয় স্বাৰ্থত গোটেই অসমতে গোটেই ভাৰততে বিনা বাধাই যি সকল বাংলাদেশীলোক ভাৰতৰ সীমাত প্রবেশ কৰিছে তেওঁলোকক বাহিৰ কৰি দিবৰ কাৰনে সোনকালেই ব্যৱস্থা গ্রহণ কৰিব লাগে। আমি কৈছো যদিও আমাৰ শক্তি নাই, আমি বিৰোধী পক্ষত মাত্র ৮ জন সদস্য আছো আমাৰ কথাবিলাক মন্ত্রী সভাই গ্রাহ্যও নকৰিব পাৰে কিন্তু বিধান সভাত কোৱা অধিকাৰ আছে যেতিয়া কৈ থাকিম আৰু বিশেষকৈ

আপোনাৰ নিচিনা এজন শুনা অধ্যক্ষ হিচাৱে পাইছো যেতিয়া। ৰাস্তা বিলাকত বহুত দুৰ্ঘটণা হয়, সিদিনা গড়কাপ্তানি বিভাগৰ শিতানতো কৈছিলো যে আমাৰ এইযে খালিস্তান হৈছে। ডিব্ৰুগড়ৰ পৰা ধুবুৰীলৈ গোটেই ৰাষ্টাৰ কাষত লাইন হোটেল। এই লাইন হোটেল বিলাকত খালিস্তানী সকলে চাহ খায় আৰু কিবা কিবি কৰে। আপোনালোকে নাভাবিব এই লাইন হোটেল বিলাক অকল দোকানেই নহয়, ইয়াত চাহ ভাতৰ ওপৰিও চোৰাং ব্যৱসায় চলে বন্দুক বাৰুদও ইয়াত বিক্ৰী হয়। যিবিলাক ট্ৰাক আছে সেইবিলাক কি ধৰনেযে আছে ভাবিব নোৱাৰি আপুনি ৰাতি ৭ বজাৰ পাছত ৰাষ্টাত ফুৰা নিৰাপত্তা বিহীন হয়! আৰু কিছুমান ঠাইত এনেকৈ ট্ৰাক বিলাক ৰখাই দিব আপুনি তাৰ ওচৰলৈ যাবলৈ সাহস নহয়। গতিকে সেই বিলাক ঠাইত ৰাতি পুলিচ পহৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। লাইন হোটেল যিবিলাক আছে সেই বিলাকত ৰক্ষনাবেক্ষনৰ কাৰনে পুলিচ থাকিব লাগে। যিবিলাক ঠাইত যাত্ৰীৰ ভিৰ হয় সেই বিলাক ঠাইত ৰক্ষনা বেনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তাৰ কাৰনে যদি পুলিচ নাই তেনেহলে পুলিচৰ সংখ্যা বঢ়াই লওঁক। তথাপি এই লাইন হোটেল বিলাক চেক কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰক। আমি যি সকলে দীৰ্ঘ কাল ধৰি অসমত বসবাস কৰি আছো অন্ততঃ আমাৰ ৰক্ষনাবেক্ষনৰ ব্যৱস্থা হব লাগিব। এই লাইন হোটেল বিলাকত ৰাজনৈতিক আদ্দা চলে। সেই ৰাজনীতি কমিউনিষ্ট কংগ্ৰেছৰ ৰাজনীতি নহয়। তাত বেভিচাৰ চলে আনকি ছোৱালী বিক্ৰী হয়। তাত জুৱা খেলৰ ব্যৱস্থা চলে। আমাৰ যিবিলাক লৰা সেই লৰা বিলাকেও আহি তাত জুৱা খেলে। এই হোটেল বিলাকত মদ বিক্ৰী কৰে নাজানো তেওঁলোকৰ লাইচেঞ্চ আছে নে নাই? তেওঁলোকে কিন্তু অবাধে মদ বিক্ৰী কৰে। এক-শ্ৰেণীৰ পুলিচ মাজে মাজে তালৈ যায় যদিও কিবা অলপ লৈ গুচি আহে। সেই কাৰনে মই কৈছো এই লাইন হোটেল বিলাকত পুলিচৰ নজৰৰ ব্যৱস্থা কৰক।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু এটা কথাৰ প্ৰতি মই আমাৰ চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। সেইটো হৈছে, আমাৰ সমাজ খনত লৰা-ছোৱালী বুলিয়েই কওঁক বা সাধাৰণ মানুহৰ বিলাকৰ ৰাজনৈতিক জ্ঞান বৰ

কম। আগতে আমাৰ স্কুলীয়া লৰাছোৱালী বিলাকক বিশেষকৈ প্ৰাইমেৰী স্কুলৰ লৰাছোৱালী বিলাকক অহাযোৱা কৰোতে সোঁ ফালে যাব লাগিবনে বাওঁ ফালে যাব লাগিব তাৰ শিক্ষা দিয়া হয়। কিন্তু আজি কালি এই কথা বিলাক ছাত্ৰক শিকোৱা দূৰৰে কথা, শিক্ষকসকলেও নেজানে। ৰাস্তাৰ মাজতে মানুহ মৰে। এই বিলাক শিক্ষাদান কৰাৰ কাৰণে গৃহবিভাগৰ ফালৰ পৰা শিক্ষা বিভাগক আৰ্থিক অনুদান দি হলেও ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। শিক্ষা নিদিলে ঘটনা সাংঘাতিক হৈ যাব। কোনদিনা কোন মৰে তাৰ থিক নাই। 'পুলিচ কন্ট্ৰল' একেবাৰেই নাই। লাইন হোটেল বিলাকত মদ খাই গাড়ী চলাব। কত কেতিয়া ঘৰ ভাঙে কত লুটিখাই বাগৰি পৰি থাকে সেই বিলাকৰ একো থিক নাই। দিছপুৰতে সিদিনা তেনে এটা ঘটনা ঘটিছে। ফুটপাথতে গাড়ী গৈ উঠিছে গৈ। এই ধৰণৰ যি বিলাক দুৰ্ঘটনা সংঘটিত হৈছে বা হয়, সেই সেই গাড়ীৰ ড্ৰাইভাৰ বিলাকৰ লাইচেন্স ২।৩ মাহ মানৰ কাৰণে বন্ধ কৰি ৰাখিব লাগে। কিন্তু পুলিচক পইছা দিলেই সকলো বিলাক খালাচ হৈ যোৱাৰ ব্যৱস্থা বিলাক হব নেলাগে। সেই কাৰণেই মই আমাৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদক এই অনুৰোধেই কাৰছো যে, যি বিলাক ড্ৰাইভাৰে গাড়ী চলাওতে কাৰোবাৰ ঘৰ ভাঙে, কাৰোবাৰ বিৰাট অনিষ্ট সাধন কৰে, যি বিলাক সুদক্ষতাৰ কাৰণে নহয়, তেনে ক্ষেত্ৰত ড্ৰাইভাৰ বিলাকৰ লাইচেন্স সমূহ ২.৩ মাহৰ কাৰণে বন্ধ কৰি ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। গৃহ বিভাগৰ ফালৰ পৰা এইটো কৰিব পাৰে। তেনেকুৱা শাস্তিমূলক ব্যৱস্থাবিলাক হলে ড্ৰাইভাৰ বিলাক সজাগ হব।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ দেশত পুলিচৰ বহু কৰ্ত্তব্য আছে। অকল চুৰি-ডকাইতি আদি ধৰিলেই নহয়। আজি আমি দেখা পাইছো যে, কৰবাত তামোল এখন কিনি খালেও একো একোখন শ্লিপ দিয়ে। ভঙনীয়া পইছা দিব নোৱাৰে। চিটি বাছত যাওঁতেও দেখা পাইছো যে, ভঙনীয়া পইছা দিব নোৱাৰে, তাৰ কাৰণে কেতিয়াবা নিজে দিবলগীয়া হয় বা কেতিয়াবা আমাক দিব নোৱাৰে ইত্যাদি ঘটনা বিলাক হৈ থাকে। কথা হৈছে, এই খুচুৰা পইছা বিলাক উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গল কলৈ? এই সম্বন্ধে পুলিচে তৎপৰতাৰে কাম কৰিলে খুচুৰা পইছা বোৰ ওলাই যাব পাৰে। অকল আইনৰ দ্বাৰাও নহব। পুলিচেহে এইটো পাৰিব। পাচ-

দহ পইছা কৈ কত লক্ষ টকা ক্ষতি হৈছে ভাবিব (উপাধ্যক্ষই বেল বজায়)

আৰু এটা কথা উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আমাৰ পুলিচ বিভাগকে দোষাৰোপ নকৰো। কিন্তু এইটো কথা থিকা যে, পুলিচৰ দেশাত্মবোধ থাকিব লাগিব। এই বিষয়ে দেশাত্মবোধৰ কৰ্ত্তব্য চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা পুলিচ বাহিনীক শুনাবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তেওঁলোকৰ মুৰত এই ভাব সোমোৱাই দিব পাৰিব লাগিব যে, এইখন মোৰ দেশ, এই বিলাক মানুহ আমাৰেই মানুহ। এইদৰে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা 'ইনিচয়েটিভ' ললে অন্ততঃ দুই চাৰিজনৰটো গোৰামি আতৰিব।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ সংবিধানে সকলো কৰিব পাৰে। সুন্দৰ আচাৰ ব্যৱহাৰৰ মাজেদি চলিবলৈ বিৰাট সহায়ক হব পাৰে। জৰুৰীকালীন অৱস্থাত এনে ব্যৱস্থা হৈছিল যে, বাছ খনৰ পিছফালৰ পৰা উঠিব আৰু আগফালে নামি যাব। এইধৰণৰ আচাৰ আচৰণ বোৰ মানি চলাত পুলিচে নজৰ দিব লাগে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, পুলিচ বিভাগৰ তলত আৰু কেইটামান বিভাগ যেনে, হোম গাৰ্ড এণ্ড চিভিল ডিফেন্স, ভি, ডি, পি আদি। ভি,ডি পি থকাৰ কাৰণেই গাওঁবিলাকত চোৰ ডকাইতি আদি কম থাকে। নগাওঁ জিলাত এই ভি, ডি, পি নথকাৰ কাৰণেই ডকাইতি বেছি হয়। এনে এটা ভি, ডি, পি অৰ্গেনাইজেশ্বনৰ লোকক একো একোখন কম্বল দিলেই বিভাগটো শক্তিশালী নহব। ইয়াৰ লগত যি বিলাক ডেকা সেই ডেকা বিলাকক 'ইনচেন্টিভ' দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব যাতে তেওঁবিলাক কাম কৰাত উৎসাহী হয়। ভি, ডি, পিৰ পৰা হোম গাৰ্ডলৈ, হোম গাৰ্ডৰ পৰা পুলিচলৈ প্ৰমোচন দিয়াৰ ব্যৱস্থা নিছিনা এটা ব্যৱস্থা কৰিলে ইয়াৰ লগত জড়িত যুৱক বিলাক একোটা চাকৰিৰ আশাতেই হওঁক বা একোটা সংস্থানৰআশাত বেছি দায়িত্বশীল ভাৱে কামত নিজকে নিয়োগ কৰিবলৈ উৎসাহী হব। কিয়নো তেওঁলোকে একো একোখন চাৰ্টিফিকেট নিজৰ নিজৰ কামৰ কাৰণে পাব। তেতিয়া অলপ সাবধানো হব। গাৱঁত গাওঁ ৰক্ষাকৰাত অলপ সাবধানো হব। চোৰ, ডকাইত, তামোল পানৰ চোৰ আদিও কমি যাব। তাৰ পিছত পুলিচত সোমাব পাৰিব।

(ভইচ, ঃ— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাইহাটাত তামোল চোৰ বৰ

বেছি যেন পাইছো)

হয় চাৰ।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যখনত নিবনুৱাৰ সংখ্যা বৰ বেছি। এই ফালৰ পৰাও পুলিচৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰিব লাগে। তাত আমাৰ নিবনুৱা লৰা বিলাকক সোমোৱাই লব পাৰে। যি বিলাক পুলিচত সোমাই সেই বিলাক গাৱঁৰ সাংঘাটিক লোক। সেই সকলে সকলো বিলাক কৰ্ম্ম ত কৰে বা কৰিব পাৰে। আমি দেখিছো যে, কেইজনমান তেনে ডেকাক পুলিচ, চি, আৰ, পি আদিত সোমোৱাই চাইছো গাওঁ একেবাৰেই ঠাণ্ডা। কিয়নো তাত তেওঁবিলাকৰ ৰেজিষ্টাৰ থাকিব। এই ব্যৱস্থা বিলাক থাকিলে পপুলেশ্বন পেটাৰ্ণৰ কথা বিলাক নাহে।

সংখ্যা লঘুৱে কিয় নাই পোৱা, সংখ্যা গৰিষ্ঠই কিয় পাইছে, এই কথা বিলাক তেতিয়া আৰু নাহে। নিয়মিত ভাৱে সকলো বিলাক কথা আহি যাব। পুলিচৰ 'ডিউতি' ও কমি যাব।

তাৰ পিছত উপাধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰমোচনৰ ক্ষেত্ৰত ভাল কাম কৰিলে কনিষ্টবলেই হওঁক, দাৰোগাই হওঁক বা এচ, আয়েই হওঁক ভাল কাম কৰিলে তাৰ ভিত্তিত হে প্ৰমোচন দিয়াৰ ব্যৱস্থা থাকিব লাগে। এইখিনি কৰিলে পুলিচ বিভাগত বাঢ়ি অহা দুৰ্নীতিৰ হাৰ কমি যাব, তেতিয়া বিধায়কসকলৰ 'ৰিকমেণ্ডেশ্বন'ৰ কোনো দৰ্কাৰ নেথাকিব। এই কাম বিলাক অচিৰেই চৰকাৰে হাতত ললে ভাল পাম। দেশো ৰক্ষা পৰিব আৰু আমাৰ গাওঁ বিলাকো ৰক্ষা পৰিব।

শেষত মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু এটা কথা কওঁ। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে ৰাজ্যখনক গণতান্ত্ৰিক পথত নিবৰ কাৰণে গোটেই খন কমিটি ময় কৰিলে। এই ক্ষেত্ৰত মই পৰামৰ্শ ই দিব খুজিছো যে, একো একোটা পুলিচ চাৰ্কেলত একোখন কমিটি কৰিলে পুলিচৰ মইমতালি কিছুপৰিমাণে কমি যাব। সেই কাৰণেই মই এইটো মুখ্যমন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰিলো।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি দুবাৰ বেল মাৰিলে যেতিয়া মই এই খিনিকে কৈ বহিলো।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ :— 'ট্ৰেজাৰী বেঞ্চৰ' তুগৰাকী মাননীয় সদস্য আছে। তেখেত সকলৰ প্ৰত্যেকেই পাছঁ মিনিট কৈ সময় কবৰ কাৰণে মই অনুৰোধ কৰিছোঁ।

Shri Jainal Abedin :— Mr. Deputy Speaker, Sir, I rise to support the grant moved by the Hon'ble Chief Minister on Police Administration and oppose the cut motion moved by my friends in the Opposition. Sir, before I put forward some suggestions I would like to say a few words as regards the Deptt. and the Government. Sir, it will be wrong if we do not differentiate the present Government and its achievement with that of the Government prior to 1983. Sir, prior to 1913 this police department was in existence. But what has happened now ? The present administrative set up has entirely changed the situation of the State You know Sir, complete normalcy is prevailing in the State. It is due to the efficient efforts of the Government for which we must thank the Government, particularly our Chief Minister who is in charge of Police administration.

Sir, as you know, this Government has set up Police Commission to suggest means & ways as to how best competency can be improved and morale of the police personnel can be raised. So setting up of the Police Commission will go a long way in improving the standard of the department. Secondly, the Government in the Police Department has created new districts for strengthening the the police administration Govt. have also raised Task force battalions. By all this, I hope Government will be able to control the law and order situation and preserve commu-

nal harmony among various section of people of the State In this connection I would like to request Govt that in forming 4 battalions, the pepulation pattern of the State is to be reflected there. We have bitter experience for non-existence of representation of all sections of the people in the police force. So I would request the Chief Minister, through you Sir, that while forming 4 battalions the population pattern should be reflected in these battalions. In the already constituted Special Reserve Police battalion; population pattern has not been reflected. This battalion has been constituted from the trained Home Guard personnel. I must mention here that while recruiting in this battalion; the population pattern from the religious minority was not fully taken into consideration.

Mr. Deputy Speaker—This subject has been discussed already

Shri Jainal Abedin— Sir, there may be some commison and commission. In the present administration of this Deptt Government has improved much quality of the personnel of this department. There may be few in this department who may be involved in anti-Government activity for which we should not blame the entire department.

Sir, I want to give some suggestions. There are various Police out posts in the State. The officers and personnel of these out posts face many difficulties for movement. I would suggest that each of the police out posts should bo provided with a vehicle. Secondly, there should be arrangement for their treatment. In every district there should be well equipped hospitals. Education facilities for the children of the police perso-

nnel should be provided. The police personnel are required to be busy and have to move here and there. So they cannot look after the education of their children. So in every district; schools should be established for education of the children of police personnel. Again Sir, the out post building are in a dilapidated condition. The residential quarters of police personnel are also in a bad shape. So steps are necessary for repairing the out post buildings and provision of residential accommodation of police personnel.

With these few words, Sir, I want to conclude and before I conclude, I once again support the grant moved by the Chief Minister and oppose the cut motion

Mr. Deputy Speaker — Now Shri Debesh Chakrabarty will speak Please do not take more than 5 minutes. There is no time.

Shri Debesh Chakrabarty—Mr. Deputy Speaker, Sir, I rise to support the grant moved by the Chief Minister and oppose the cut motion. Sir, before initiating any discussion on this subject let us go back few years, that is, what we found in Assam from 1979. Sir, there was a continuous process of demoralisation of the police force as a result of what we have seen partial administration and a sort of revolt in Assam. Sir in the first Session of this House we were all apprehensive of the future of Assam as the police force, to great extent, had gone out of the way and we were very much concerned about it. The hon'ble members expressed this feeling in all their speeches. But what we have seen in a span of 2 years. The situa-

tion is completely changed. The derailed train was brought back to rails by the Chief Minister. He not only brought the train to rail but he got it moved and move faster with what ? To move with hopes and aspiration and promises of what to make the Country a bright and prosperous one and that democracy not only for ourselves but to your posterity and that democracy of the State can function properly. But Sir, I do not know a State is functioning by whatever the unknown persons represent the State. If you want to know the position of the State then first try to understand the position of the minorities. Whether the minorities are secured fully ? If there is security from the law enforcing authorities and Government is impartial on its attitude then only democracy can survive and can fulfil the hopes and aspiration of the people. Sir, I can only say in Assam the minorities were facing themselves secured under this present govt. particulay because of our Hon'ble C.M. But now, we have this security because now we are getting the treatment which is congenial for ourselves. This sense of Security of the minority does not exist in our neighbour states. We do not find this sense of security in any other State. Sir, this sense of Security of minority does not exist in Bangla Desh and Pakisthan, and now at ceylon and as a result democracy is not functioning there. But in Assam the norms of democracy, values of democracy are existing. Now Sir, we know this Govt. gave promises to the people, these are not shallow promises ; these are quite meaningful. Government has taken action

to fulfil the promises, by making the security forces more efficient and meaningful. As we know some more battalions are now functioning impartially and in accordance with the principles adopted by the Govt. These forces are put to curb violence, mainatin security, save the state from riots and from communal disharmony because our Government realises that the communal disharmony is to be stopped that is why the Government has constituted a task force with a very good objective. We hope the future prosperity of our State will be very bright. Sir, I would not like to say anything on the population pattern, we raised this issue earlier, Sir, I raised this issue as first member Ist in the session of this assembly, Sir. Mr. Speaker Sir, our minority people are not getting their proper share in the Government appointments but this Government will definitely see that these linguistic minorities should not be deprived of this benefit any further. I would like to draw the attention of the Hon'ble Chief Minister in this matter as our community is service oriented ; They are serving in different categories, no doubt. Minority community is very poorly represented in Government appointments.

Due to historical and political backgrounds our people are serving in different categories and there may not be any backlog, still I want to say that for last 2 years our people are not properly appointed as a result after few years a vacuum will create in the community under properly recruited govt. services. So, I would like to draw the attention of the Hon'ble Chief Minister in this

matter again with the hope that our Chief Minister will defenitely consider these thing. Now Sir, I would like to say that the law and order situation has been controlled and it has been improving but at the same time crimes are increasing. There is a theory like that—"when there is improvement of law and order problem, crime will increase" and in fact crimes are on the increase now a days particularly docaity. Our Sub-division is a dacoity infested area. Large scale dacoities are taking place. I would request the C. M. to raise a anti dacoity Squad. Government should take note of it. Now Sir, the personnel employed in out posts and police stations in remote areas are not getting any quarters. They should be provided with quarter so that they bring their family members with them and discharge their duties smoothly. The outposts and P. S. should be provided with jeeps, So that in remote places the police authority can chase the dacoits to apprehend Buses and heavy vehicles should not be provided to P. S. in remote areas. with people. Now Sir, I would like to draw the attention of Hon'ble Chief Minister on a particular point that during the time of last agitation two persons were killed ; one was a fisherman and the other was Shri S. Das ; they belong to Mongoldoi District. Nothing was done for the victim family so far. I would like to draw the attention of the Hon'ble Chief Minister in this matter so that the family get some relief and the culprits of the victim is apprehended. I do not like to take more time of the House Sir, with these few words I support the grant and oppose the cut motion and I conclude my speech.

Hon'ble Deputy Speaker :— Now, Hon'ble Chief Minister will reply.

* শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, পুলিচৰ শিতানত ভালে কেইজন মাননীয় সদস্যই অংশ গ্ৰহণ কৰিছে আৰু প্ৰথমতে তেখেত সকলে দিয়া পৰামৰ্শ খিনি মই কবলৈ বিচাৰিছো। মাননীয় সদস্য শ্ৰীবিনয় কুমাৰ বসুমতাৰী ডাঙৰীয়া আৰু মথুৰা ডেকা ডাঙৰীয়াই পুলিচ বিভাগৰ পুলিচ বিষয়া আৰু কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ আবাস আৰু থকা ঘৰ সম্পৰ্কে গুৰুত্ব দি কৈছে। শ্ৰীহেমেন দাস ডাঙৰীয়াইও এইবিষয়ে উল্লেখ কৰিছে। আমি ভাল পাইছো যে তেখেত সকলে পুলিচ কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ সেই দিশটোৰ প্ৰতি গুৰুত্ব দিয়াৰ কাৰণে। মাননীয় সদস্য বিনয় কুমাৰ বসুমতাৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে আজি পুলিচ কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ মেণ্টেল এনজাইটি যিটো আৰু মেণ্টেল যিটো টেনচন তাৰ পৰা মুক্ত কৰিবলৈ হলে তেওঁলোকৰ থকা ঘৰ সজাই দিব লাগিব। পুলিচ বিভাগৰ বহুতো বিষয়া, কৰ্ম্মচাৰী আৰু সাধাৰণ কনিষ্টবল সকল এতিয়াও ভাড়া ঘৰত থাকে। ভাড়া ঘৰত থকা এই সকল লোকে ইচ্ছা কৰিলেও বহুতো সময়ত কাম কৰিব নোৱাৰে। এই বিভাগটোৱে দেশ খনৰ আইন শৃঙ্খলা ৰক্ষাকৰে আৰু এই আইন শৃঙ্খলা ৰক্ষা কৰিবলৈ যাওতে বহু সময়ত যি সকল লোকে চৰকাৰৰ নিয়মৰ বিৰোধীতা কৰি আন্দোলন কৰে আৰু তেতিয়া দুটা পক্ষৰ মাজত হিংসাত্মক ঘটনা সংঘটিত হয় আৰু তেতিয়া লাঠি চাৰ্জ কৰিবলগা হয়, ফায়াৰ কৰিবলগা হয় আৰু এই ফায়াৰ কৰাৰ পাচত ৰাজ্যখনত বা দেশত নানা ধৰণৰ টেনচনৰ সৃষ্টি হয়। বহু সময়ত ফায়াৰিংৰ পাচত ৰাজ্যখনত অশান্তি বাঢ়ে আৰু যি সকলক আমি এই কামত নিয়োগ কৰো সেই সময়ত কেতিয়াবা আন এটা অৱস্থাৰ সন্মুখীন হবলগীয়া হয় আৰু তাৰ ফলত তেওঁলোকৰ মনলৈ বহুপৰিমাণে শংকা আহি পৰে। আজি পুলিচ বিভাগৰ বিষয়া সকল আৰু সাধাৰণ কৰ্ম্মচাৰী সকল সাধাৰণতে ভাড়া ঘৰত থাকে। এই সকল লোকে চৰকাৰৰ নিৰ্দ্দেশ মানি কাম কৰাৰ পাচত বহু কথাই বিশেষকৈ পৰিয়ালৰ কথা চিন্তা কৰিবলগীয়া হয়। কেতিয়াবা এনে ঠাই বা পৰিবেশত ভাড়াঘৰ লৈ আছে, সেই গোটেই অঞ্চলটোৰ মানুহে এটা সক্ৰীয় আন্দোলনত অংশ গ্ৰহণ কৰি আছে। তেনেস্থলত সেই

*Speech not corrected

পুলিচ কৰ্ম্মচাৰী জনে তাত শান্তিৰে থাকিব নোৱাৰে আৰু তেওঁ কৰিব বিচৰা কামবোৰত বহুতো বাধা আহি পৰে। পুলিচ বাহিনীত থাকি লাঠি চাৰ্জ বা ফায়াৰিং কৰাৰ পাচত তেওঁৰ মনলৈ আহিব পৰিয়ালৰ এই কথা বিলাক। মাননীয় সদস্য বসুমতাৰী ডাঙৰীয়া আৰু দাস ডাঙৰীয়াই এই বিষয়ত গুৰুত্ব দিয়াৰ কাৰণে আমি ভাল পাইছো। আৰু এই দিশত আমি আগবাঢ়িবলৈ চেষ্টাও কৰিছো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি এজন পুৰণা কৰ্ম্মী আৰু নিজে আৰক্ষী বিভাগত আছিল। এই আৰক্ষী বিভাগৰ লগত মোৰো পুৰণা সম্পৰ্ক আছে। কিয়নো ১৯৭২ চনতেই যেতিয়া মই গৃহমন্ত্ৰী আছিলো, ৰাজ্যিক গৃহমন্ত্ৰী আছিলো সেই সময়ত অসমৰ ৰাজধানী চিলঙৰ পৰা গুৱাহাটীলৈ নামি আহিছিল, তেতিয়া বহুসংখ্যক কৰ্ম্মচাৰী আৰু বিষয়াক গুৱাহাটীত ৰাখিবলগীয়া হৈছিল। সেই কথা চিন্তা কৰি পুলিচ বিভাগে মোক কৈছিল যে পুলিচ বিষয়া আৰু কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ কাৰণে ঘৰৰ ব্যৱস্থা নাই। শ্ৰম দানেৰে ঘৰ সজোৱা হৈছিল অৰ্থাত কনিষ্টবলৰ হতুৱাই থানাৰ ঘৰ বিলাক খেৰ আৰু বাহেৰে সজাই লোৱা হৈছিল। সাধাৰণতে গড়কাপ্তানী বিভাগে সাজি দিব লাগে কিন্তু টকা কম হোৱাৰ কাৰণে বাকী বিলাক ও. চি বা পুলিচ বিষয়াজনে ওচৰৰ পৰা কাঠ, বাঁহ আনি ঘৰ সজাই লয়। এতিয়া অৱশ্যে এই পৰিস্থিতিৰ বহু পাৰিবৰ্ত্তন হ'ল। ১৯৭২ চনৰ পৰা ১৯৮০ চনলৈকে এই সময়চোৱাৰ ভিতৰত ২ হাজাৰ ৪৭ টা ঘৰ নিৰ্ম্মাণ কৰা হৈছে পুলিচ কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ কাৰণে আৰু সেই একে সময়তে ৩ কৌটি ৮৮ লাখ টকা খৰচ কৰা হৈছে উলুবাৰীত থকা আৰ, চি, চি বিল্ডিংত। পুলিচ বিভাগৰ এচ, আই আৰু এ, এচ, আই ইত্যাদি সকলৰ কাৰণে এই ঘৰ সজাবলগীয়া হৈছে। মই দায়িত্ব লোৱাৰ সময়খিনিৰ কথা কৈছো। সেই সময় চোৱাত আপুনি জানে ২ হাজাৰ ৪৭ টা ঘৰ নিৰ্ম্মাণ হৈছিল। অকল পুলিচ কনিষ্টবল আৰু সৰু সৰু বিষয়াৰ কাৰণে ৩ কৌটি ৮৭ লাখ টকা খৰছ কৰা হৈছে। এই টকা পুলিচ বিভাগৰ নাছিল। সেই সময়ত বিভিন্ন বিভাগৰ পৰা টকা চাৰেণ্ডাৰ হৈছিল। তাৰ পৰা টকা আনি মই এই ঘৰ বিলাক বান্ধিছো। এতিয়া ৯ কৌটি ৯১ লাখ টকা খৰচ কৰি ২ হাজাৰ ৭০ টা বিবাহিত পুলিচৰ কাৰণে আৰু ৬ হাজাৰ ১২ জন কনিষ্টবলৰ কাৰণে বেলেগে ঘৰ সজা হৈছে। এই বছৰৰ ভিতৰত এইটো সম্পুৰ্ণ হব লাগে। এইখিনি টকা

খৰছ কৰা হৈছে ২ হাজাৰ ৭০ জন নন গেজেটেড় বিভিন্ন বিষয়া আৰু কৰ্ম্ম-চাৰী আৰু ৬ হাজাৰ ১২ জন কনিষ্টবলৰ কাৰণে বিভিন্ন ঠাইত বেৰেক সাজি দিয়া হৈছে। মাননীয় সদস্য বিনয় কুমাৰ বসুমতাৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে হাউচিং কৰ্পোৰেচনত ১ লাখ টকা ধৰা হৈছে। এই বছৰ প্লেনৰ টকাতো চৰকাৰে এতিয়াও ধৰি লোৱা নাই। আমাৰ ষষ্ঠ পৰিকল্পনাত ১৯৮৪-৮৫ চনৰ বছৰ-তোৰ প্লেন মানিৰ সিদ্ধান্ত হোৱা নাই। বৰ্ত্তমান অষ্টম ফাইনেঞ্চ কমিচনৰ জৰিয়তে এই ৫ টা বছৰত চাৰে বাৰ কৌটি টকা খৰছ কৰিবলৈ নন গেজ-টেড এ. এচ, আই, এচ, আই আদি কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। সপ্তম পঞ্চম পৰিকল্পনাত ১০ কৌটি টকা আৰু অহা বছৰত এই সকলৰ কাৰণে চাৰে বাইশ কৌটি টকা খৰচ কৰা হব। এই টকাখিনি খৰচ কৰি ঘৰ নিৰ্ম্মাণ কৰিলে আৰু সম্পূৰ্ণ হলে এই কেটেগৰিৰ কৰ্ম্মচাৰী-খিনিক ঘৰ দিব পৰা হব। এইটো টোকেন মানি ১ লাখ টকা ধৰা হৈছে কেৱল হেড ৰাখিবৰ কাৰণে। চাৰে বাইশ কৌটি টকা এই যে ধৰা হৈছে অহা ৫ বছৰৰ কাৰণে। এইবিষয়ে বসুমতাৰী ডাঙৰীয়া আৰু দাস ডাঙ-ৰীয়াই কোৱাৰ কাৰনে ভাল পাইছো। বিভিন্ন পুলিচ বিষয়া আৰু কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ কল্যাণৰ বাবে ভালেখিনি আচনি লোৱা হৈছে। ইতিমধ্যে ওৱেল ফেয়াৰ চেণ্টাৰ খোলা হৈছে আৰু তাত নিটিং মেচিন, এমব্ৰোইড্ৰী ইত্যাদি অন্যান্য ধৰণৰ আন বহুতো সামগ্ৰীৰ লগতে উন্নত ধৰণৰ তাতশাল দিয়া হৈছে আৰু বিভাগটোক কোৱা হৈছে তাত যিবিলাক গৰম কাপোৰ, চুয়েটাৰ, মোজা আৰু অন্যান্য সাজপাৰ ইত্যাদিৰ যোগান এই ওৱেলফেয়াৰ চেণ্টাৰে কৰিব। এই কাম বিলাক কৰিব আমাৰ কনিষ্টবল, এচ, আই, এ, এচ, আই আদিৰ মহিলা সকলে। এই ব্যৱস্থা এতিয়া চলি আছে। বিভাগে ওৱে-লফেয়াৰ চেণ্টাৰৰ পৰা এইবিলাক কিনি লব। তাৰ পাচত উপাধ্যক্ষ মহো-দয়, বৰ্ত্তমান এই বছৰ আসাম ৰাইফলৰ পেটাৰ্নত এখন পুলিচ স্কুল খোলা হব আৰু তাত পুলিচ বিভাগৰ লৰা-ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বৰ সুবিধা হব। নহলে কৰবাত লাঠিচাৰ্জ বা ফায়াৰিং হোৱাৰ পাচত এখন স্কুলত পঢ়া পুলিচ বিভাগৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ লৰাছোৱালী বিলাকৰ মানসিক যন্ত্ৰণা আছে। সেই কাৰণে চেণ্ট্ৰেল স্কুলৰ পেটাৰ্নত এইধৰণৰ স্কুল খোলা হব। তাত পুলিচৰ সকলো পৰ্য্যায়ৰ লৰা-ছোৱালী পঢ়িব পাৰিব। ইতিমধ্যে কাচাৰত

এখন হোষ্টেল কৰা হৈছে, নহলে ট্ৰেঞ্চফাৰ হলে অসুবিধা হয়। ইতিমধ্যে পুলিচ বেটেলিয়নৰ হেড কোৱাটাৰত প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। প্ৰায় বিলাক বেটেলিয়ানতে প্ৰাইমাৰী স্কুল খোলা হৈছে। ডেৰ গাওঁত এম, ই স্কুল খোলাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। তাৰোপৰি এই বছৰ ভকেচনেল ট্ৰেইনিংৰ কাৰণে পুলিচৰ লৰা-ছোৱালী বিলাকৰ কাটিং, টেইলৰিং, এমব্ৰইডাৰী, ষ্টেনগ্ৰাফী, টাইপিং ড্ৰাইভিং ইত্যাদি সকলো ধৰণৰ প্ৰশিক্ষণৰ সুবিধা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। আৰু ৩ খন ইংৰাজী স্কুল নাৰ্চাৰী, কে, জি ইত্যাদি স্কুল ডেৰগাওঁ, গুৱাহাটী আৰু হাফলংত খোলা হব।

পুলিচ বিভাগৰ মেৰিটৰিয়াচ লৰা ছোৱালীৰ কাৰণে মেৰিট স্কলাৰচিপৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। পুলিচ হাস্পাতালৰ সংখ্যা বঢ়োৱা হব আৰু গুৱাহাটীত এখন ভাল পুলিচ হাস্পাতাল কৰাৰ চেষ্টা কৰা হৈছে। এইখিনিয়েই পুলিচ বিভাগৰ জনকল্যাণমূলক আচনি। শ্ৰীবসুমতাৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে পুলিচ বিভাগৰ লোকৰ শিক্ষা, ট্ৰেইনিঙত গুৰুত্ব দিব লাগে। সেইটো আমি ব্যৱস্থা লৈছো। তেখেতে কৈছে যে ওৱাৰলেচত যিবিলাক লৰা অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে, সেইসকলে ভালদৰে লিখিব নাজানে আৰু ইংৰাজী ভালদৰে নাজানে আৰু বোছ ভাগ পঠোৱা মেচেজ বুজি নাপায়। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মেট্ৰিক, প্ৰি, ডিগ্ৰী লৰা ইয়াত সোমায় আৰু শিক্ষাৰ অৰ্হতা খুব বেছি নহয়। ইংৰাজীৰ মানদণ্ড অসমত আজি খুব ভাল নহয়। আজি কেইদিন মান আগত এজন শিক্ষিত যুৱক, বি, ই, মোৰ ওচৰলৈ আহিছিল। আপোনালোকে জানে মেডিকেল বা ইঞ্জিনিয়াৰিং কলেজত এডমিচন লবলৈ হলে ভাল শিক্ষা হব লাগে, অকল প্ৰথম বিভাগেই নহয়। মোক কলে বয়স বেছি হৈছে কিবা এটা কৰি দিব লাগে, নহলে চাকৰি নাপাওঁ। মই কলো কিছু সময় লাগিব। সেই সময়ত ঘৰ দুৱাৰ কোম্পানী এটাৰ মানুহ এজন আহিছিল। মই তেওঁক কলো ইঞ্জিনিয়াৰ লাগিব নেকি? তেওঁ কলে মই ইঞ্জিনিয়াৰ বিচাৰি ফুৰিছো। মই তেখেতক কলো চিভিল ইঞ্জিনিয়াৰ লৈ যাওক। লৰাজনক লৈ গল আৰু চাকৰি দিলে। দুদিন পিছত মোক কলে—কি কব চাৰ, জইনিং ৰিপোৰ্ট দিছে আই এম জইনিং টু ইউ। বি, ই জনৰ এইটো ইংৰাজীৰ মানদণ্ড। মেট্ৰিক পাছ কৰাৰ পৰা কি আশা কৰিব পাৰে? আমি গোটেই পৰিবেশটো চাব লাগিব। ৰাজ্যখনত

কি চলিছে, শিক্ষাৰ মানদণ্ড চাব লাগিব। আজি সেই অৱস্থাত আমি আছো। বি, ই জনে যদি লিখে আই এম জইনিং টু ইউ, তেতিয়াহলে বাকী সকলৰ কি হব ? চি, আই, ডি বিভাগত ৮ কোটি টকা উল্লেখ আছে। এই টকাটো অকল চি, আই, ডি বিভাগৰ নহয়। ইয়াৰ লগত স্পেচিয়েল ব্ৰান্‌স, বুৰিও অব ইনভেষ্টিগেচন, এন্টি কৰাপচন আৰু ওৱাৰলেচ এই গোটেই বিভাগ বিলাক আছে। এই গোটেইবিলাক চি, আই, ডি বিভাগত সোমাই আছে। স্পিলিয়েল ব্ৰান্‌সৰ খৰচো আছে। ওৱাৰলেচত তিনি কোটি টকা। গতিকে এই গোটেইখিনি ধৰি আঠ কোটি টকা হৈছে। শ্ৰীবসুমতাৰী ডাঙৰীয়াই ট্ৰেফিক ভায়লেন্‌সৰ কথা কৈছে। দুই এটা হৈছে, কিন্তু গোটেইখিনি হৈছে বুলি কলে ভুল কোৱা হব। মোৰ বিশ্বাস আগতকৈ উন্নত হৈছে। মাননীয় সদস্য এগৰাকীয়ে মলবাৰীৰ চি, আইৰ কথা কৈছে। মই খবৰ কৰিছো আৰু তেওঁক বদলি কৰিছে। শ্ৰীদাস ডাঙৰীয়াই ভি, আই, পি এচকৰ্ট কৰাৰ কথা কৈছে। কোকৰাঝাৰৰ খবৰ নাপাওঁ। কেতিয়াবা ফৰ্চৰ নাটনি হয় আৰু গাড়ীৰ অসুবিধা হয়। গতিকে সেইটো ইচ্ছাকৃত বুলি ধৰিব নালাগে। বিজনি স্কুলৰ কথাটো কৈছে। বন্ধ হোৱা নাই। ইতিমধ্যে এজনক এৰেষ্ট কৰিছে আৰু কেচটোৰ অনুসন্ধান চলি আছে, বন্ধ কৰা নাই বুলি মই আশা কৰো। যদি বন্ধ কৰিছে চাম। ঘৰ জলোৱা কেচ বন্ধ হব নোৱাৰে। শ্ৰীবড়ো ডাঙৰীয়াই পলিটিকেল মাৰ্দ্দাৰৰ কথা উল্লেখ কৰিছে আৰু কলিতাৰ কথা কৈছে। সেইজনক যিসকলে বুলি সন্দেহ হৈছে, সেই সকলক এৰেষ্ট কৰা হৈছে। তেনেকৈ শ্ৰীবড়োৱে শৰ্ম্মাৰ কথা কৈছে। শ্যামন্ত শৰ্ম্মাক গুলি কৰা সন্দেহযুক্ত আটাই কেইজনক এৰেষ্ট কৰা হৈছে। ডি, এচ, পিএ ভোট খায়, টকা জাল কৰা মানুহক এৰেষ্ট কৰা নাই বুলি কৈছে। এই আটাই কেইজনক এৰেষ্ট কৰিছে। কাচাৰৰ এচ, পি জনে সিদিনা উত্তৰ দিছে, তেওঁ জগৰীয়া নহয়। সেইটো কালচাৰেল শ্ব নিজে সংগঠিত কৰা নাছিল। টিকেটবিলাকত এচ, পিএ কাউন্টাৰ চাইন কৰিছে। গুৱাহাটীত তেনেকৈ কালচাৰেল শ্ব বা বৰদলৈ ট্ৰফী আদিত কাউন্টাৰ চাইন লয় যাতে কাৰ্ডবিলাক ডুপ্লিকেট নহয়। একে কাৰ্ড হলে নানা সমস্যাৰ সৃষ্টি হয়। সেই কাৰণে এচ, পিৰ চিল আৰু চাইনৰ প্ৰয়োজন। শ্ৰীদাস ডাঙৰীয়াই পলিটিকেল মাৰ্দাৰৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। ১৯৮৩ চনত পলিটিকেল

মাৰ্দাৰৰ সংখ্যা আছিল ২৭ টা আৰু ১৯৮৪ চনত তাৰ সংখ্যা হল ৬টা। গতিকে তুলনামূলক ভাবে বহুত কমিছে। মই ভাবো ৰাইজৰ সহযোগ পালে আৰু কমিব। শ্ৰীবড়োৱে জুট মিলৰ কথা কৈছে। কেচটোত ৰিভাগ ৰহি থকা নাই। ৮ জনক এৰেষ্ট কৰিছে। শ্ৰীদাস ডাঙৰীয়াই প্ৰমোচনৰ ক্ষেত্ৰত কৈছিল যে ইন্‌সপেক্টৰৰ পৰা ডি, এচ, পিলৈ প্ৰমোচনৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। সেইটো সত্য নহয়। কনিষ্টবলৰ পৰা এ. এচ, আইলৈ প্ৰমোচনৰ ব্যৱস্থা আছে শতকৰা ৭৫ ভাগ। শতকৰা ২৫ ভাগ নতুনকৈ ৰিকুইট কৰা হয়। এ, এচ, আইৰ পৰা এচ, আইলৈ প্ৰমোচন হয় শতকৰা ৫০ জন আৰু শতকৰা ৫০জন নতুনকৈ ৰিকুইট কৰা হয়। এচ, আইৰ পৰা ইন্‌সপেক্টৰলৈ প্ৰমোচন দিয়া শতকৰা এশজন। ইন্‌সপেক্টৰৰ পৰা ডি, এচ, পিলৈ প্ৰমোচন দিয়া হয় শতকৰা ৫০ জন আৰু শতকৰা ৫০জন নতুনকৈ ৰিকুইট কৰা হয়। গতিকে প্ৰমোচনৰ ব্যৱস্থা আছে। শ্ৰীমথুৰা ডেকাই কৈছে যে ২৬ জানুৱাৰীত আটক কৰা সম্পৰ্কত কি ব্যৱস্থা লৈছে? সেই সংক্ৰান্তত ভালে কেইজন লোক আছিল। ছয়জনক এৰেষ্ট কৰিছে আৰু জয়জনে কৰ্টত চাৰেণ্ডাৰ কৰিছে। কেচটোৰ অনুসন্ধান হৈ আছে। ৰঙিয়াৰ জাল নোটৰ ঘটনাৰ সংক্ৰান্তত তিনিজনক এৰেষ্ট কৰিছে। কাচাৰৰ বিষয়া আছে বুলি কৈছে। এচ, আই, পৰ্য্যায়ৰ ৮৫জন বিষয়াৰ ভিতৰত কাচাৰৰ আছে ২০জন। এ, এচ, আই ১০১ জনৰ ভিতৰত ৬৪জন কাচাৰৰ, বাকীখিনি ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যাকৰ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কোকৰাঝাৰত কেইটামান ঘটনা ঘটি আছিল। শ্ৰীদাস ডাঙৰীয়াই উল্লেখ কৰিছে যে এইটো বৰ দুৰ্ভাগ্যজনক কথা। এটা বিশেষ ঘটনাৰ পৰাই এটা সমস্যাৰ সৃষ্টি হৈছিল। কিন্তু এতিয়া সম্পুৰ্ণ নিয়ন্ত্ৰণত। শ্ৰীদাস ডাঙৰীয়াই চিনেমা হলৰ পৰা ধৰি অনা কথা কৈছে। যি কেইজনক ধৰিছে সেই কেইজন কোকৰাঝাৰ অঞ্চলৰ জনাজাত কালপ্ৰিট। তেওঁলোকক এৰেষ্ট কৰা হৈছে। কেতিয়াবা আইন শৃংখলা নিয়ন্ত্ৰন কৰিবৰ কাৰণেও পুলিচে যি সকলৰ পৰা গন্দগোলৰ আশংকা হব বুলি ভাবে তেওঁলোকক এৰেষ্ট কৰিবলগা হয়। মহিলা পুলিচৰ সংখ্যা এতিয়াও বৰ কম। এতিয়া আমাৰ ১০৮ গৰাকী আছে। আৰু সকলোবিলাক মিলাই ২৮০ গৰাকী হয়। সম্পুৰ্ণ হিচাব দিব নোৱাৰিম। কিন্তু ইয়াত কম পৰিমাণে হলেও

সকলো জনগোষ্ঠিৰে আছে। লিংগুইষ্টিক মাইনৰিটিৰ ৫ গৰাকী, চিদিউল ট্ৰাইবৰ ১১ গৰাকী, অসমীয়া পাঞ্জাবী ১ গৰাকী, কুকি ১ গৰাকী, মিজো ৩ গৰাকী, নেপালী ৯ গৰাকী, টি গাৰ্দেনৰ ১ গৰাকী, মুছলমান ৭ গৰাকী আছে। চৰ অঞ্চলৰ লোৱা নাই বুলি কৈছে। এইটো কোৱা ঠিক হোৱা নাই। নতুন প্ৰচেষ্টা আৰম্ভ কৰা হৈছে। সকলোৰে নাই বুলি কোৱাটো সত্য নহয়। ইয়াৰ দ্বাৰা জন-মানসত ভুল ভাবৰ সৃষ্টি হব পাৰে। এইবিলাক কথাৰ সত্যতা চাই কলে ভাল হয়। নহলে আমাৰ প্ৰতিনিধি সকলক অন্যায় কৰা হয়।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মহম্মদ হোচেইন ডাঙৰীয়াই চি, আৰ, পিৰ কথা কৈছে। আমি অসমৰ বিশেষ পৰিস্থিতিলৈ লক্ষ্য কৰি চি, আৰ, পি আনিব লগা হৈছিল। আমাৰ বিশেষ সমস্যাৰ উদ্ভৱ হৈছিল আৰু অসমৰ আৰক্ষী বাহিনীয়ে নিজে কোনো কথাই নিয়ন্ত্ৰন কৰিব পৰা নাছিল। সেই কাৰণেই এই সকলক বাহিৰৰ পৰা আনিব লগা হৈছিল। সেইদৰে যতিন বৰ্ম্মনৰ হত্যাকান্দৰ লগত জৰিত দুজনক এৰেষ্ট কৰা হৈছে। বাকী দুজন পলাতক অৱস্থাত আছে। আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে পুলিচ বিভাগত থকা থানা, আউট পষ্ট বিলাকত থকা লোক সকলৰ সমস্যাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে আৰু সংখ্যা কম বুলি কৈছে। অসমত যোৱা বছৰলৈকে ১৭৯ খন থানা আৰু ১৬০ টা আউট পষ্ট আছে। ইয়াৰ ভিতৰত ১৭৯ খন থানাত ওয়াৰলেছৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে তাৰোপৰি মাননীয় সদস্য সকলে থানা বিলাকত জীপ গাড়ী দিয়াৰ কথা কৈছে। আমাৰ প্ৰায়বিলাক থানাতেই জীপ দিবলৈ আৰম্ভ কৰিছো। আৰু ৮৪ খন জীপ নতুনকৈ ললে প্ৰায়বিলাক থানাতে জীপ দিব পাৰিম। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য অজিত বড়ো ডাঙৰীয়াই কৈছে যে, বহুতো কেচৰ আজিও সিদ্ধান্ত হোৱা নাই। আৰু বহুত পৰি আছে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৮৩ চনৰ নিৰ্ব্বাচনৰ সময়ত আৰু তাৰ আগতো অসমত বহুতো হত্যাকান্দ সংঘটিত হৈছিল। আৰু সেই সময়লৈকে যিবিলাক ঘটনা হৈছিল তাৰ ভিতৰত ১৩,৬৫৪ টা কেচ ৰেজিষ্টাৰ কৰা হৈছিল। তাৰ ভিতৰত ২,৪০৬ টাৰ এগেইনষ্টে চাৰ্জচিট দিয়া হৈছে। ৭৫১৭ টা কেচ ফাইল কৰা হৈছে। ৩৭৩১ টা কেচৰ তদন্ত চলি আছে। মুঠ ৩৮৪৮ জন লোকক এৰেষ্ট কৰা হৈছে। ১২,৩৪২ জনক দোষী

সাব্যস্ত কৰা হৈছে। ১৩,৬৫৪ টা কেচ তদন্ত কৰোতে যথেষ্ট সময় লাগে। তথাপিও দেখা গৈছে যে, ৩৭৪১ টা কেচহে পেনদিং আছে। সৰ্ব্বমুঠ ১০ হাজাৰ কেচ নিষ্পত্তি কৰিছে। এবছৰৰ ভিতৰত ১০ হাজাৰ কেচ নিষ্পত্তি কৰিছে আৰু তাৰে কিছুমান কৰ্ট লৈ গৈছে, কিছু সম্পূৰ্ণ মুক্ত হৈছে। ১৩ ৬৫৪ টা কেচৰ ভিতৰত মাত্ৰ ৩৭৩১ টা কেচ পেন্দিং হৈ আছে। অথচ এই সময়ত আইন শৃংখলাও চলাই থাকিব লগা হৈছে। তদন্তৰ কামো কৰিব লগা হৈছে আৰু কেচ কৰ্ট লৈ পথাবলগাও হৈচে। গতিকে ১৩,৬৫৪ টা কেচৰ ভিতৰত ৩৭৩১ টা কেচ পেন্দিং থকাটো বৰ বেছি নহয়। গতিকে আমাৰ বিষয়া সকলক ধন্যবাদহে দিব লাগিব। এই বছৰৰ ভিতৰত ১০ হেজাৰ কেচ নিষ্পত্তি কৰাৰ বাবে। গাড়ী ৰিকুইজিচনৰ ক্ষেত্ৰত বহুতো কথা উঠিছে। শিক্ষিত যুৱক সকলে আজি বেংকৰ ঋণ লৈ গাড়ী কিনিছে। গতিকে এতিয়া পুলিচ বিভাগে গাড়ী ৰিকুইজিচন কৰাৰ কাম সম্পূৰ্ণ বন্ধ কৰিছে। আমাৰ ১৯৭৯ চনৰ কোনো টকা নাই। আমাক লাগে ৮ কোটি ২৬ লাখ টকা। বিত্তীয় বছৰৰ ভিতৰত যিটো টকা অনুদান পাও তাৰ পৰাই দিব লাগে। নানা চেষ্টা কৰি আমি ইতিমধ্যে আমি যথেষ্ট পৰিমাণে টকা দিছো। যোৱা বছৰত আমি ৩ কোটি ৮৫ লাখ টকা আমি ক্লিয়েৰ কৰিছো। ১৯৭৯ চনৰ বিলৰ পৰা আনিবলগা হৈছে। আজি মই কৈছো যে, ১৯৭৯-৮০-৮১-৮২ চনৰ ১৪ হাজাৰ টকাৰ টায়াৰ কিনাৰ বিল দিছে। এখন জিলাত ১৪ হাজাৰ টকাৰ টায়াৰ কিনাটো সম্ভৱ নহয়।

এজেন্সী বিলাকে কয় আমি দিয়া নাই, গতিকে এইবিলাক অনুসন্ধান কৰি টকা দিবলৈ আমাক সময় লাগিব। যি সকলে কয় টকা পোৱা নাই বুলি সেই লোকেই আমাৰ ওচৰলৈ বেছিকৈ আহে, কাৰণ তেওঁলোকে জানে টকা তেওঁলোকে পাবই। ভাল মানুহ আমাৰ ওচৰলৈ কমেই হে আহে। ১৪ হেজাৰ টায়াৰ এখন জিলাত কিনা কথাটো সম্ভৱ নহয়। এইবিলাক কথাৰ বাবে আমাক জোৰ কৰিলে দিব নোৱাৰোঁ। সেইকাৰণে আমি ৰিকুইজিশ্যান বন্ধ কৰি দিছোঁ, দৰকাৰ হলে চৰকাৰে গাড়ী কিনিব। ৰিকুইজিশ্যান কৰাত বহুত সময় দুৰ্নীতি হৈছে। ৮ কোটি ২৫ লক্ষ টকাৰ ৩ কোটি ৮৫ লক্ষ্য টকা আমি পে কৰিছোঁ, বাকীখিনি নীতিগত ভাবে পে কৰাৰ খৰটকীয়া ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

আলতাফ হুচেইন মজুমদাৰে এটা কথা কৈছে। প্ৰশ্নোত্তৰ কালত মই তাৰ উত্তৰ দিয়া নাছিলো। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে এইটো বন্ধ কৰি থৈছে।

At one time there was a practice in the Army, Navy and Air Force not to recruit people from the religious minorities. But now this trend is changed.

মই ৰাতি পুৱা কৈছিলো যে ইয়াৰ মুঠ ষ্ট্ৰেংথ ২.৮৫। একেদিনাই শতকৰা ২৪ কৰাটো সম্ভৱ নহয়, ৩৩৯ হেজাৰত শতকৰা ৩১ ভাগ হৈছে। কোনোবাই যদি ভাবে এইটো একো হোৱা নাই তেন্তে এইটো বৰ দুৰ্ভাগ্যজনক কথা হব। চাব ইন্সপেক্টৰ দিয়া হৈছে ২৬৪ জন, তাৰে ৬৮ জন মুছলমান লোক। এ, এচ আই ২৬১ জন, শতকৰা ৬৪ ভাগ। পুলিচৰ অপাৰেটৰ ৮৩৯ জনৰ ১৯২ জন দিয়া হৈছে, এইদৰে বহুত দিয়া হৈছে। টাস্কফোৰ্চত ৭৪৫ জন লোৱা হৈছে। টাস্কফোৰ্চ এই কাৰণেই লোৱা হৈছে যে তেওঁলোকে যাতে সংখ্যালঘু সকলক ৰক্ষণা-বেক্ষণ দিব পাৰে। এই সকল অসমৰ বাহিৰৰ লোকে হিল ট্ৰাইব হিমাচল প্ৰদেশৰ। এওঁলোক এক্স আৰ্মি বয়স কম। আৰু ১৫ শ লোৱা হৈছে। ধৰ্মনিৰপেক্ষ লোক ৩৬০, শতকৰা ২০.৮, এ, এচ আই ২৫.৮, অপাৰেটৰ ২০.৮ আৰু কনষ্টেবল ২৮.৮। ইয়াৰ পিচতো যদি কোৱা হয় নাই লোৱা বুলি তেন্তে ই সমাজৰ কাৰণে, দেশৰ কাৰণে এটা ডাঙৰ অন্যায় হব। এনে এটা ইমপ্ৰেশ্যন দিব নালাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বিগত বছৰ কেইটাত অসমৰ জনসাধাৰণক নিয়ন্ত্ৰণ কৰা কিমান কষ্টকৰ হৈছিল সেই কথা আপুনি জানে। আজি অসমত চি আৰ পি নাই। অসম পুলিচৰ ২৫০ টা শিবিৰত ৩ লাখ ৭ হেজাৰ জনক দিয়া হৈছে। তেতিয়া মই প্ৰত্যেক শিবিৰলৈ গৈছিলো আৰু মোক কোৱা হৈছিল যে অসম পুলিচ নালাগে চি আৰ পি লাগে। মাত্ৰ গহপুৰৰ এটা শিবিৰত যত অসমীয়া মানুহ নাছিল সকলোবিলাক ট্ৰাইবেল মানুহ তাত হে আপত্তি নাছিল। এইদৰে মাইনৰিটি, লিংগুইচটিক আৰু ৰিলিজিয়াচ সকলো মানুহেই অসম পুলিচ নালাগে চি আৰ পি লাগে বুলি মোক কৈছিল। আজি দুবছৰৰ আগতে যি সকল মানুহে অসম পুলিচ নালাগে বুলি কৈছিল এতিয়া সেই সকল মানুহেই অসম পুলিচ বিচাৰিছে। সেই কাৰণে মই কব খুজিছোঁ যে বছৰৰ ভিতৰতে অসমখন স্বৰ্গ হব নোৱাৰে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ফটা জাল এখন চিলাই কৰি ৰাখিব নোৱাৰি, ফটা আঠুৱা ফাটি হে যায়। আমাৰ সমাজ খনো এখন ফটা আটুৱাৰ দৰেই গতিকে মাননীয় সদস্য সকলে সহযোগ কৰিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানেই তেজপুৰ আজিও উত্তেজনা মুক্ত হোৱা নাই, একেদৰেই নগাওঁতো ঠায়ে ঠায়ে উত্তেজনা আছেই, অসমৰ আন দুই এঠাইতো আছে। কিন্তু ইতিমধ্যে যথেষ্ট লোক কৰায়ত্ত কৰা হৈছে। ১৯৮৩ চনৰ মাৰ্চ মাহৰ পৰা ১৯৮৪ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহৰ ভিতৰত ২২২ টা গান, ১৭৫ টা পাইপ গান, ৫৪ টা ৰাইফল, ৫৫ টা ৰিভলভাৰ, ৪৫ পিষ্টল, ২ টা ষ্টেনগান ৩ হেজাৰ ৪ শটা গুলি উদ্ধাৰ কৰা হৈছে।

শ্ৰীদাস ডাঙৰীয়াই পুলিচৰ সাজ পোছাকৰ কথা কৈছে, সেইটো মযো অস্বীকাৰ নকৰোঁ। কিন্তু উপাধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, অসম খনত বিভিন্ন শক্তিয়ে কাম কৰি আছে আৰু এই শক্তিটোক বিভিন্ন লোকে প্ৰশিক্ষন দিছে। এই ক্ষেত্ৰত আমি বিশেষভাৱে যিখিনি পাৰিছোঁ কৰায়ত্ত কৰিছোঁ। পুলিচ বিভাগৰ সাজ পাৰ উন্নত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হব।

এজন কনিষ্টবল হবলৈ মেট্ৰিক পাছ হব লাগে আৰু এজন স্কুল মাষ্টৰ হবলৈও মেট্ৰিক পাছ হব লাগে। কিন্তু কনিষ্টবলজনে কিমান কাম কৰিব লাগে উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে পুৱা চাৰি বজাৰ পৰা নিশা দুই বজালৈ গাৰ্ড দিব লাগে। এইবোৰ দেখি দুখ লাগে। তেওঁলোকৰ কষ্ট কোনে বুজিব? তেওঁলোক সাজপাৰ ধুবলৈ সময় কত পায়। তেওঁলোকৰ জগৰ বিসাকে অফিচত বহি বহি কিমান কাম কৰে সকলোৱে দেখিছে। গতিকে কামতহে আচলতে ডিচিপ্লিন হব লাগিব অকল সাজপাৰত ডিচিপ্লিন হলেই নহব। তথাপি মই চেষ্টা কৰিছোঁ আৰু ইতিমধ্যে নিৰ্দেশ দিছোঁ প্ৰত্যেকজন পুলিচ কনিষ্টবলক দুজোৰকৈ পলিয়েষ্টাৰ আৰু খাকী সাজ পাৰ পাব।

শ্ৰীকন্দপান ডাঙৰীয়াই কৈছে বৰ ভাল বিষয়া সকলক হাৰাশাস্তি কৰা হৈছে। তেখেতে যদি স্পেচিফিক উদাহৰণ দিব পাৰে মই নিশ্চয় চাম। মোৰ বিশ্বাস ভাল যোগ্য বিষয়া সকলক কেতিয়াও হাৰাশাস্তি কৰা হোৱা নাই। চৰকাৰে এফিচিয়েণ্ট অফিছাৰ সকলক জিলা বিলাকত দিয়াৰ

কাৰণে আজি অসমখন শান্ত হৈছে। আজি দুবছৰৰ আগতে এই সকল অফিচাৰেইতো আছিল কিন্তু তেতিয়া কিয় অশান্ত অৱস্থা হৈছিল ? সেয়ে মই সদায়ে কৈছো মোৰ বিশ্বাস আছে এই বিষয়া সকলৰ ওপৰত, মোৰ বিশ্বাস আছে অসমীয়া মানুহৰ ওপৰত, মই নিজেও অসমীয়া, আৰু মই জানো অসমীয়া মানুহে কাম কৰিব পাৰে, মাত্র তেওঁলোকক দায়িত্ব দিব জানিব লাগিব।

১৯৮২ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত মই দিল্লীলৈ গৈছিলোঁ। মোৰ লগত আমাৰ ইন্ড্রিছ চাহাবো গৈছিলো। তেতিয়া হোম মিনিষ্ট্ৰীৰ পৰা আমাক কোৱা হৈছিল যে অসমত আজি যি চলিছে তাৰ বাবে অসমীয়া মানুহেই লব লাগিব। আৰু আজি এইটোৱেই হৈছে, অসমীয়া আই. এ, এছ বিষয়াই অসম চলাইছে, অসমীয়া আই, পি, এছ, বিষয়াই অসম চলাইছে আৰু অসমীয়া আই, পি. এছ বিষয়াই বেলেগ ঠাইতো কাম চলাইছে, ভালকৈয়ে চলাইছে। প্ৰয়াত প্ৰধানমন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধী জীয়াই থাকোঁতে ১৯৮৪ চনৰ জুলাই মাহত মই দিল্লীলৈ গৈছিলোঁ। তেতিয়া তেখেতে মোক কৈছিল আজি কেইদিনমান আগতে এখন ৰিপ্ৰেজেণ্টেচন' পাইছোঁ। অসমৰ পৰা তাত তেওঁলোকে অসম পুলিচ বেয়া বুলি কৈছে। তাৰ পিচত তেখেতে হাঁহিমাৰি কৈছিল এইখিনি মানুহেই অলপ দিনৰ আগতে চি, আৰ. পি, এফ আৰু বি, এচ, এফ বেয়া বুলি কৈছিল। তেতিয়া মই তেখেতক কৈছিলোঁ। "মেডাম এয়াই প্ৰশাসন" ! মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস যোগ্য পুলিচ বিষয়া সকলক কেতিয়াও হাৰাশাস্তি কৰা হোৱা নাই। যদি কেতিয়াবা কাৰোবাক বদলি কৰা হৈছে সেয়া হয়তো তেওঁৰ কিবা বেয়া কামৰ বাবেহে কৰা হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ডিজিপি বেছি হোৱা বুলি কৈছে, সেইটো মই অস্বীকাৰ নকৰোঁ। ডি. জি, পি আৰু আই, জি, পিৰ সংখ্যা বাঢ়িছে। এইটো ভাৰতবৰ্ষৰ এটা সংখ্যা, তামিলনাডুত ৫জন, কৰ্ণাটকত ৫ জন, অন্ধ্ৰপ্ৰদেশত ৫ জন আৰু মহাৰাষ্ট্ৰতো ৫ জন ডি, জি, পি আছে। এইদৰে প্ৰত্যেক ৰাজ্যতে ৪/৫ জনকে ডি, জিপি আছে। আমাৰো ৫ জন আছে। তেখেত সকলে আহি মোক কয় চাৰ স্কেল একেই নামটো ডিজিপী কৰি দিয়ক আপোনাৰ অসুবিধা একো নহয় "। এইদৰে যদি তেওঁলোক সন্তুষ্ট হয় আৰু টকা পইচা বেলেগে একো দিব নালাগে তেতিয়া হলে তেওঁলোকক

সন্তুষ্ট কৰি ৰাখিলে মোৰো কামৰ সুবিধা হয়। সেয়ে ডিজিপী কৰি দিছোঁ।

শ্ৰীডেকা ডাঙৰীয়াই বৰ্ডাৰৰ কথা কৈছে। এই সম্পৰ্কে মই বহু-বাৰ কৈছো আৰু এইটো মোৰ বিশ্বাস যে অসমৰ সীমাইদি আৰু বাংলা-দেশী অহা নাই। মই পুলিচ বিভাগৰ পৰা পোৱা তথ্যমতেও বাংলাদেশী আৰু অহা নাই। অৱশ্যে এইটোও মই অস্বীকাৰ নকৰোঁ অসমৰ অক-মান অকমান ঠাইত সীমাৰ বিবাদ নিষ্পত্তি হোৱা নাই। কিন্তু এইটো হলেও আজি বেছিভাগ কথা আমি ধাৰনা কৰি লওঁ। মই বি, এছ. এফৰ লগত কথা পাতিছোঁ তেওঁলোকে কৈছে নহয় কৰবাত দুই এজন আহিছে যদিও ধৰা পেলাই ঘূৰাই দিয়া হৈছে। কিন্তু বাংলাদেশী আহিয়েই আছে আহিয়েই আছে এই কথাটো সচা নহয়।

শ্ৰীদেবেশ চক্ৰবৰ্ত্তী ডাঙৰীয়াই লিংগুইষ্টিক মাইনিৰিটীৰ কথা কৈছে। আমি এই সকলক সদায়ে ৰক্ষনা বেক্ষণ দিবলৈ চেষ্টা কৰি আহিছোঁ। আৰু চাকৰি আদিৰ ক্ষেত্ৰতো সকলোখিনি সুবিধাই তেওঁলোকে পাব এই-খিনি মই আশ্বাস দিব পাৰোঁ। মই বোধহয় প্ৰায়বোৰ কথাৰেই উত্তৰ দিছোঁ।

ডেকা ডাঙৰীয়াই আৰু এটা কথা কৈছে যে আমাৰ ৰাস্তা বিলাকৰ কিনাৰত থকা দোকান বিলাকে কেতিয়াবা সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিব। সেয়ে আমি এটা সিদ্ধান্ত লৈছোঁ যে নেচনেল হাইওৱেৰ পৰা কমেও ১০০ গজ মানৰ ভিতৰত কোনেও ঘৰ সাজিব নোৱাৰিব। পি, ডব্লিউ, দিৰ, নেচনেল হাইওৱেৰ পৰা ১০০ গজ ঠাইৰ বাহিৰতহে মানুহে দোকান বা ঘৰ আদি সাজিব পাৰিব। নহলে মইয়ো ডেকা ডাঙৰীয়াৰ লগত একমত যে এই দোকান, ঘৰ বিলাকে কেতিয়াবা আমাৰ সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিব। সেয়ে এইটো বন্ধ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছোঁ। আৰু সেয়ে পি, দব্লিউ, দি আৰু নেচনেল হাইওৱেৰ কাষৰ মাটি বেচা কিনাটো বন্ধ কৰিব লাগিব। এই-টোৱে নিশ্চয় ডেকা ডাঙৰীয়াই কোৱা সমস্যা বহুখিনি লাঘৱ কৰিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই বোধহয় প্ৰায়বোৰ কথাৰেই উত্তৰ দিছোঁ। তথাপিতো মাননীয় সদস্য সকলৰ আৰু কিবা কবলগীয়া থাকিলে কব পাৰে, মই নিশ্চয় সাধ্যমতে উত্তৰ দিয়াৰ চেষ্টা কৰিম।

শ্ৰীহেমেন দাস ঃ— মই এটা কথা এতিয়াও উঠাই লোৱা নাই। মুখ্য মন্ত্ৰীৰ উত্তৰৰ লগত মোৰ কথাটো খাপখোৱা নাই। চৰ অঞ্চলৰ পৰা কোনো মহিলা পুলিচ লোৱা হোৱা নাই। চাহ বাগানৰ পৰা নাই লোৱাবুলি মই কোৱা নাই। বাগানৰ পৰাও মহিলা লব লাগে। চৰ অঞ্চলৰ পৰা মহিলা পুলিচ লব পাৰিলে এটা ডাঙৰ ৰিভলিউচন হব।

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ— চৰ অঞ্চলৰ পৰা মহিলা পুলিচ আছেনে নাই মই কব নোৱাৰো। কিন্তু এইটো কৰিব লাগে। আমি স্বাস্থ্য বিভাগত চৰ অঞ্চলৰ পৰা নাৰ্চ লবৰ কাৰণে শিক্ষাগত অৰ্হতা কমাই দিছো যাতে নাৰ্চৰ কাৰণে চৰ অঞ্চলৰ পৰা ছোৱালী ওলাই আহিব পাৰে। আমি চৰ অঞ্চলৰ পৰা ছোৱালী লবলৈ চেষ্টা কৰি আহিছো। বাগিচাৰ কথাটো মই ভালদৰেই জানো। যোৱা দুই বছৰত বহুতকে দিয়া হৈছে। কত কিমান দিছে সেই সম্পৰ্কত সদনক অবগত কৰিবৰ কাৰণে মই অলপতে কমিচনাৰ আৰু হেড অব ডিপাৰ্টমেণ্টৰ এখন সভা আহ্বান কৰিছো। ইয়াতে কত কিমান দিছে সেইটো জানি আপোনালোকক অবগত কৰিম বুলি ভাবিছো। মই ইয়াকে কৈ কৰ্ত্তণ প্ৰস্তাবটো উঠাই লবলৈ মাননীয় সদস্য সকলক অনুৰোধ কৰিলো।

শ্ৰীচন্দ্ৰধৰ কলিতা :— মই মুখ্য মন্ত্ৰীৰ পৰা চেকিং অব পাক ইনফিলট্ৰেচন এই বস্তুটো কি জানিব বিচাৰিছো।

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— আমাৰ পি আই পি নামৰ এটা আৰ্চনি আছে। এই নামটো আগতে যেনে ধৰণৰে আছিল এতিয়াও সেই ধৰণৰেই আছে। বাংলাদেশৰ সৃষ্টি হোৱা পিচতো এই নামটো সলনি হোৱা নাই। ১৯৬৪ চনতে অসমৰ পৰা বাংলাদেশী খেদাৰ অভি-প্ৰায়েৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে পি আই পি নাম দি এখন আৰ্চনি কৰি সেই আৰ্চনিত টকা দিছিল। সেই আৰ্চনিত কিছুমান থানা কৰা হৈছিল আৰু কিছুমান কনিষ্টবল নিয়োগ কৰা হৈছিল। সেই টকাটো সেই আৰ্চনিৰ নামত আহে কাৰণেই তাৰ নামটো বদলি কৰিব পৰা নাই।

শ্ৰীচন্দ্ৰধৰ কলিতা :— পি আই পি নামটো সলনি হব লাগে। এতিয়া যিহেতুকে কাতা তাঁৰ দি বন্ধ কৰিব বিচাৰিছে তাত আকৌ কিয় ১ কোটিতকৈয়ো বেচি

টকা খৰচ কৰি থাকিব লাগে ।

(উত্তৰ নাই)

Shri Binoy Kumar Basumatari :— Sir, I beg leave to withdraw the cut motion.

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :— মই কৰ্ত্তণ প্ৰস্তাৱটো উঠাই লৈছো ।

Mr. Deputy Speaker:—Is it the pleasure of the house to grant leave to withdraw the cut motions moved by Shri Binoy Kumar Basumatary, Shri Alit Chandra Boro, Shri Mohammad Hussain, Shri Tajamul Ali Laskar, Shri Chandradhar Kalita and Shri Mathura Deka ? (voices 'yes' 'yes')

শ্ৰীচন্দ্ৰধৰ কলিতা ঃ — মই উঠাই লোৱা নাই ।

Mr. Deputy Speaker :— I put the cut motion of Chandra dhar Kalita that the total provision of Rs. 89, 02 97, 000 under Grant No. 18 in respect of "Police" at pages 1-55 of Volume II. Part V of the Budget, be reduced to Re.1 i e. the amount of the whole grant of Rs. 89,02,97,000, do stand reduced io Re. 1.

The cut motion is lost.

Now I put the main motion that a sum of Rs. 89, 02, 97, 000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "Police".

Grant No. 18 is passed.

Now Grant No. 4.

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) :— On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir to move

that a sum of Rs. 9, 09, 33. 000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of Elections".

Mr. Deputy Speaker :— Is it the sense of the House to extend time after 5 p. m. in order to transact the remaining business of the House ? (voices 'yes' 'yes')

There are two cut motions on Grant No. 4 to be moved first by Shri Binoy Kumar Basumatari, Shri Alit Chandra Boro, Shri Mohammad Hussain, Shri Tajamul Ali Laskar and the second to be moved by Shri Hemen Das and Shri Purno Boro.

Shri Binoy Kumar Basumatari :— I beg, Sir, to move that the total provision of Rs. 9, 09 33, 000 under Grant No.4 in respect of "Elections" at pages 27-36 of Volume II, Part I of the Budget be reduced to Re. 1 i. e. the amount of the whole grant of Rs. 9. 09, 33, 000, do stand reduced to Re. 1.

Shri Hemen Das : I beg, Sir, to move that the total provision of Rs. 9. 09, 33. 000, under Grant No. 4 in respect of "Elections" at pages 27-36 of Volume II, Part I of the Budget be reduced to Re 1, i. e. the amount of the whole grant of Rs. 9. 09. 33, 000, do stand reduced to Re. 1.

Shri Binoy Kumar Basumatari :— Sir, we have now come to a very important demand which has the possibility of rendering the State into another turmoil. Sir, if we study the allocations at page 34 we will find that for preparation and printing of electoral rolls Rs. 86 lakhs will

be spent and for conducting the elections to the Lok Sobha and Legislative Assembly Rs. 75 lakhs are ear-marked and for conducting elections to Parliament Rs. 5. 20 lakhs are provided. So, in total Rs. 1. 64 crores will be spent for salary but the remaining amount of Rs. 8.61 crores will be spent specifically for the purposes of processing the electoral rolls of the State. Sir, with regard to the process of preparation of electoral rolls, I used to highlight some of the fears that are gathering amogst certain sections of the people of the State. I mean the apprehensions of the tribal people and other ethnic minority linguistic monority and other minorites of the State. Sir, we are facing certain problems in this regard and these problems have assumed a Himalayan proportion and unless this Government comes forward with categorical assurance to these sections of the people and take some remedial measures, I am afraid, Sir, 1983 may be repeated again. For instance, Sir, this process of preparation of electoral rolls is governed by the People's Representation Act and while we want to give effect to this Act we will have to stick to Section 62 which provides for "that any person who is not expressely provided by this Act or any other person whose name in the meantime entered into the Electoral Rolls of Constituency shall be entitled to take part in the election in that Constituency". Therefore, Sir, the inclusion of the names of the persons in the Electoral Rolls is a basic requirement provided in the People's Representation Act. Now, Sir, all over the State we have seen that there are some actions taken by the Election

Commission, which have threatened the elimination of the names of the people from the Electoral Rolls. For instance, Sir, we have stated on the floor of the House that the Election Commission has directed that the names of the people living in the forest reserves should not be included in the electoral rolls. Sir, I question as to how the Election Commission can order the State, in this way. The Election Commission cannot do so and if it is true that it has ordered in that manner then it is the Election Commission which is violating the Constitutional provisions. Sir, I will quote Article 32 in this regard, which has empowered the Government for the creation of the Election Commission and it is a very long article. Therefore, I restrict my self from quoting the section with its sub-caluses. Sir, I only want to say that it is the President of India who has been given the power to create the Election Commission who has to order inclusion of the names and make a list of voters of the country Sir, if we go to the Article 325, it says-"No person to be ineligible for inclusion in, or to claim to be included in a special, electoral roll on grounds of religion, race, caste or sex. There shall be one general roll for every territerial constituency for election to either House of Parliament or to the either House of the Legislature of a State and no person shall be ineligible for inclusion in any such roll or claim to be included in any special electoral roll for any such constituency on grounds only of religion, race, caste, sex or any of them." Therefore, sir, it is clearly

stated that every citizen of the country is eligible to become a voter, and his name must be included in the electoral roll. Sir, the other day for instance, the Leader of the House was very kind to receive a deputation from Karbi Anglong who represented to him that a large number of tribal people and the people belonging to other ethnic groups living in the district were sought to be deleted from the voters' lists recently prepared, and the Leader of the House had kindly accepted to look into the matter, and we hope he would keep his assurance to the people because the State Govt has every power to do justice if there is any possibility of injustice done to any section of the population. I now refer to Article 328 of the Constitution of India which I should like to quote : "Power of Legislature of a State to make provision with respect to elections to such Legislature-Subject to the provisions of this Constitution and in so far as provision in that behalf is not made by Parliament, the Legislature of a State may from time by law make provision with respect to all matters relating to, or in connextion with, the elections to the House or either House of the Legislature of the State including the preparation of electoral roll and all other matters necessary for securing the due constitution of such Houses or Houses." Therefore, sir, this Assembly has every power to remove the injustice that is proposed to be done to the tribals and other minorities. There are thousands of tribal people who had been living there, and it is not that they had gone into the forests of their own accord. They

were forced, as I have pointed out earlier, to go to the forests. They went there under compelling circumstances. And now, the Election Commission has instructed that these occupying forest lands should not be included in the voter's list. They should be eleminiated from the list. This is not the only occassion sir ; earlier also it was the policy and I can say that it is the policy of the State to avoid the tribals and not to include their names in the electoral rolls for participating in the elections. Now, only this has been expanded, its scope has been expanded to that of various forest communities. Along with the tribals, names of other minorities are going to be eliminated from the electoral rolls that is under the process of being published shortly. Only 15 days are prescribed for submitting claims after publication of the draft rolls for inclusion of names if found omitted. I do not understand how it will be possible for these people and for the people of the State to submit all claims to the Election machinery of the State for inclusion of their names. I do not think it will be possible sir. I should therefore like to demand in this House-this House should take shelter under Article 328 and ensure that everyone in the country, whether living in the forests or in the plains, whether tribals or non-tribals, is allowed the right to exercise his vote. If we look at Article 6 and Article 7 of the Constitution of India, it will be absolutely clear that no tribal's name can be eliminated nor of any Adibashi's name, living anywhere in the country under any circumstance. As per the Constitutional provisions mentioned earlier, any

person I quote from the Constitution-"(a) who was born in the territory of India, or (b) either of whose parents was born in the territory of India, or (c) who has been ordinarily resident in the territory of India for not less than five years immediately preceeding such commencement, shall be a citizen of India "and he will be eligible to vote in the elections. Therefore, sir, this Election Commission under no circumstances can order that a citizen of the State should be eliminated from the voter's lists. If this position is not accepted and honoured, then we will say that the electoral process that is now going on in the State will not only be anti-national but also will be against the Constitution of India as well.

The main issue now sir, that there is an allocation in the Budget on 'election' and from this it is apparent that there would be an election in the State, and therefore I think I have to inform the House that as the tribal people has strongly felt and as they have expressed their resentment to me, I may as well declare that if any bona-fide citizen's name is dropped and not included in the voter's list, there will be a Movement which will not only encompass the tribals in the State, but also it will encompass the Adibashis, it will encompass the minorities in Karbi Anglong and any group of people who are bona-fide citizens and living in the State. I would therefore humbly place before the Govt. that this issue must be tackled with utmost care and it is the Govt.'s duty to protect our rights and I hope, this Govt. will come up and protect our right of every group of people in the

State. The responsibility of the people is not small in creating a Govt. because the Govt. decides our future and it decides our livelihood and therefore, every group of people in the State, every person in the State must be able to vote and so, I again want this Govt. that the names of every bonafide citizen of India must be included and if not, then the whole election process will be a farce. With these words Sir, I support our cut motion and want categorical assurances and also statements from the Govt. that the constitutional norms and articles of the Constitution of India will not be violated

Thank you Sir.

*শ্ৰীহেমেন দাস :— চাৰ, এটা খুব জুটিল আৰু অনুভূতিপ্ৰৱন বিষয় সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিব খুজিছো। অসমত যেতিয়া অশান্তি দেখা দিছে—এই অশান্তিৰ জনক হৈছে নিৰ্ব্বাচন আয়োগ। ১৯৭৮ চনত নিৰ্ব্বাচন আয়োগে কৈ দিছে অসমৰ ভোটাৰ লিষ্টত বহুত বিদেশী নাগৰিকৰ নাম আছে। তাৰ পিচত বিভিন্ন ৰাজনৈতিক দলৰ সদস্যই আৰম্ভ কৰিছে যে অসমত প্ৰতি দিনে ১৪ হেজাৰ ১৪ হেজাৰ বিদেশী আহি আছে। এনেকৈ চলি থকাত বিদেশীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হব ধৰিছে। ১৯৭৯ চনত ভোটাৰ লিষ্ট প্ৰস্তুত কৰিব ধৰিছে গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতিত আৰু এই লিষ্ট পুলিচ থানাত দিছে। এই সদনত সেই সময়তে আলোচনা কৰিছে পুলিচক এই ক্ষমতা কিয় দিলে? পুলিচে ৰাস্তাৰ পৰা মানুহ ধৰি নি ভোটাৰ লিষ্টত নাম উঠালে। এই কথাত সকলোৱে আপত্তি কৰিব ধৰিলে। ১৯৭৯ চনৰ নিৰ্ব্বাচন আহিল। কিন্তু অসমত নিৰ্ব্বাচন নহল। তাৰ পাচত আহিল ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন, তাৰ পাচত আহিল চৰকাৰ, আকৌ ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন। ১৯৮৩ চনত নিৰ্ব্বাচন হৈ গল। ১৯৮৩ চনত নিৰ্ব্বাচনে যি চাঞ্চল্যৰ সৃষ্টি কৰিলে যে চুপ্ৰিম কোৰ্ট হল। চুপ্ৰিম কোৰ্টে ৰায় দিলে যে এই নিৰ্ব্বাচন অবৈধ বুলি কোৱা নাই। তেওঁলোকে কৈছে এই বিষয়ে আমি থৰো ৰিভিজন কৰিম। যেতিয়া এইবিলাক চলি আছে, আমি দিল্লীত নিৰ্ব্বাচন আয়োগক লগ ধৰিলো। তেওঁ-

লোকে কলে এই বিষয়ে আমি থৰো ৰিভিজন কৰি ইন্‌ভেষ্টিগেশ্বন কৰিম। তাৰ পিচত ৰাজনৈতিক দলবিলাকক জনাম আৰু বিভিন্ন ৰাজনৈতিক দলৰ লগত আলোচনা কৰিম। যি সকলৰ ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাত নাম আছে আন এখন লিষ্টত সেই সকলৰ নাম নাই। যি সকলৰ ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাত নাম আছে তেওঁলোকে ধৰি লৈছে যে এইখন এখন লুকিয়া লিষ্ট। তাৰ উপৰিও এখন নতুনকৈ লিষ্ট আৰম্ভ কৰি পুলিচৰ দ্বাৰা তেওঁলোকে এইবিলাক কাম কৰিছে। এই অধিকাৰ নিৰ্ব্বাচন কমিশ্বনে কত পালে ? নিৰ্ব্বাচন কমিশ্বনে ১৯৭৯ চনৰ ভোটাৰ তালিকা কাৰ্য্যত বাতিল কৰিছে। তেওঁলোকে এই অধিকাৰ কত পালে ? দেশত বিদেশী আছে নে নাই তাৰ দায়িত্ব চৰকাৰৰ, গৃহ দপ্তৰৰ। যদি বিদেশী আছে গৃহ দপ্তৰে উলিয়াই দিব। আজি নিৰ্ব্বাচন কমিচনৰ কাৰ্য্যৰ দ্বাৰা এটা কথা প্ৰমাণ কৰা হৈছে যি সকলৰ ভোটাৰ তালিকাত নাম নাই নিৰ্ব্বাচন কমিচনে জৰুৰী ভাৱে কাম কৰিব লাগিব। ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাত যি সকলৰ নাম আছে তেওঁলোকক এখন তালিকাত ৰাখি আৰু যি সকলৰ নাম নাই তেওঁলোকৰ ভেৰিফিকেশ্বন গৈছে। কিন্তু অসমৰ মানুহৰ নাম বাদ যোৱা নাই। এজন বঙালী লৰা এজনে মোক কলে যে বৰপেটাতো ভেৰিফিকেশ্বন গৈছে। তাত নিৰঞ্জন দাস নামৰ এজন মানুহৰো ভেৰিফিকেশ্বন গৈছে। কিন্তু তেখেত এজন ৪০ বছৰ আগৰ বিশিষ্ট লোক। ১৯৭১ চনত অকল সেইটোৱেই নহয়, হেজাৰ হেজাৰ লাখ লাখ ভোটাৰ তালিকাত মানুহৰ নাম বাদ পৰি গৈছে। যদি বিদেশী খেদাৰ ভিত্তিত সেইটো কৰিছে তেনেহলে গগৈ, দাস, কছাৰী আদিৰ বিৰুদ্ধে যাব নেলাগিছিল। ১৯৭১ চনৰ পৰা পুলিচে কি ৰাখিছে তাৰ উত্তৰ দিছে। কিছুমান মানুহৰ ঘৰটো আছে কিন্তু মানুহ নাই। কনিষ্ঠবলে নেজানে ১৯৭১ চনত দিশ্‌পুৰত ৰাজধানী নাছিল। দিশ্‌পুৰত যিসকল মানুহ বাদ গৈছে ১৮৭১ চনৰ ভোটাৰ লিষ্টত উঠা নাছিল। কাৰণ ৰাজধানী চিলঙত আছিল। তাৰ পৰিবৰ্ত্তে গুৱাহাটীৰ ভাৰা ঘৰৰ মানুহ এজনৰ নাম আছিল। কিন্তু যেতিয়া তেওঁৰ ঘৰ সলনি কৰিলে তেতিয়া তেওঁৰ নাম নাই। ১৯৭১ চনত যি ঠাইত আছিল তাৰ পৰিবৰ্ত্তে তেখেতে অন্য ঠাইলৈ ভাৰা ঘৰ বদলি কৰি গৈছে। গতিকে সেই আগৰ ঠাইতহে ভেৰিফিকেশ্বন গৈছে।

*Speech not corrected.

Mr. Chairman (Shri Silvius Condpan) :— It is already 5 P. M. Shall we extend the House by some more time or till disposal of the business ?

(voicos : half-an-hour)

Shri Benoy Kumar Basumatari :— Sir, this is a very important matter and from the Opposition we want to discuss it. There is also no cut motion on other grants. So let us sit till we dispose of the Business.

Shri Hiteswar Saikia, (Chief Minister) :— Sir, I agree with Shri Basumatari that this being a very important matter I will also like to reply to the points raised by the hon'ble members.

Mr. Chairman :— So we sit up to what time ?

(voices : till disposal of all the items)

So we sit accordingly.

*শ্ৰীহেমেন দাস :— এতিয়া সমস্যা কি হৈছে ? এখন ঠাইত এজন লোক ৭১ চনৰ ভোটাৰ লিষ্টত আছিল কিন্তু এতিয়া তেওঁ সেই ঠাইত নাই অন্য ঠাইলৈ গুচি গ'ল গতিকে তেওঁৰ নাম ভোটাৰ তালিকাত অন্তৰভুক্ত হবলৈ হলে এই ঠাইৰ পৰা সিখন ঠাইলৈ থানাত কাগজ যাব লাগিব আৰু ভেৰিফিকেচন হোৱাৰ পাছতহে নাম অন্তৰভুক্ত কৰিব পাৰিব। কিন্তু তাত যদি ভেৰিফিকেচন নহয় নামটো ড্ৰপ পৰিব। গতিকে কাৰবাৰ মজিত ভোটাৰ তালিকাত নাম থকা নথকাটো নিৰ্ভৰ কৰিব। এইটো গনতান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰ কাৰ্য্য হব নোৱাৰে। ১৯৭১ চনত আমাৰ ৰাজধানীৰ বহুত লোকেই ছিলংত আছিল গতিকে এতিয়া তেওঁলোকে ছিলংত থকা বুলি লিখিব। কিন্তু মেঘালয় চৰকাৰলৈ কেইখন লিষ্ট গৈছে ভেৰিফিকেচনৰ কাৰণে ? আমি জনাত এই বিষয়ে এখন কাগজো নাই। ইয়াৰ ৰিভিক্তিম হব গাওঁলীয়া ৰাইজ। প্ৰতি বছৰে গড়াখহনীয়াত একোখন গাওঁ উটি যায় তেওঁলোকক হয়তো বেলেগ ঠাইত মাটি দি সংস্থাপন দিয়া হৈছে। এতিয়া যদি তেওঁলোকক সেই ঠাইলৈ বিছাৰিগৈ ভেৰিফিকেচন কৰিহে ভোটাৰ লিষ্টত নাম ভৰাবলগীয়া

হয় তেওঁলোক বাদ পৰিব। কাৰণ তেওঁলোকে ইয়াত আহি বেলেগ এখন গাওঁৰ নাম দি বসবাস কৰি আছে আগৰ গাওঁখনৰ চিন মোকামেই নাই। গতিকে তেওঁলোকে কলেও এতিয়া মিছা হব। তেওঁলোকক ভোটাৰ তালিকাৰ পৰা বঞ্চিত কৰা হব। ভোটাৰ তালিকাৰ পৰা বাদ দিয়া অধিকাৰ নিৰ্ব্বাচন কমিচনৰ নাই। নিৰ্ব্বাচন কমিচনে কাক ৰাখিব লাগে কাক ৰাখিব নালাগে সেই বিষয়ে কোৱাৰ অধিকাৰ নাই। এতিয়া দেখা গৈছে নিৰ্ব্বিচাৰে বহুতক বাদ দিয়া হৈছে তাৰ ভিতৰত সংখ্যালঘুৰ সংখ্যাই বেছি। অকল সংখ্যা-লঘুৰে নহয় নহয় বহুত অন্য মানুহো বাদ পৰিব। আমি জনাত কৰবাত উপাধি চাইহে ভোটাৰ তালিকাত নাম দিছে। উপাধি চালে কেনেকৈ হব ? বঙালীতো দাস আছে অসমীয়াৰও দাস আছে। বঙালীতো ভট্টাচাৰ্য্য আছে অসমীয়াতো ভট্টাচাৰ্য্য আছে বঙালীতো চৌধুৰী আছে অসমীয়াতো চৌধুৰী আছে গতিকে উপাধি চাই কেনেকৈ ঠিক কৰিব ? আমি ইয়াতে পাইছো গুৱাহাটীৰ লাচিত নগৰত ঘৰ ভাৰা কৰি আজি ৩০ বছৰৰ পৰা আছিল এতিয়া কাহিলীপাৰাত হয়তো নিজাকৈ ঘৰবাৰী কৰি গৈছে। কিন্তু কাহিলীপাৰাতটো ভোটাৰ লিষ্টত নাম নাছিল। গতিকে ভেৰিফিকেচনৰ কাৰণে পল্টনবজাৰ পুলিচ থানালৈ লিখিব লাগিব কিন্তু সেই ভেৰিফিকেচন আহিছে নে নাই ? ঠিক এই যিটো প্ৰচেচ এই প্ৰচেচত বহুত লোক বাদ পৰি যাব। এইটো ভুৰ্ঘোৰ অন্যায় হব। এনেকুৱা অৱস্থাত ভোটাৰ লিষ্টেই বা শুদ্ধ হব কেনেকৈ ? আনফালে উত্তেজনা আৰু বাঢ়িয়ে আছে। এফালে অবজেকচন আনফালে ক্লেইম। ছাত্ৰ সকলে কৈছে ভাবুকি দিছে অবজেকচন দিবলৈ ৰাইজ সাজু হওঁক আৰু আনফালে কৈছে ক্লেইম কৰিবলৈ সাজু হওঁক। ১৯৭৯ চনত পৰা আজিলৈ নিৰ্ব্বাচন আয়োগে অসমক শান্তিত থাকিব দিয়া নাই। তেওঁলোকৰ কি হৈছে নাজানো অসমক শান্তিত থাকিব নিদিয়ে। সেই কাৰণে মই মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাইছো আপোনা লোকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰক ইয়াৰ এটা মিমাংসা কৰক। নিৰ্ব্বাচন আয়োগ কোনো স্বতন্ত্ৰীয়া অনুষ্ঠান নহয় তাকো চৰকাৰে পাতি দিয়া। কাৰণ নিৰ্ব্বাচন আয়োগক ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে নিযুক্তি দিয়ে। এই নিৰ্ব্বাচনি আয়োগতে কিবা এটা কেৰোন আছে। আমি আৰু অসমত অশান্তি নিবি-

*Speech not corrected

ছাৰো কোনো শ্ৰেণীৰ লোকেই অসমত অশান্তি নিবিছাৰে বিদেশী খেদাত আপত্তি কাৰো নাই। আমি কওঁ এজন বিদেশীও থাকিব নোৱাৰে। কিন্তু বিদেশী হয় নে নহয় তেওঁলোক থাকিব নেথাকে তাৰ বিছাৰ কৰাৰ অধিকাৰ নিৰ্ব্বাচন আয়োগৰ নাই। আজি এই সদনত চৰকাৰে স্পষ্ট জবাব দিব লাগে যে এই বিলাকৰ শেষ কেতিয়া হব। বিদেশী আছে নে নাই আৰু এই বিদেশী খেদাৰ কি ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। বিদেশী গাওঁত আছে নে নাই তাৰ ভেৰিফিকেচন কৰা হোৱা নাই। আজি তিনিবছৰে দেখিলো গাওঁত গৈ বিদেশী চিনাক্ত কৰনৰ ব্যৱস্থা কৰা নাই বা চেষ্টাও কৰা নাই। বিদেশী আছে চিনাক্তকৰন কৰক আৰু বহিস্কাৰ কৰক। আজি ট্ৰিবুনেল পাতি দিছে কিন্তু ট্ৰিবুনেললৈ কেইটা গোচৰ আহিছে? আজিলৈ কিজানি ১ হাজাৰ গোচৰও অহা নাই। তাৰ কাৰণে কিহৰ অভাব আছে পুলিচ মিলিটাৰী চি আৰপি সকলো আছে। অসমত ২ কোটি মানুহৰ ঘৰে ঘৰে গৈ কিমান ক'ত বিদেশী আছে ঠিৰাং কৰক। মই জানো ঠিক কৈ কাম কৰিলে ভাৰত চৰকাৰে ২ মাহৰ ভিতৰতে হাউচ টু হাউচ ভেৰিফিকেচন হৈ যাব। আৰু যদি তাকে নকৰে ভাৰত চৰকাৰো বহি থাকক। ছাত্ৰ সন্থাই কোৱাৰ দৰে নাগৰিকত্ব নিদিও কিন্তু তেওঁলোক থাকিব পাৰিব। যদি নাগৰিকত্বই নাথাকে থাকিব কেনেকৈ? গতিকে বিদেশীচিনাক্তকৰণ প্ৰক্ৰিয়া অৰ্থাৎ কাৰ্যকৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহন কৰিব লাগে। এতিয়াৰ ব্যৱস্থা মতে ২৫টা টকা দিলেহে এটা কেচ ৰেজিষ্টাৰ্ড কৰা হব। এই বিলাক ৰাইজক প্ৰতাৰনা কৰা হৈছে। বিদেশী আছে ঘৰে ঘৰে গৈ চাৰ্জ কৰক আৰু যদি বিদেশী পায় তেওঁক বাহিৰ কৰক। পিপুলচ এক্টমতেওঁ তাকেই কোৱা হৈছে বিদেশী পালেহে খেদিব পৰা যাব।

সেই কাৰণে আজি মই চৰকাৰৰ পৰা স্পষ্ট ঘোষণা বিছাৰিছো যে অসমত বৰ্ত্তমান যি উত্তেজনা চলি আছে এই উত্তেজনা সম্পৰ্কে চৰকাৰৰ এটা স্পষ্ট ঘোষণা বিছাৰিছো।

শ্ৰীমথুৰা ডেকা:— মাননীয় চেয়াৰম্যান মহোদয়, বিদেশী নাগৰিক সম্বন্ধে আমাৰ বহুত কথাই আলোচিত হৈছে। কিন্তু যিখন ভোটাৰ তালিকা আমাৰ সন্মুখলৈ আহিব বুলি আশা কৰা হৈছে সেই সম্বন্ধে আমাৰ যথেষ্ট উদ্বেগ আছে।

নাগৰিকত্বৰ যিখন ভোটাৰ লিষ্ট এতিয়াও সম্পূৰ্ণ কৈ তৈয়াৰ হোৱা নাই। আমাৰ মাজত ট্ৰিবিউনেল পাতি বিদেশী চিনাক্ত কৰাৰ কথা কৈছিল, প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল আৰু সেই ট্ৰিবিউনেলৰ জৰিয়তে বিদেশী ভোটাৰ বহিস্কাৰ কৰাৰ কথা আছিল। কিন্তু এতিয়া ট্ৰিবিউনেল পাতিলে সচা কিন্তু যেনে ভাবে আশা কৰা হৈছিল সেইটো নহল। কেইটামান মানুহ লৈ কাম আৰম্ভ কৰা হল। গুৱাহাটী চহৰৰ পৰা মাত্ৰ দুই তিনিজন বিদেশী বুলি চিনাক্ত কৰা হ'ল। কেচ বোধকৰো দুহাজাৰ আহিছিল যিবিলাক বাংলাদেশী নহয় সেই মানুহকেই আনিছে। অসমত যে বাংলাদেশী আছে সেইটো সকলোৱে স্বীকাৰ কৰে। কাচাৰৰ আমাৰ মাননীয় বিধায়ক শ্ৰীতজমুল আলী লস্কৰ ডাঙৰীয়াই কেইটামান মানুহৰ নাম আগৰ সদনত কৈছিল। বাংলা দেশৰ পৰা অহা আৰু তেওঁলোকে চাকৰি থকা নাম পৰ্য্যন্ত কৈছিল। অসমত যে বহু সংখ্যক বিদেশী আছে সেইটো স্বীকৃত হৈছে আৰু সেই সকলক বহিস্কাৰ কৰণৰ সুব্যৱস্থা কৰাৰ কথা আছিল। এই কথা লৈয়েই চৰকাৰে এখন মিটিং পাতিছিল। তাৰ্লৈ আমাৰ বিধায়ক সকলক, পুলিচ বিষয়া সকলক আৰু আন আন বিভিন্ন বিভাগৰ বিষয়া সকলক মাতি আলোচনা কৰিছিল। কিন্তু সেই বিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰা নহল। ইয়াৰ কাৰণে বহুতো কাম কৰিব পাৰে কিন্তু এইটো যিটো আন্দোলন সেইটো জাতীয় স্বাৰ্থৰ কথা এইটো জাতীয় আন্দোলনৰ কথা। এইটো এৰি দিলে আমাৰ ভবিষ্যত বিপদ, আমাৰ দেশৰ ভবিষ্যত বিপদৰ সমূখলৈ মাতি অনা হব। চৰকাৰী পক্ষৰ পৰা কব যে আমি পুলিচ বাহিনীৰে টাইট হৈ আছো। কিন্তু পুলিচ বাহিনীয়ে জাতি এটাৰ আন্দোলন এটাৰ অস্তিত্ব ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰে। এই লৈ সচিবালয়ৰ পৰা বিভিন্ন বিভাগ আৰু কাৰ্য্যালয় সমূহৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ মাজত এই চৰকাৰ অবৈধ বুলি কোৱাটোও এই বিলাক ঘটনাৰ এটা মাথোন। ইয়াৰ দ্বাৰা কাম বিলাক বন্ধ হৈ গৈছে বুলি কব পাৰি। কিয়নো এই সমস্যাটোৰ ওপৰত এটা সিদ্ধান্ত লব পৰা নাই। সিদ্ধান্ত এটা লব পৰা হলে কথা নাছিল। ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকা ঠিক হব বুলি আমি এক পক্ষই মানিছো কিন্তু, ১৯৭৯ চনৰ ভোটাৰ লিষ্ট হবনে ১৯৭১ চন আৰু ১৯৭৯ চনৰ মাজৰ কিবা এটা হব সেইটো মীমাংসা হব লাগে। নেলীৰ দুৰ্ঘটনাৰ প্ৰভাৱ যাতে আৰু হব নোৱাৰে সেইটো বন্ধ কৰিব লাগিব। এই বিদেশী খেদাৰণৰ কাৰণে যিটো

আন্দোলন হৈছে সেইটো ১৯৭৯ চনৰ আন্দোলন নহয় ই বহু কাল ধৰি গঢ়ি উঠি শেষত আন্দোলন ৰূপে প্ৰকাশ কৰিছে।

(অধ্যক্ষৰ আসনত মাননীয় অধ্যক্ষ উপবিষ্ট হয়)

এইটো আন্দোলন জাতীয় আন্দোলন। এইটো দমন কৰা বৰ টান। ইয়াৰ তেজৰ কোহে কোহে এই আন্দোলনৰ বীজ বিয়পি আছে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছো যাতে পুনৰবাৰ অসমত তেনেকুৱা হত্যাকাণ্ড নহয়। অৱশ্যে এইটো ঠিক যে নেলীৰ নিচিনা হাজাৰ হাজাৰ মানুহ মাৰিব নোৱাৰে কিন্তু অ'ত ত'ত দুই এটা হত্যাকাণ্ড হৈ থকাটোও মাৰত্মক কথা। এখন গাওঁ চাফা কৰি দিয়া আৰু অ'ত ত'ত হত্যাকাণ্ড কৰা একে নহয়। ৰাস্তাঘাটত যোৱা বাচ মটৰত যোৱা এই বিলাক বিপদজনক কথা। ইয়াৰ সিদ্ধান্ত ইমান দিনে নিদিয়াটো দুখৰ কথা। ট্ৰিবিউনেল পাতি বহিস্কাৰ কৰাৰ কথা প্ৰতিশ্ৰুটি দিছিল কিন্তু আজি কি হল। আমি সকলোৱে বুজিছো। আমি বিলাক সৰু ল'ৰা নহয়। মানুহ এতিয়া নজনা নহয় যে কল দি ভুৰুকাব পাৰিব। যদি এই ভোটাৰ লিষ্ট যেনে তেনে হৈ যায় তেতিয়াহলে আমাৰ দেশৰ বিপদ হব। প্ৰকৃত ভাৱে যাতে ভোটাৰ লিষ্ট তৈয়াৰ হয় তাৰ কাৰণে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয় আৰু মন্ত্ৰী সভালৈ আহ্বান জনালো আৰু পুনৰবাৰ যাতে অসমলৈ বিপদ নাহে সেইটো নজৰ দিব লাগিব। ট্ৰিবিউনেল পাতি ভোটাৰ তালিকা কৰি বিদেশী বিলাক বহিস্কাৰ কৰি দিয়ক অসমত আকৌ শান্তি আহিব। অসম সুস্থ হৈ পৰিব। এইখিনি কৈ মই সামৰিছো।

শ্ৰীপূৰ্ণ বড়ো :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ভোটাৰ তালিকা প্ৰস্তুত কৰাৰ কাৰণে ১৯৮৫ চনৰ জানুৱাৰী মাহত যি সকলৰ বয়স ২১ বছৰ হৈছিল সেই সকলৰ নাম ভোটাৰ তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছিল। ঘৰে ঘৰে গণনাকাৰী গৈ নাম বিলাক অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছিল আৰু যি সকলৰ নাম ভোটাৰ তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে তেখেতসকলক একোখন চাৰ্টিফিকেট দি আহিছে। প্ৰকৃততে ৮৮ টা সমষ্টিত শতকৰা চল্লিশভাগ ভোটাৰৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হৈছিল আৰু সেই বিলাক নীৰিক্ষণৰ দায়িত্ব পুলিচ বিভাগক দিয়া হৈছিল। বাকী ৩৮টা সমষ্টি বনবিভাগ আৰু ৰাজহ বিভাগক দিয়া হৈছিল কিন্তু নিৰ্ব্বাচন কমিচনে ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাত যি সকলৰ নাম আছে বা আত্মীয় স্বজনৰ নাম

আছে সেই ভোটাৰ তালিকাতথকা ব্যক্তি সকলক কোনো নীৰিক্ষণৰ প্ৰয়োজন নাই বুলি কৈছে। আনহাতে যি সকলৰ নাম ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাত নাছিল সেই সকলৰ যি খন ভোটাৰ তালিকা সেইটো নীৰিক্ষণ কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে বুলি কৈছিল। কিন্তু বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত কি হ'ল। নিৰ্ব্বাচন কমিচনে পুলিচ বিভাগক নীৰিক্ষণ কৰিবলৈ দি ভোটাৰ তালিকা কি নীতি নিয়ম অনুযায়ী নিৰীক্ষণ কৰিবলৈ দিয়া হব অৰ্থাৎ মডেলিটি কি হব সেইটো সম্পৰ্কে জনসাধাৰণক নিৰ্ব্বাচন কমিচনে অন্ধকাৰত ৰাখিছে। তাৰ ফলত বৃহত্তৰ গুৱাহাটীৰ প্ৰায় সকলো ঘৰলৈকে পুলিচ যোৱা ব্যৱস্থা কৰিছে। সেই কাৰণেই বেছি সংখ্যক মানুহৰ মনত বিশেষকৈ মাইনৰিটি লোকৰ মনত শংকা হৈছে যে তেওঁলোকৰ নাম ভোটাৰ তালিকাত ৰখা হবনে নহব। দুখন তালিকা কৰা হৈছে অথচ ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকা নীৰিক্ষণ কৰাৰ প্ৰয়োজন নাছিল কিন্তু তৎস্বত্বেও তেওঁলোকে পুলিচৰ দ্বাৰা নীৰিক্ষণ কৰাৰ যোগেদি জনসাধাৰণৰ সহজ উপলব্ধি হৈছে যে বেছি সংখ্যক মানুহৰ ভোটাৰ তালিকাৰ পৰা নাম কাটি দিয়া হ'ব। মাননীয় বিনয় বসুমতাৰীয়ে কৈছে যে জনজাতীয় লোক যি সকল বনাঞ্চলত বাস কৰিছে সেই সকলৰ নামো নোহোৱা কৰাৰ ষড়যন্ত্ৰ চলিছে। তেনে স্থলত আমি ভাবিবলৈ বাধ্য হৈছে যে আৰু এইটো সহজে উপলব্ধি কৰিব পাৰি যে আচলতে বৃহৎ সংখ্যক জনসাধাৰণৰ নাম ভোটাৰ তালিকাৰ পৰা বাদ দিয়াৰ কাৰণে এইটো ষড়যন্ত্ৰ কৰিছে। এইটো কমৰেড হেমেন দাসেও উল্লেখ কৰিছে। ১৯৭৯ চনৰ ভোটাৰ তালিকা আৰু ১৯৮৩ চনৰ নিৰ্ব্বাচন বৈধ বুলি চুপ্ৰীম কোৰ্টে ৰায় দিছিল আৰু চৰকাৰে বিদেশী বহিস্কাৰ কৰাৰ কাৰণে ট্ৰিবিউনেল আদি গঠন কৰাৰ কথা কৈছিল। সেই বিলাক ব্যৱস্থা সঠিক হোৱা স্বত্বেও কিয় ভোটাৰ তালিকাৰ পৰা বৃহৎ সংখ্যক জনসাধাৰণৰ নাম কাটি দিয়াৰ এই ষড়যন্ত্ৰ কৰিছে বুজিবলৈ টান লাগে। আমি ইয়াৰ স্পষ্টীকৰণ বিচাৰিছো। আশা কৰিছো মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এই কথাৰ এটা স্পষ্টীকৰণ পাম।

*শ্ৰীতজমুল আলী লস্কর :— অধ্যক্ষ মহোদয়, ইলেকশন মঞ্জুরীর উপর আনীত কর্তন প্রস্তাব সমর্থন করে আমি কয়েকটি কথা বলবো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি রাজ্যপালের ভাষনের উপর বক্তব্য রাখার সময়ও বলেছিলাম যে নির্বাচন কমিশন আসামের ভোটার তালিকা সংশোধ-

*Speech not corrcted

নের ব্যাপারে সংবিধান বিরোধী এক অর্ডার দিয়েছেন যার ফলে হাজার হাজার লোক আজ ক্ষতিগ্রস্থ হচ্ছেন এবং ভোটার লিষ্ট থেকে তাদের নাম সুপরিকল্পিতভাবে কাটা হচ্ছে। তাদের এই অর্ডার যত যে সব লোক ফরেষ্ট লেণ্ডে বহুদিন যাবৎ এনক্লোজার হিসাবে বসবাস করছেন তাদের নাম এবারের ভোটার লিষ্টে ইনক্লুড হবে না। তবু আমাদের মুখ্যমন্ত্রী মহোদয় চেষ্টা করছেন যাতে তাদের নাম ভোটার্ লিষ্টে উঠানো সম্ভব হয়। এই বে-আইনী নির্দ্দেশ যাতে ইলেকশন কমিশন খুব শীঘ্র উদ্-ড্রো করেন তার ব্যবস্থা করা জন্য আমি মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়কে অনুরোধ করছি। স্যার, আমি নিজে এই ব্যাপারে ৪০০ টাকা খরচ করে প্রধানমন্ত্রী এবং নির্বাচন কমিশনারের নিকট টেলিগ্রাম করেছিলাম। ইলেকশন কমিশন থেকে লোক পাঠিয়ে এ ব্যাপারে তদন্ত করা হবে বলে বলা হয়েছিল। কিন্তু কোন তদন্ত আজ পর্যন্ত হয় নাই।

অধ্যক্ষ মহোদয়, হাইলাকান্দি মহকুমায় ফরেষ্ট লেণ্ডে যারা দীর্ঘদিন যাবৎ বসবাস করছেন এবং যাদের নাম ১৯৭১ ইং ভোটার লিষ্টে ছিল তাদের নাম যদি তাদের নিজেদের নামে ঘাটি না থাকার অজুহাতে এইবারের ভোটার লিষ্টে না উঠানো হয় তবে তার জন্য দায়ী হবেন আমাদের এই সরকার। আমি মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়কে অনুরোধ করছি যে প্রয়োজন হলে তাদেরকে কিছু মাটির বন্দোবস্ত দিয়েও যেন তাদের নাম ভোটার লিষ্টে উঠানো হয়। আমাদের সরকার ২০ দফা কর্মসূচীর মাধ্যমে হোমলেস্ লোকদের যথেষ্ট মাটি দিচ্ছেন বলে পাব্লিসিটি দিচ্ছেন। সুতরাং এইসব ফরেষ্ট এনক্লোজারদেরও যেন হোমলেস্ হিসাবে ধরা হয় এবং তাদেরকে কিছু কিছু মাটি দেবার ব্যবস্থা করেন।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আর একটি গুরুত্বপূর্ণ ব্যাপারে আমি মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ের দৃষ্টি আকর্ষণ করছি। সেটা হলো-আমাদের যে ভোটার লিষ্ট পাবলিষ্ট হবে তার এক একটা কপি যেন প্রত্যেক গ্রাম পঞ্চায়তে পাঠানো হয় এবং তা দেখার জন্য যেন একটা নির্দ্দিষ্ট সময় বেধে দেওয়া হয় যাতে গ্রামের প্রত্যেকটি লোক তা দেখতে পারে। (সময় সংকেৎ) তাছাড়া প্রায়ই দেখা যায় যে অবজেকশন এবং ক্লেমের ফোর্ম'র অভাবে সাধারণ লোক কমপ্লেন বা ক্লেম্ করতে পারে না। সুতরাং এই ফোর্ম যেন এবার প্রচুর পরি-

মানে পাবলিষ্ট করা হয় যাতে গ্রামের মানুষেরা এই ফোর্ম'র কোন অভাব অনুভব না করতে পারে । (সময় সংকেত)

এই সম্বন্ধে মুখ্যমন্ত্রী মহোদয় এই সদনে একটা কি্লয়ার আভাষ দিবেন এই আশা বেখে আমার বক্তব্য এখানেই শেষ করছি ।

Mr. Speaker—Now, Shri Mazumder.

Shri Altaf Hussain Mazumder—Mr. Speaker, Sir, I oppose the Cut Motion and support the Grant moved by the Hon'ble Chief Minister. Before going to the details as regards voter list, I want to make certain points. Sir, you are aware, the Government of India is very keen for the solution of the foreigner issue. The Hon'ble Chief Minister and every one of us is for a just solution of the problem. Sir, I would like to know if they are going to know if they are going to have any negotiation over the matter. We do not know the correct position. Sir we must be in a position to know because the minorities-, religious and linguistic must be in the negotiation to place their say. Sir, nobody will advocate for the foreigner to stay and at the same time every one of us want that not an Indian should be, in any way, harrassed. Now Sir, in the process of revision of voter list, there is a lot of speculation that large number of foreigners' name are being included. I want particularly to mention that certain pockets of the State has been shown by interested quarters as if the minority population and the linguistic minorities population are foreign nationals there. So, Sir, after this intensive revision at this stage even the Government is aware of the correct fact, whether really numbers of minorities has increased in the State within a reasonable proportions. So, Sir, we would

like to know from the Hon'ble Chief Minister facts and figure already with the Government because there is lot of propaganda all over India about astronomical figure of foreigners' presence in this State. So, it should be for the interest of all, correeect position should be given by the Hon'ble Chief Minister in this regard. Sir, you are aware of the history regarding the dispute that arose on the foreigners issue and the cousequent development. Sir, we have sad experience in the State that Indian citizens were harassed-harassed in many ways. Even certain Indian citizens were deported, and it is admitted in all quarters now. The fundamental right of a person, which includes the right of voting, is guaranteed in a democracy. So, it must be guaranteed in a democracy that no Indian citizens under any circumstances and under any pretext or ploy should be debarred from their valuable right. The Election Commission has got the procedure laid in the Representation of People Act, I am not going to give details of the procedure laid down. Any way the Election Commission connot nullify the rights guaranteed by the Consitiution to the voters. Sir, we are apprehen sive that the names of a large number of Indian citizens may be left out. There may be thousands and lakhs of bogus objection and on the strength of these, the rights of the individuals and the right of the citizenship might be jeopardised. In this context, I would draw the attention of the Govt of India as well as the Election Commission and urge that all precaution must be taken so that the sad history is not repeated this time. So in the name of removing the names of the foreigners, not a single Indian of

whatever caste or creed should be deprived of his right. The mood of the minorities have changed: So let it not be taken for granted that everything will be tolerated by a large section of the State. It is our request now that justice should be given to everybody. I request also the State Govt and the hon'ble Chief Minister to convey our feelings to the Govt of India and the Election commission that while dealing with the objections, the procedure that has been enunciated in the Represen-tation of People Act should be taken recourse to and frivolous objectons should not be an instrument for harrassment to the Indian citizens. Sir, with these observations, I conclude my speech. Thanku you very much.

মৌলানা আব্দুল জলিল চৌধুরী ঃ— অধ্যক্ষ মহোদয়, এই নির্বাচন খাতে যে কর্তন প্রস্তাব উৎথাপন হয়েছে তার বিরোধীতা করে সরকার পক্ষ থেকে যে অর্থ মঞ্জুরীর জন্য উৎথাপন করেছেন তা সমর্থন করে আমি ২-১টি কথা বলার জন্য দাড়িয়েছি।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই রাজ্যে এই বহিরাগত সমস্যা কোন নতুন ঘটনা নয়। লোকপ্রিয় গোপীনাথ বরদলৈ'র সময় থেকে আরম্ভ করে আজ পর্যন্ত এই সমস্যা একটা ক্রোনিক ডিজিসের মত আমাদের রাজ্যে ঘটে চলেছে। মধ্যে মধ্যে এটা এমন সমস্যার সৃষ্টি করে যার ফলে রাজ্যের নিরাপত্তা পর্যন্ত্য বিঘ্নিত হয়ে পরে। মহোদয়, ভোটার লিষ্ট সংশোধনের জন্য সব বিধায়কদের নিয়ে দিল্লিতে এক সভা ডাকা হয়েছিল। সেখানে ইলেকশন কমিচন থেকে যে প্রতিনিধি এসেছিলেন তাকে আমি বলেছিলাম যে শোনা যাচ্ছে ইলেকশন কমিশন ১৯৭১ সালের ভোটার লিষ্টকে ভিত্তি করে নতুন ভোটার লিষ্ট তৈরা করবে। যদি তাই করা হয় তাহলে সুপ্রিম কোর্টের রায়কে বিরোধীতা করা হবে কি না? কারন সুপ্রিম কোর্ট ১৯৮৩ সনের নির্বাচনকে বৈধ বলে রায় দিয়েছেন। কিন্তু তিনি তখন আমার প্রশ্নের কোন উত্তর দিতে পারেন নি।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আজ আমাদের মুখ্যমন্ত্রী মহোদয় যে সব বিশ্বাস এবং আশ্বাস দিয়েছেন তার উপর নির্ভরকরে আমরা এই ইনটেনসিভ ভোটার লিষ্ট সংশোধন করছি। সুতরাং প্রথমথেকেই আমাদের এই ব্যাপারে সাবধানতা অবলম্বন করতে হবে। দীর্ঘদিনের অভিজ্ঞতার পরিপ্রেক্ষিতে পুলিশের হাতে এই ব্যাপারটা ছেড়ে দেওয়াতে আমি এর ঘোর বিরোধী। কারণ পুলিশের হাতে ভোটার লিষ্ট সংশোধনের কাজ ছেড়ে দিলে ধর্মীয় ও ভাষিক সংখ্যালঘুদের উপর অত্যাচার হয় এবং কোন জাজটিস্ এই পুলিশ থেকে তাঁরা পায় না।

তাছাড়া দুনিয়ার ইতিহাসে নাগরিকত্বের অধিকার ইলেকটরেল রোল ঠিক করে এমন কোনও পলিসি আছে বলে আমি জানি না। ইলেকশন যারা চালায়, তারা কোনও লোকের নাগরিকত্বের ব্যাপারে হস্তক্ষেপ করতে পারে বলে সংবিধান তাদের কোনও অধিকার দেয়নি। কেবল নাগরিকদের নাম নথিভুক্ত করার অধিকার তাদের রয়েছে। এই দুইটি কথার পরিপ্রেক্ষিতে পূর্বেও মানুষের মনে যে আতংক রয়েছিল—তা এখনও রয়ে গেছে। যদিও মুখ্যমন্ত্রী মহোদয় এই ব্যাপারে অনেক আশ্বাস দিয়েছেন। কারণ এখনো কার্যক্ষেত্রে দেখা যায় যে এক শ্রেণীর মানুষ এখনও ২য় শ্রেণীর নাগরিক হয়ে রয়ে গেছে এবং তাদের প্রতি বৈষম্যমুলক ব্যবহার করা হচ্ছে। এই ব্যাপারে মুখ্যমন্ত্রী মহোদয় একটা মিটিংএ বলেছিলেন যে অন্তর যদি শুদ্ধ না হয়—আইন করে সরকার ধর্মীয়, ভাষিক প্রভৃতি কোনও সংখ্যালঘু লোককে এই বৈষম্য থেকে রক্ষা করতে পারবেন না এবং এই অবস্থায় ভোটার লিষ্টও শুদ্ধ ও নিরপেক্ষ হতে পারে না। আন্দোলনকারীরা যদি এই সরকারকে অবৈধ বলেন, এইরকম ভোটার লিষ্ট দিয়ে যদি ভবিষ্যতে নির্বাচন হয় তাহলে সেই সরকার শতগুণ অবৈধ হবে। কারণ এই রাজ্যে আমরা দেখেছি যে কিছুদিন পূর্বে শত শত ভারতীয় নাগরিক তাদের নাগরিক সত্বা অক্ষুন্ন রাখার জন্য শহীদ হয়েছে, প্রাণ বিসর্জন দিয়েছে। একজন বিদেশী নাগরিক, বাংলাদেশী নাগরিক—সে হিন্দু হোক্ বা মুসলমানই হোক্ সে এতটুকু করতে পারে না। আমরা চাইনা যে আমদের রাজ্যে ভোটার লিষ্টে একজনও বাংলাদেশী—সে হিন্দু হোক্ বা মুসলমান হোক্—তার নাম নথিভুক্ত হোক্। কিন্তু যারা বাস্তবিক ভারতীয় নাগরিক তাদের নাম কেন বাদ পড়বে? কারণ, এমনও দেখা যায় যে যারা ২০ বত্সর যাবত্ ভোট

দিয়ে এসেছে বিশেষ করে একটা বিশেষ সম্প্রদায়ের লোক, তাদেরে সময় ফুটবলের মতো ব্যবহার করা হয়। এই খেলা বন্ধ না করলে ভোটার লিষ্ট শুদ্ধ হতে পারে না। সেজন্য আমি আমাদের মুখ্যমন্ত্রী, কেন্দ্রীয় নেতৃবৃন্দ সবাইকে অনুরোধ করছি যে এই সমস্যার একটা চিরস্থায়ী সমাধান করতে যেন সবাই এগিয়ে আসেন এবং এই হতভাগ্য লোকেদেরে রক্ষা করেন। এই বলে আমি আমার বক্তব্য শেষ করছি।

*শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি যিটো ইলেকচনৰ শিতানত টকা বিচৰা হৈছে সেই সম্পৰ্কত কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ দি মাননীয় বিৰোধী দলৰ সদস্য আৰু আমাৰ দলৰ তুগৰাকী সদস্যই বহুখিনি কথাই কৈছে। সকলোৱে আশংকা কৰিছে যে ইণ্টেনচিভ ৰিভিজনৰ ফলত অসমৰ বহু স্থায়ী আৰু ন্যায্য নাগৰিক ভোটাধিকাৰৰ পৰা বঞ্চিত হব। মাননীয় সদস্য সকলে জানে যে আজি প্ৰায় এটা বছৰেই অসমৰ ভোটাধিকাৰ আৰু অসমৰ ভোটাৰ তালিকা প্ৰস্তুত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত নানা ধৰণৰ বাক বিতণ্ডা চলি আছে। অসমৰ কেইটামান ৰাজনৈতিক দল আৰু আন্দোলনকাৰী সকলে, অৱশ্যে আন্দোলনকাৰী সকলে মতামত ব্যক্ত কৰা নাছিল। কেই-টামান ৰাজনৈতিক দল কংগ্ৰেছ (এচ), জনতা, চি, পি, আই, লোকদলকে আদি কৰি এই বিলাকে ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাক ভিত্তি কৰি নতুন ভোটাৰ তালিকা প্ৰস্তুত কৰিবৰ কাৰণে দাবী কৰিছিল। আমাৰ কংগ্ৰেছ দল আৰু চি, পি, এম দলে ১৯৭৯ চনৰ ভোটাৰ তালিকাক ভিত্তি কৰি ভোটাৰ তালিকা সংশোধন কৰিবলৈ দাবী জনাইছিলো। ইলেকচন কমিচনে যিখন সভা বহুৱাইছিল ১৯৮৪ চনৰ ২৫ আগষ্টত তাত বেছিভাগ ৰাজনৈতিক দলৰ সিদ্ধান্তৰ পৰিপেক্ষিতত সিদ্ধান্ত লৈছিল যে ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি অসমৰ নতুন ভোটাৰ তালিকা তৈয়াৰ হব লাগে। আমি তাৰ বিৰোধীতা কৰিছিলো। চি, পি, এম দলেও তাৰ বিৰোধীতা কৰিছিল। ইয়াৰ পাচত দিল্লিত আমাৰ আলোচনা হৈছিল প্ৰয়াত প্ৰধানমন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধীৰ লগত আৰু তাত আমি আমাৰ কথাবিলাক ব্যক্ত কৰিছিলো আৰু আমি দিল্লিলৈ গৈ আমাৰ সিদ্ধান্ত দিছিলো যে ইণ্টেনচিভ ৰিভিজন হব লাগে। সাত কি আঠ ছেপ্তেম্বৰৰ দিনাখন মই মোৰ লগত ভালে কেইজন সদস্য

*Speech not corrected

লৈ দিল্লিলৈ গৈছিলো আৰু ৯।১০ ছেপ্তেম্বৰত আলোচনা কৰি কেন্দ্ৰক আমাৰ মতামত ব্যক্ত কৰিছিলো। ১৯৭১ চন আৰু ১৯৭৯ চনটোক বাদ দি অসমত এখন শুদ্ধ ভোটাৰ তালিকা তৈয়াৰ কৰিব লাগে। আৰু এই শুদ্ধ ভোটাৰ তালিকা তৈয়াৰ কৰিবলৈ একমাত্ৰ উপায় হ'ল ইণ্টেনচিভ ৰিভিজন। কাৰণ এইটো হলেই অসমৰ সকলো লোকে আনকি যি জনে ১৯৮৫ চনৰ এক জানুৱাৰীত ২১ বছৰ বয়সত ভৰি দিব তেওঁৰ নামো ভোটাৰ লিষ্টত থাকিব। আৰু ১৯৭১ চনৰ পৰা আৰু ১৯৭৯ চনৰ পৰা এতিয়ালৈকে থাকিব। ইণ্টেনচিভ ৰিভিজন হলে যি সকলে ভাৰতীয় নাগৰিক বুলি প্ৰমাণ কৰিব পাৰিব আৰু যি সকলৰ ১-১-৮৫ চনত ২১ বছৰ বয়স হব তেওঁলোকৰ নাম ভোটাৰ লিষ্টত থাকিব। আমাৰ সিদ্ধান্ত দিয়াৰ পাচত ২৮ ছেপ্তেম্বৰত চুপ্ৰিম কোৰ্টে আকৌ ৰায় দিলে যে অসমত ইণ্টেনচিভ ৰিভিজন হব লাগে। চুপ্ৰিম কোৰ্টে ১৯৭৯ চনৰ ভোটাৰ তালিকাখন অবৈধ বুলি নকলে আৰু অসমৰ চৰকাৰ খনকো অবৈধ বুলি নকলে আৰু লগতে ৰায় দিলে অসমত যিটো লোকসভাৰ নিৰ্ব্বাচন হব সেই নিৰ্ব্বাচন হোৱাৰ আগতে ভোটাৰ তালিকা সংশোধন হব লাগিব। আৰু এই সংশোধন হলে ইণ্টেনচিভ ৰিভিজনৰ দ্বাৰা হব লাগিব। এতিয়া দেখা গ'ল ৯।১০ ছেপ্তেম্বৰত দিল্লিত যিটো সিদ্ধান্ত দিছিল সেই সিদ্ধান্ত চুপ্ৰিম কোৰ্টৰ লগত একেই। এই সিদ্ধান্তৰ দ্বাৰা ইণ্টেনচিভ ৰিভিজন কৰিবলৈ যাওতে ক্লেইমচ্ এণ্ড অব-জেকচন নিশ্চয় হব। আৰু এইটো নোহোৱা পৰ্য্যন্ত লোকসভা নিৰ্ব্বাচন হব নোৱাৰে। আপোনালোকে যিটো আশংকা কৰিছে ১৫।২০ দিনৰ ভিতৰতেই নিষ্পত্তি কৰিব সেইটো নহয়। চুপ্ৰিম কোৰ্টৰ সিদ্ধান্ত মতে লোকসভা নিৰ্ব্বান হোৱাৰ আগতে ইণ্টেনচিভ ৰিভিজন হব লাগিব আৰু তাৰ পাচত ক্লেইমচ্ এণ্ড অবজেকচনৰ কাৰণে ড্ৰাফট্ ৰোল ওলাব। এইটো ইলেকচন কমিচনে মানি লৈছে। সেই কাৰণে মই কব বিচাৰিছো ক্লেইমচ্ এণ্ড অব-জেকচন নোহোৱা পৰ্য্যন্ত লোকসভাৰ নিৰ্ব্বাচন পাতিব নোৱাৰি। লিষ্ট প্ৰিপিয়াৰেচনৰ ক্ষেত্ৰত বহু কথা ওলাইছে। ইলেকচন কমিচনে দুখন লিষ্ট তৈয়াৰ কৰিছে। আমাৰ এনুমাৰেটৰ সকলে ঘৰে ঘৰে গৈ যি নাম লিখি আনিছে তাৰ পৰা দুখন লিষ্ট তৈয়াৰ কৰিছে। প্ৰথম খনত ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাত যি সকলৰ নাম আছে সেই সকলৰ বংশধৰ সকলৰ নাম লৈ এখন আৰু যি সকলে ১-১-৮৫ চনত ২১ বছৰত ভৰি দিছে তাৰ ওপৰত ভিত্তি

কৰি আনখন লিষ্ট তৈয়াৰ কৰা হৈছে। এক নম্বৰ ভোটাৰ তালিকাত যি সকলৰ নাম ১৯৭১ চনত আছিল আৰু ১।১।৮৫ চনত যি সকলৰ ২১ বছৰ হৈছে তেওঁলোকে ভোটাধিকাৰ পাইছে আৰু যি সকলৰ ইণ্টেনচিভ ৰিভিজনত পঠিওৱা হব সেই সকলৰ নাম থাকিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ২নং লিষ্টত বাকী সকল থাকিব। এইটো অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰো যে, দুখন লিষ্ট কৰোতে বহুতো খেলিমেলি হৈছে। ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাত থকা নাম ২নং লৈ গৈছে। বহুতো ঠাইত তেওঁলোকৰ বংশধৰ সকলৰ নাম ২নং লিষ্টলৈ গৈছে। আমিও এইটোত আপত্তি দৰ্শাইছো। মাননীয় সদস্য সকলে শুনি সুখ পাব যে, আমাৰ দাবীৰ ভিত্তি কৰি আমাৰ ওচৰলৈ অহা ৰিৰ্পোটত কব পাৰো যে, ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাত যি সকলৰ নাম আছে তেওঁলোক বংশধৰ সকলৰ নাম ২ নং লিষ্ট গৈছে। সেইবাবেই ইয়াক পৰীক্ষা কৰা হৈছে। ইতিমধ্যে দুবাৰ চেক কৰা হৈছে মই জনাত বহুখিনি শুদ্ধ হৈছে। অপলতে ইলেকচন কমিচনৰ ভাইচচেয়াৰমেন অসমলৈ আহিছিল তেখেতে মোকো লগ ধৰিছিল আৰু এই-বিলাক কথা কোৱা হৈছে। আৰু তাৰ ভিত্তিতে দুবাৰ চেক কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। তাৰোপৰি ৬ জন এদি শ্যনেল চিফ ইলেকটৰেল অফিচাৰ নিয়োগ কৰা হব। এই ৬ জন অফিচাৰে অসমক ৬ টা জ'ন কৰি ভোটাৰ তালিকা বিলাক চেক কৰিব। দুইবাৰ চেক কৰাৰ পিচতো আকৌ এই ৬ জন এদিশ্যনেল চিফ ইলেকটৰেল অফিচাৰে পুনৰ ভোটাৰৰ তালিকা চেক কৰিব। তেওঁলোকে আকৌ চাব যে, নাৰ্য্য ভাৰতীয় নাগৰিকৰ নাম যাতে ভোটাৰ তালিকাৰ পৰা বাদ নপৰে। মই জনামতে দুবাৰ চেক কৰাৰ পিচত ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাৰ নাম ২ নংৰ পৰা ১ নং লিষ্টলৈ আহিছে। আৰু যিসকল বংশধৰৰ নাম ২ নং লিষ্টলৈ গৈছিল সেইসকলৰ নামো ১ নং লিষ্টলৈ আহিছে। ২ নং ৰ সংখ্যা বহুত কমি গৈছে। তাৰ ওপৰিও আকৌ ৬ জন এদিশ্যনেল চিফ ইলেকটৰেল অফিচাৰে চাব। যি সকল ভাৰতীয় নাগৰিকৰ নাম ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাত আছে যিসকলৰ বংশধৰ সকলৰ নাম ১ নং লিষ্টত আছে। তথাপিও ভুলবশতঃ ২ নং লিষ্টলৈ ১ নং লিষ্টৰ নাম আহিছে। মোৰ বিশ্বাস যে, ড্ৰাফট্ ইলেকটৰেল ৰোল ওলোৱাৰ লগে লগে এই বিলাক কাম শুদ্ধ হব। মই মাননীয় সদস্য সকলক নিশ্চিত কৰিব খোজো যে, আমাৰ ফালৰ পৰা সকলে চেষ্টা কৰিছো। যাতে ভাৰতীয় নাগ-

ৰিকৰ ওপৰত কোনো ধৰণৰ অন্যায় কৰা নহয়। যাতে পুলিচ বিষয়াই অনাহকতে যাতে জুলুম নকৰে। আমাৰ দাস ডাঙৰীয়াই কৈছে যে, এনেকুৱা এটা অৱস্থা হৈছে যে, প্ৰায় ঠাইতে নাম সলনি হৈছে নৈৰ খহনীয়াত বহুতো মানুহ আন আন ঠাইলৈ গৈছে আৰু তেখেতে বে-দখলকাৰী সকলৰ বিষয়ে কৈছে। বে-দখলকাৰী সকলৰ কথা বহুতে মাননীয় সদস্যাই কৈছে, বহুতো দলে কৈছে আৰু আমাৰ বিৰোধী দলৰ মাননীয় সদস্য সকলেও কৈছে। মই আলোচনা কৰি জানিব পাৰিছো যে, যিটো কথা কোৱা হৈছে সেইটো সত্য নহয়। বে-দখলকাৰী হলেও নাম বাদ নপৰে। ভোটাৰ তালিকাত সকলো ভাৰতীয় নাগৰিকৰ নাম থাকিব। মই সদনক সম্পূৰ্ণ আশ্বাস দিছো যে, আপোনাক নিশ্চিত থাকক সকলো বিভাগৰে যি সকল প্ৰকৃত ভাৰতীয় নাগৰিক সকলোবিলাকৰে নাম থাকিব। কেতিয়াও বাদ পৰিব নোৱাৰে। তেওঁলোকৰ নাম ড্ৰাফট্‌ ইলেকটৰেল ৰূলত আহিব।

তাৰ কাৰণে আমি সকলো প্ৰকাৰে চেষ্টা কৰিছো। আমাৰ বসুমতাৰী ডাঙৰীয়াই যিটোকথা কৈছে যে, জন-জাতি সকলৰ নাম যাতে বাদ নপৰে তাৰ বাবে দৃষ্টি ৰাখিব লাগে। মই বিশেষ ভাবে কৈছো যে, অসমৰ কোনো জন-জাতিৰেই নাম কেতিয়াই ভোটাৰ লিষ্টৰ পৰা বাদ নপৰে। মই সম্পূৰ্ণ আশ্বাস দিছো যে, এইটো মই বিশদ ভাবে চাম যাতে কোনো জন-জাতি লোকৰ নাম এই ভোটাৰ লিষ্টৰ পৰা বাদ নপৰে। তাৰ বাবে সকলো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে। অন্যান্য যিসকল মাননীয় সদস্যাই ইলেকচন সম্পুৰ্কে কৈছে সেই সম্পুৰ্কত কৰ বিচাৰো যে, আমাৰ ভোটাৰ লিষ্টত প্ৰত্যেক ভাৰতীয় নাগৰিকৰেই নাম থাকিব। আৰু উঠিব। আমাৰ মাননীয় সদস্য হেমেন দাস ডাঙৰীয়া আৰু আলটাফ হোচেইন চাহাবে বিদেশী খেদোৱাৰ ব্যৱস্থা লবলৈ কৈছে। মই বিদেশী খেদোৱাৰ নামত ভাৰতীয় নাগৰিকৰ ওপৰত জোৰ জুলুম কৰাটো নিবিচাৰো। আমি প্ৰথমবাৰৰ বাবে সুযোগ পাইছো। সেইটো হৈছে অসমত যিসকল বসবাস কৰি আছে সেই সকলৰ নাম কেতিয়াও বাদ নপৰে। তাৰ বাবে সকালাব্যৱস্থা কৰা হৈছে। ইলেকচন কমিশ্যনাৰে আমাৰ ইয়াত ১২ হাজাৰ এনুমাৰেটৰ বিচাৰিছে। আমি ১২ হাজাৰৰ ঠাইত দুগুণ লবলৈ অৰ্থাৎ ২৪ হাজাৰ লবলৈ কৈছো। অসমত ২১,৯৯৫ খন গাওঁ আছে ইয়াত প্ৰায় ২৪ হাজাৰ এনুমাৰেটৰে কাম কৰিব। এই বছৰ বহুখিনি শুদ্ধ হৈছে। ১ নং আৰু ২ নং লিষ্টত খেলিমেলি হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোহয়, মই বহুত দিনৰ পৰাই সমাজৰ কাম কৰি আহিছো। ১৯৬২,১৯৬৭, ১৯৭১, আৰু ১৯৭৭ চনৰ নিৰ্ব্বাচনতো মই আছো। আমাৰ ভোটাৰ তালিকাত নিজৰ ঠাইৰে হাজাৰ হাজাৰ মানুহৰ নাম পৰি যায়। তাৰোপৰি এনুমাৰেটৰে কাম মাত্র ৩ মাহৰ বাবে, আগতে তেওঁলাকে প্রত্যেক গাৱঁলৈ নাযায় আৰু নাম ভৰ্ত্তি কৰে। এইবাৰ এইবিলাক গন্দগোল হোৱা নাই। ইলেকচন কমিশ্যনাৰে কৈছে যে, এখন গাৱঁত এজনকৈ এনুমাৰেটৰ দিব এটা ওৱার্ডত এজনকৈ এনুমাৰেটৰ দিব। গতিকে এই ক্ষেত্রত কোনো অসুবিধাই নাই। দুই এক ঠাইত গণ্ডগোল হব পাৰে কিন্তু ৯৯ খন ঠাইত শুদ্ধ হৈছে। গতিকে লিষ্ট কৰাৰ ক্ষেত্রত খেলিমেলি হৈছে বুলি ইলেকচন কমিশ্যনাৰক সন্দেহ কৰিব নালাগে। তেওঁলোকে ভালমতেই কাম কৰিব। আৰু ড্ৰাফট্ ইলেকটৰেল ৰুল ওলোৱাৰ লগে লগে মাননীয় সদস্য সকলে সন্তোষ পাব যে, নিৰ্য্যাতিত ভাৰতীয় সকলৰ নামো এই ভোটাৰ লিষ্টত উঠিব। এইক্ষেত্রত অকনো শংকা থাকিব নালাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয় সদস্য দাস ডাঙৰীয়াই কৈছে যে, এই ক্ষেত্রত অশান্তিৰো সৃষ্টি হব পাৰে। মই মাননীয় সদস্য সকলক অনুৰোধ কৰিছো যে, আপোনালোকৰ নিজ নিজ এলেকাত ভাৰতীয় নাগৰিকৰ নাম বাদ পৰিছে যদি আমাৰ দৃষ্টি আকর্ষণ কৰাৰ আৰু আমি নাম ভৰ্ত্তি কৰণৰ বাবে চেষ্টা কৰিম। তেখেতে কৈছে যে, বিদেশী খেদাৰ বাবে কি কৰিলে ? আমি বিদেশী খেদিম। শ্রীডেকা ডাঙৰীয়াই আন্দোলনৰ দাবীত আপৰ্ত্তি কৰিলে আৰু আন্দোলন হব পাৰে বুলি কৈছে। এই ক্ষেত্রত আমি সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ বিচাৰিছো। বিদেশী চিনাক্তকৰণ কৰি ভোটাৰ লিষ্ট শুদ্ধ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিম। আমাৰ মাননীয় সদস্য পূৰ্ণ বড়ো ডাঙৰীয়াই একে কথাকেই কৈছে। মাননীয় সদস্য তজমুল চাহাবে কোৱাৰ দৰে লিষ্টত ভাৰতীয় নাগৰিকৰ নাম থাকিব।

ইতিমধ্যে ইলেকশ্যন কমিচনাৰৰ গাইদ লাইন ওলাইছে, এই খন ঠিকেই বুলি মই ভাবিছোঁ। তাত স্পষ্ট ভাবে যিখিনি কথা লিখা আছে সেইখিনিয়ে আমাৰ অসুবিধা নকৰে। ইয়াৰ কপি আপোনালোকে পাব। অৱশ্যে নতুন কথা কিছু লগাইছে সেইখিনি মই আপোনালোকক কব লাগিব। যদি কোনোবাই কাৰোবাৰ বিৰুদ্ধে অবজেক্শ্যন দিব লগা হয় তেন্তে তেওঁ

একেটা সমষ্টিৰে হব লাগিব আৰু কাউন্টাৰ চাইন কৰাজনো একেটা সমষ্টিৰ হব লাগিব। তাৰোপৰি কোনোবাই ইনদিভি জুৱেলি বা অৰগনাইজেশ্যনৰ ফালৰ পৰা এখন ঠাইৰ মানুহে আন এখন ঠাইৰ মানুহৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগ তুলিব পাৰিব অৰ্থাৎ গুৱাহাটীৰ এজনলোকে নগাৱঁৰ এজনলোকৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগ তুলিব পাৰিব কিন্তু সকলোখিনি প্ৰমাণ থাকিব লাগিব। সেইটো বেছি হব নালাগিব। বাকী খিনি ঠিকেই আছে। ইলেকচন অফিচাৰে জনাইছে সাতোটা ৰাজনৈতিক দল আৰু পি টি চিয়ে পাব, সেইখন আমি কিনিব লাগিব। কিন্তু নতুন যিখন ইঁলেকটৰেল ৰোল, ওলাব সেইখন বিনা পইচাই পাব। মাননীয় বিধায়ক সকলে পইচা খৰচ কৰি হলেও সেইখন কিনি লওক। এই দুইখন লিষ্ট তুলনা কৰি আমি ৰাইজক কবলৈ সুবিধা পাম।

শ্ৰীআলতাফ চাহাবে কোৱা কথা খিনি ঠিকেই আছে। তেখেতে দুটা কথা কৈছে, এটা হৈছে Minority should be associated with all discussion আৰু আনটো কথা কৈছে বঞ্চিত হাবৰ সম্পৰ্কে। এই সম্পৰ্কত নানান কথা ওলাই আছে, এনে কথাৰ দ্বাৰা আমাৰ ৰাজ্যত অশান্তি হব পাৰে।

কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আন্দোলনকাৰীৰ লগত আলোচনা চলাইছে আৰু নিশ্চয় আকৌ চলাব। আমি আগতেই কৈ আছোঁ যে, আন্দোলনকাৰীৰ লগত যি সিদ্ধান্তই নলওক লাগে সেই সিদ্ধান্ত অসমৰ সকলো ৰাইজৰ মনঃ পুত হব লাগিব। সকলো দল আৰু সকলোলোকৰ মনঃ পুত হলে আমি আশা কৰোঁ আমি আন্তৰিকতাৰে চেষ্টা কৰিলে এই কথাটোৰ সমাধান হব। আমি দেখিছোঁ ১৯৭১ চনটো প্ৰায় আটাইবিলাক দলেই মানি লৈছে কংগ্ৰেছ এচেও টু বিগিন উইঠ বুলি কৈছে। জনতা পাৰ্টিয়েও কৈছে।

শ্ৰীহেমেন দাস :— আচুয়ে মানিছে নে নাই ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— আচু এতিয়া বাকী আছে মই সেইকাৰণে কব খুঁজছোঁ আনৰ কথা কওঁতে বহুখিনি বিপদ হব পাৰে। মই এখন কাগজত এটা ইন্টাৰভিউ পঢ়িছোঁ। কাগজখন হৈছে "পৰিবৰ্তন" বঙলা কাগজ। প্ৰাক্তন মুখ্য মন্ত্ৰীদ্বয়- শ্ৰীশৰত সিংহ ডাঙৰীয়া আৰু শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা

শরত্ বাবু বললেন "১৯৭১ কে কাট অব্ ইয়ার করার জন্য আমরা গোড়া থেকে বলে আসছি। আসামের সংখ্যাগরিষ্ঠ জনগণ এটা

মেনে নিয়েছেন। কিন্তু আসু এটা মানতে রাজী নয়। ১৯৭১ পর্যন্ত যারা এসেছন তাঁদের ভোটাধিকার থেকে বঞ্চিত করার চেষ্টা অবান্তর। কারন, ১৯৭১ সালের ২৫ মার্চকে সীমারেখা মেনে নিয়ে আইন'ই হয়ে গেছে।"

জনতা দলের নেতা প্রাক্তন মুখ্যমন্ত্রী গোলাপ বরবরারও অনেকটা সেই মত। তিনিও বললেন, "১৯৭১ সালের পিছনে ফিরে যাওয়ার কোন মানে হয় না। ১৯৭১ সালের ২৫ মার্চ'র পর যাঁরা এসেছেন তাঁদের আপাততঃ চিহ্নিত করে রাখা হোক্। "অর্থাৎ তাদের ভোটাধিকার থেকে বঞ্চিত করে রাখার ব্যাপারটা তিনিও সমর্থন করেন। কিন্তু তাদের অন্য রাজ্যে সরিয়ে দেওয়ার ব্যাপারটা নিয়ে তিনি এখনই চাপ দিতে রাজি নন। তাঁর কথা সে সব পরে ভাবা যাবে।

আসাম সমস্যার সমাধান কি ?

গোলাপ বরবরা : ১৯৭১ সালকে মেনে নেওয়াই এখন একমাত্র সমাধান। অবৈধ অভিবাসন আইন যেটি বলবত্ হয়েছে তাতে ১৯৭১ সালের ২৫ মার্চের পর যারা এসেছেন তাদের অবৈধ অভিবাসনকাৰী বলা হয়েছে। এই ১৯৭১ সালের ভিত্তিতে ভোটার তালিকা করতে হবে। তবে দেখতে হবে কোন বৈধ অভিবাসনকাৰী (পূর্বপাকিস্তান থেকে ১৯৭১ সালের ২৫ মার্চের আগে যাঁরা এসেছে) কেউ যেন বাদ না পড়েন।

পৰিবৰ্ত্তন : আপনি কি বলতে চান ১৯৭১ সালের ২৫ মার্চের পর যারা এসেছেন তাদের আসাম থেকে বাইরে পাঠিয়ে দেওয়া দরকার ?

গোলাপ বরবরা : "সে পরে দেখা যাবে"। সাত আট লক্ষ লোককে চিহ্নিত করে রাখা হোক, পরে কেন্দ্রীয় সরকারের সঙ্গে পরামর্শ করে একটা কিছু ব্যবস্থা করা যাবে।

সেইকাৰণে মই কৈছোঁ তেখেত মুখ্যমন্ত্ৰী হৈ থাকোতে কৈছিল ১৯৭১ চনৰ ২৫ মাৰ্চ তাৰিখটো বিদেশী খেদাৰ দিন হিচাবে ধৰি দিছে। তাৰ পিছত তেওঁলোকৰ দলৰেই ৰবীন্দ্ৰ বাৰ্মাই ফৰমুলা উলিয়াই এই গোটেইখিনি ওলট-পালট কৰি দিলে।

সেয়ে মই দেখিছোঁ সমস্যাবোৰ বৰ সহজ হৈ আহিছে। চি, পি, আই আৰু চি, পি, এম আছে আৰু আমিও আছোঁ কথাবোৰ প্ৰায় শেষেই হল তথাপিতো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আলোচনা বিলোচনাৰ মাজেৰে সমস্যাৰ

সমাধাম কৰিব খুজিছে সেইটোক আমি ওৱেলকাম কৰিছোঁ। নিৰ্ব্বাচনৰ সকলো সমস্যা সমাধান হওক আৰু লোক সভাৰ নিৰ্ব্বাচন হব লাগে সময়মতে।

মৌলানা চাহাবে আৰু এটা কথা কৈছে ইনক্ৰিজৰ সম্পৰ্কত। মই বহুবাৰ বহু ঠাইত কৈছোঁ আৰু যোৱা ১৫ আগষ্টতো কৈছিলোঁ ইনক্ৰিজৰ সম্পৰ্কে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই ১৫ আগষ্টৰ দিনা ভাষণ দিওঁতে পতাকা উত্তোলন কৰি সেই দিনা মই কৈছিলো ৭১ ৰ পৰা ৮৫ দিছিলোঁ আৰু ২৬ জানুৱাৰীতো ৭১-৭৯ দিছিলোঁ। ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাৰ লগত ১৯৭৯ চনৰ ভোটাৰ তালিকাৰ মিল আছে, ইনক্ৰিজ হোৱা নাই। মই আজিও এইটো কৈছোঁ আৰু ভৱিষ্যতেও কম। ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাত আছিল ৬৩ লাখ আৰু ১৯৭৯ চনত ৭৯ লাখ আছিল। মই এতিয়াও কওঁ আৰু আগতেও কৈছোঁ যে এই যিটো ইন্‌ক্ৰিজ সেইটো 'নৰ্‌-মেল'। ১৯৭৮ চনক কিন্তু কোনেও 'ডিচ্‌পিউট' কৰা নাই। এইখনক লৈ বহুত প্ৰবন্ধ ওলাল, বহু কথা হল আৰু আন্দোলনো হল, মই সেই চেন্‌সাস্‌ক ভিত্তি কৰিয়েই কৈছোঁ ভোটাৰ তালিকাৰ ইন্‌ক্ৰিজ 'নৰমেল'। মই আজি পুৰা খাতৰি কাকততো পঢ়িছিলোঁ তাত প্ৰাক্তন মন্ত্ৰী শ্ৰীবৰবৰাই এটা বিবৃতি দিছে আৰু কৈছে যে ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাত ৬৩ লাখ আছে কিন্তু ১-১-৮৫ তাৰিখে ই ৮৮ লাখ হব লাগে। ইয়াত বৃদ্ধি হৈছে ৫০ শতাংশ, তেখেতে কৈছে যে ইলেক্‌ট্ৰেল ৰ'লত ১ কোটি ১ লাখ হৈছে। সেইটো অৱশ্যে মই নাজানো। সেইটো ইলেকচন্‌ৰ গোপন কথা, ড্ৰাফট ৰ'ল ওলালে আমি গম পাম। শ্ৰীবৰবৰা ডাঙৰীয়াই আৰু কৈছে যে ১৯৭১ চনত ৬৩ লাখ হৈছে সেই মতে ১৯৮৫ চনত ৮৮ লাখ হব লাগে। কিন্তু ১ কোটি ১ লাখ হোৱাটো অন্যায় হৈছে, তাত বিদেশী আছে। এইটো মই মানি লব নোখোজো, এইটো টেন্‌চন্ সৃষ্টি কৰিবলৈ কোৱা হৈছে। মোৰ মতে আৰু বেছিহে হব লাগে। ১৯৭১ চনত চেন্‌চাচ হৈছিল। ১৯৭১ চনৰ ১ জানুৱাৰীত ভোটাৰ তালিকা প্ৰস্তুত হৈছিল। ১-১-৭১ চনত ভিত্তি কৰি যি ভোটাৰ তালিকা প্ৰস্তুত হৈছিল সেই সময়ত অসমত ৭ বছৰীয়া আৰু ২০ বছৰ বয়সৰ লৰাছোৱালী আছিল ৩৯ লাখ ৩১ হাজাৰ, তিনিশ এইটো মই ১৯৭১ চনৰ চেন্‌চাচৰ কিতাপৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই কৈছোঁ। এই খিনি লৰা ছোৱালীয়ে সেই সময়ত ভোট দিবলৈ নাপালে। কাৰণ সেই

সময়ত তেওঁলোকৰ বয়স ২০ বছৰৰ তলত আছিল। আমি সেই সময়ত ডেথ্ ৰেট্ হিচাপ ধৰি মৃত্যুৰ সংখ্যাটো বাদ দিলেও ১১৮৫ তাৰিখে হব লাগে ৪৬ লাখ, ৫৪ হাজাৰ। এইখিনি ডেকা লৰা ছোৱালীয়ে ভোট দিবলৈ পাব। কাৰণ ৭ বছৰ হোৱা লৰা ছোৱালী খিনিৰ বয়স এতিয়া ২১ বছৰ হব আৰু ২০ বছৰীয়া খিনিৰ ৩১ বছৰ হব।

১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাত ভোটাৰৰ সংখ্যা আছিল ৬৩ লাখ ৩৪ হাজাৰ। ১৯৭১ চনলৈকে মৃত্যুৰ সংখ্যা বাদ দি ৫২ লাখ ৪০ হাজাৰ হব।

আমাৰ ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাত যি সকল মানুহৰ নাম আছিল সেই সকলৰ সংখ্যা হল ৬৩ লাখ ৩৪ হাজাৰ। এই যি মাজৰ ১৫ বছৰ তাত ১০ লাখ ৯৪ হাজাৰ মৰিব লাগে, অসমৰ ডেথ্ ৰেট মতে। ১৯৭১ চনত যি সকল জন্মিছিল এতিয়া ১৯৮৫। চনত সংখ্যা হব ৫২ লাখ ৪০ হাজাৰ ৭ বছৰৰ পৰা ২০ বছৰৰ ভিতৰত। ১-১-৮৫ চনত ২১ বছৰৰ ওপৰত সংখ্যা হব। ৬৫ লাখ ৫৪ হাজাৰ। এই ৫৮ লাখ ৫৪ হাজাৰ শুদ্ধ ভোটাৰ হব লাগিব। অসমৰ ১৯৭১ চনৰ চেনচাচৰ ভিত্তিতহে এই ৫৮ হাজাৰ ৫৪ লাখ হৈছে। কিন্তু তেখেতে কৈছে ১ কোটি ১ লাখ গতিকে ৩ লাখ বেছি। ১৯৭১ চনত গুৱাহাটীৰ জনসংখ্যাই হৈছে ১ লাখ ৭০ হাজাৰ আৰু আজি ১০ লাখ। শতকৰা ৪০ ভাগ মৃত্যু ধৰিলেও ৩ লাখ ৪০ হাজাৰ হয়। মোৰ হিচাপ মতে ১ কোটি ৫ লাখ হব লাগে। সেয়ে সত্য কথাৰ ওপৰত ভিত্তি নকৰি অনেকে অনেক কয় ফলত অসমত সমস্যাৰ সৃষ্টি হয়। মই কিতাপৰ পৰাহে কৈছোঁ। ১৯৭১ চনৰ ভোটাৰ তালিকাত কোনেও ডিচপুট কৰা নাই মই সেই চেন্চাচৰ কিতাপৰ পৰাহে কৈছোঁ, জিলা, ব্লক আদি সকলো চাই সেইমতেহে কৈছোঁ। আৰু সেই মতেহে কব খুজিছোঁ ১৯৭১ চনৰ চেন্চাচৰ কিতাপৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই ৯৮ লাখ ৯৪ হাজাৰ হব লাগে। আৰু এতিয়াও ৭১ চনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই ভোটাৰৰ সংখ্যা উলিয়াইছে।

ভোটাৰৰ সংখ্যা ৯৮ লাখ ৫৪ হাজাৰ পাইছে। শ্ৰীবৰবৰাই এক লাখহে বেচি পাইছে। এতিয়া গুৱাহাটীতে ৭ লাখ বাঢ়িছে। এই বিলাক কথাই আমাৰ মাজত খেলিমেলিৰ সৃষ্টি কৰিছে। মই বোধ হয় মাননীয়

সদস্য সকলে উত্থাপন কৰা সকলো বিলাক কথাৰে উত্তৰ দিব পাৰিছো। তেওঁলোকে আশংকা কৰাৰ কোনো কাৰণ নাই। মই মাননীয় সদস্য সকলক অনুৰোধ জনাইছো তেখেত সকলে এইখিনি শুনাৰ পিচত কৰ্ত্তণ প্ৰস্তাবটো যাতে উঠাই লয়।

SHRI BINOY KUMAR BASUMATARY :— Sir first I would like to put on record is that the tribals have disputed the 1971 figures in Census and also the I971 voter list because there was elimination of their names in the voter's list of 1971. So we have disputed that. Now first thing sir, the Leader of the House has gone into the problem of electoral rolls no doubt, but we are still a little doubtful about the action to be taken and we want Circular from the leader of the House to be placed on the table of the House-the Circular that is issued by the Election Commission instructing elimination of names of those persons occupying lands in the forests. We want to verify it ourselves ; Then No. 2 is that we are not yet satisfied with the clarification of the Chief Minister. We want to know, suppose there are some tribals whose names are not included in the draft voter's list because of this reason, whether this Government will take shelter under Article 328 of the Constitution of India because it says that the matter of inclusion of names in the electoral rolls can be tackled by the Government. We want to know if the Government will take action under Article 328. The third point that we would like to hear about from the Leader of the House what will constitute the 'bulk objections' in the matter of electoral rolls. How much will constitute the 'bulk complaints', that is to say, how many persons will be involved to constitute 'bulk

complaints'. If these three points are clarified by the Leader of the House, then we will withdraw our cut motions sir.

SHRI HITESWAR SAIKIA (CHIEF MINISTER) :— Mr Speaker sir, I may assure here that regarding the tribals whose names might not be recorded in the 1971 voter' list or 1971 Census Book, but no one can deny them the right to include their names in the voter's lists who have been living in the State all along, and they will be given the right to vote, and that this Government will be a party to their names being recorded in the voters' list. We will fight for them regarding the letter which has been sent to me by the Election Commission and about which the Hon. Member, Shri Basumatary has spoken about, I will make it available to the Hon. Member. Then the third point the Hon. Member has raised regarding 'bulk', sir, I would say-more than one is 'bulk'. Bulk will have that meaning. More than one is 'bulk'.

SHRI BINOY KUMAR BASUMATARY :— Sir, will this House and the Government take shelter under Article 328 of the Constitution of India in the matter of inclusion of names in the electoral rolls ?

SHRI HITESWAR SAIKIA (CHIEF MINISTER) :— Sir, we will look into all these matters. My Government will definitely see that the interests of the tribals-are protected. My Government will be a party to the protection of all the Indians.

SHRI BINOY KUMAR BASUMATARY :— Mr Speaker

sir, after hearing the Leader of the House, I beg leave to withdraw my cut motion.

MR SPEAKER :— Is it the pleasure of the august House that the Hon. Members be granted to withdraw all the Cut Motions ?

(voice-yes, yes)

Leave is granted and the Cut Motions stand withdrawn. Now I put the main Grant before the House that a sum of Rs. 9,09.33,000 be granted to the Minister Incharge to defray the chrges which will come in course of payment during the year ending the 31st March 1986 for the administration of "Elections"

The motion is passed and Grant No. 4 is passed. Now Grant No. 20 to be moved.

SHRI HITESWAR SAIKIA (CHIEF MINISTER) :— Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg to move that a sum of Rs. 2,12,73,000 be granted to the Minister Incharge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March 1986 for the administration of "Stationery and Printing".

MR SPEAKER— There is a Cut Motion tabled by Shri Mathura Deka against this Grant. Are you going to move your Cut Motion ?

SHRI MATHURA DEKA— I will not move the cut motion.

MR. SPEAKER— Cut Motion is not moved. So I put

the Grant No. 20 before the House that a sum of Rs. 2, 12, 73, 000 be granted to the Minister In charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March 1986 for the administration of "Stationery and Printing".

The Motion is passed and Grant No. 20 is passed. Now Grant No. 51 to be moved.

SHRI MD IDRIS (MINISTER) — Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg, to move that a sum of Rs. 1,83,61,000/- be granted to the Minister In-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March 1986 for the administration of "Statistics".

MR SPEAKER— There is no Cut Motion to the Grant. Now I put the Grant No. 51 before the House that a sum of Rs. 1, 83, 61, 000/- be granted to the Minister In-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March 1986 for the administration of "Statistics".

The Motion is passed and Grant No. 51 is passed. Grant No. 9 to be moved now.

Shri Hiteswar Saikia, (Chief Minister):— Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg to move that a sum of Rs. 1, 34, 88, 000/- be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of 'State Excise'.

Mr. Speaker :— There is a cut motion tabled by Shri Deka.

শ্রীমথুৰা ডেকা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, ৯ নং গ্ৰেণ্টত 'ষ্টেট এক্সাইজ' মঞ্জুৰী শিতানত ২ নং ভলিউমৰ অষ্টম অংশৰ ৭-১২ পৃষ্ঠাত যি ১, ৩৪, ৮৮, ০০০ টকা মঞ্জুৰী বিচাৰিছে মই সম্পূৰ্ণ অংশ দাবীৰ পৰা এক টকা কৰ্ত্তণ কৰি মূল বাজেটৰ স্থিতি ৰাখিবলৈ কৰ্ত্তণ প্ৰস্তাৱ উংথাপন কৰিলো।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ আবকাৰী বিভাগৰ মঞ্জুৰী শিতানত কবলৈ গৈ মই এটা কথা কব খুজিছো যে এই বিভাগে আমাৰ কিছুমান নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰাৰ পৰিবৰ্ত্তে কিছুমান মানুহক নিৰ্যাতিত কৰাৰ ব্যৱস্থা লৈছে। আজি গুৱাহাটী চহৰতেই যদি চোৱা যায় তেনেহলে দেখিব দিনক দিনে মদৰ প্ৰচলন বৃদ্ধি হৈ গৈ আছে। কি হোটেল, কি ৰেষ্টুৰেণ্ট আনকি লাইন হোটেল বোৰতো আজি কালি যতে ততে মদ পোৱা যায়। আজি কলেজৰ ছাত্ৰ আনকি ছাত্ৰীয়েও হোটেল ৰেষ্টুৰেণ্টত গৈ মদ্যপানৰ অভ্যাস ভালকৈয়ে কৰিছে। সেইকাৰণে আমি যদি এতিয়াই মদৰ প্ৰচলন বন্ধ নকৰো তেনেহলে আমাৰ ভৱিষ্যত অন্ধকাৰ। ইয়াৰ কাৰণে আজি আমাৰ চৰকাৰে টকা পইচা খৰচ কৰি কিছুমান চাইনবোৰ্ড মাৰিলেই মদ নিবাৰণ কৰা বা মদ নিবাৰণী সপ্তাহ আদি পাতিলেই সমস্যা সমাধান নহব, তাৰ কাৰণে আমাৰ সকলোৰে একানপতীয়া চেষ্টাও লাগিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এইখিনিতে মই কওঁ যে আমাৰ ইয়াত দুবিধ মদৰ প্ৰচলন হয়। এবিধ দেশী যাক আমি সাধাৰণতে চুলাই বুলি কওঁ আৰু আনবিধ বিদেশী। চৰকাৰৰ যি মদ নিবাৰণী নীতি সেই নীতিমতে দুয়োবিধ মদৰেই ওপৰত নিবাৰণী আইন প্ৰযোজ্য হব লাগে। কিন্তু আমি দেখিবলৈ পাইছো যে চুলাই মদৰ ওপৰত চৰকাৰে যি ধৰণে নিবাৰণী আইন প্ৰয়োগ কৰিবলৈ যায় বিদেশী মদৰ ওপৰত তেনে ব্যৱস্থা লোৱা দেখা নাযায়। ইয়াৰ প্ৰতি আমাৰ সকলোৰে মৰম চেনেহ হোৱাৰ কাৰণ কি?

—সদনত হাঁহি—

অধ্যক্ষ মহোদয়, মদ দেশীয়েই হওক বা বিদেশীয়েই হওক যি মদ সি মদেই, তাৰ নিচাৰ গুন একেই। এই মদ খায় আজি গাড়ীৰ চালক সকলে যথে মধে গাড়ী চলোৱাৰ ফলত বহুতো দুৰ্ঘটনা হোৱা দেখা যায়। ইয়াৰ বাহিৰেও সমাজত বহু ৰোগ-ব্যাধি আৰু মানুহৰ নৈতিক চৰিত্ৰৰ অব-

ক্ষতি ঘটে। সেই কাৰণে মই চৰকাৰৰ এটা কথা দৃষ্টিগোচৰ কৰিব খুজিছো যে চুলাই মদেই হওক বা বিদেশী মদেই হওক সকলোতে আমি নিবাৰণী আইন প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। যদি সেইটোই কৰা নহয় তেনেহলে অকল চুলাই মদৰ ওপৰত এই ব্যৱস্থা ৰাখিলে আমি নিবাৰণী অভিযানত কৃতকাৰ্য্য হব নোৱাৰিম। তাৰ পৰিবৰ্ত্তে আমি এই চুলাই মদৰ ওপৰত যিবোৰ আইন প্ৰয়োগ কৰি থকা হৈছে সেইবোৰো উঠাই দিয়াহে ভাল হব। তেতিয়াহলে এইবিধ মদৰ পৰাও আমাৰ ৰাজহ বৃদ্ধি হব আৰু সকলোৰে খাই লৈ নিচিন্ত মনে শুব পাৰিব। ইয়াকৈ কৈ মোৰ ভাষণৰ সামৰণি মাৰিলো। মদৰ দুৰকম ব্যৱসায় প্ৰচলত মই প্ৰতিবাদ কৰো। হয় মদৰ প্ৰচলন সম্পূৰ্ণ ভাবে বন্ধ কৰক নহয় সম্পূৰ্ণ ভাবে খোলা দি ৰাজ্যৰ আবকাৰী বাব বৃদ্ধি কৰক। সংবিধানৰ দ্বাৰা এটিক দোহাই দি দেশখনত এনে ভাবে চোৰাং ব্যৱস্থা ৰাখি উঠি অহা চামক ধ্বংস লৈ ঠেলি পঠোৱা ৰোধ কৰিব লাগে।

Mr. Speaker :— Is it the pleasure of this august house to grant leave to withdraw the cut motion ? (voices yes yes) The cut motion is withdrawn. Now, I put the grant that a sum of Rs. 1. 34, 88, 000/- be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st March, 1986 for the administration of State Excise.

The motion is passed.

Now Grant No. 22.

Shri Hiteswar Saikia, (Chief Minister) —Sir on the recommendation of the Governor of Assam, I beg to move that a sum of Rs. 2, 51, 79, 000/- be granted to the Minister in charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of 'Fire Services'.

Mr. Speaker :— There is a cut motion tabled by Shri Deka.

Shri Mathura Deka :— I do not wish to move the cut motion.

Shri Binoy Kr. Basumatari :— Sir, I want to know whether there is any proposal for starting a Fire Service Station at Udalgri.

Shri Hiteswar Saikia, (Chief Minister) :— Yes, there is a proposal for it.

Mr. Speaker :— Now, I put grant No. 22 before the House that a sum of Rs. 2, 51, 79, 000/- be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of 'Fire Services'.

Grant No. 22 is passed.

Now Grant No. 23.

Shri Hiteswar Saikia, (Chief Minister) :— Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg to move that a sum of Rs. 1, 06, 20, 000/- be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of 'Vigilance and Special Commissions'.

Mr. Speaker :— There is no cut motion to this grant. Now I put the grant that a sum of Rs. 1, 06, 20, 000/- be granted to the Minister in charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of 'Vigilance and Special Commissions'.

Grant No. 23 is passed.

Now, Grant No. 36.

Shri Jagannath Sinha, (Minister, Town & Country Planning):— Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg to move that a sum of Rs. 7, 58, 30, 000/- be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of 'Housing Schemes'.

Mr. Speaker :— There is a cut motion tabled by Shri Deka.

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, হাউচিং স্কীমৰ মঞ্জুৰীৰ শিতানত ২নং খণ্ডৰ অষ্টাদশ অধ্যায়ৰ ১১ ৰ পৰা ৩১ পৃষ্ঠাত যি ৭, ৫৮, ৩০, ০০০ টকা বিচাৰিছে তাৰ পৰা ১ টকা কৰ্ত্তন কৰি মূল মঞ্জুৰীৰ স্থিতি ৰাখিবলৈ মই এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উৎথাপন কৰিলো। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ চৰকাৰে জনসাধাৰণৰ সুবিধাৰ অৰ্থে এই হাউচিং স্কীম হাতত লৈছিল। এই আচনি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ কাৰণে আমাৰ বাজেটত যথেষ্ট টকা ধৰা হয়। কিন্তু অধ্যক্ষ মহোদয়, এই আচনি কাৰ্য্যকৰী কৰোতে আৰু তাৰ দ্বাৰা জনসাধাৰণ কি হিচাবে উপকৃত হৈছে সেইটো চাবলগীয়া। মই জনাত এই আচনিৰ ঘৰত বাস কৰি থকা ৮ জন মানুহে এতিয়াও দিবলগীয়া ভাৰা আদায় দিয়া নাই। যদি এনেকৈয়ে ভাৰা নিদি তেওঁলোক এই ঘৰবোৰত থাকিবলৈ লয় তেনেহলে চৰকাৰৰ এই আচনি ফলপ্ৰসু হব কেনেকৈ। অধ্যক্ষ মহোদয়, সময় বৰ কম, সেই কাৰণে মই বৰ দীঘলীয়া নকৰো। মাত্ৰ এটা কথা কও এই আচনিৰ জৰিয়তে যিবিলাকক এই ঘৰত থকাৰ যোগ্য তেওঁলোকে তাত থকাৰ সুবিধা পাব লাগে, অনাদায় হৈ থকা ঘৰ ভাৰাবোৰ আদায় কৰিবলৈ চৰকাৰে ব্যৱস্থা হাতত লব লাগে আৰু এই শিতানত আমাৰ বছৰে বছৰে যি টকা মঞ্জুৰী দিয়া হৈছে সেই টকাৰ প্ৰকৃত ব্যৱহাৰ কৰি এই আচনিখন ফলপ্ৰসু কৰি তুলিব লাগে। অধ্যক্ষ মহোদয়, যি সকল ভূমিহীন মানুহ সেই ভূমিহীন মানুহ বিলাকক চৰকাৰে বজাৰৰ কাষলে, ঘৰ সজাৰ কাৰণে মাটি দিম বুলি কৈছিল। মাটি দিলে ১ বিঘা বা ১ কঠা আৰু ৭৫০ টকা দিলে। যিয়েই নহওক, এই হাউচিং আচনিত কিছুমান মানুহে ভাৰা নিদিয়াকৈ আছে। যিবিলাক দুখীয়া মানুহ এচ, চি, এচ, টি,

তেওঁলোকক ঘৰ কৰি দিয়ক। বৰ্ত্তমানে যি সকল লোকৰ আৰ্থিক অৱস্থা ভাল তেনে মধ্যবৃত্ত পৰিয়ালৰ মাজত এনে ঘৰ বোৰ নিদি নিম্ন শ্ৰেণীৰ যি সকলৰ ঘৰ সাজিবলৈ টকা পইচা নাই তেনে লোকক ঘৰবোৰ দিব লাগে। এইখিনি কৈয়ে মই মোৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উঠাই লৈছো।

Mr. Speaker :— Is it the pleasure of the House that the hon'ble member be granted leave to withdraw the cut motion ?

(voices : yes, yes.)

The leave is granted and the cut motion is withdrawn.

Now I put the grant that a sum of Rs. 7, 58, 30, 000, be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "Housing Schemes".

Grant No. 36 is passed.

Now grant No. 24.

Shri Hiteswar Saikia, (Chief Minister) :— Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg to move that a sum of Rs. 4, 86, 45, 000, be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "Civil Defence and Home Guards".

Mr. Speaker :— There are two cut motions first one tabled by Shri Chandradhar Kalita and the other by Shri Mathura Deka. Now Shri Chandradhar Kalita will move.

Shri Chandradhar Kalita :— Sir, I beg to move that the to-

tal provision of Rs. 4, 86, 45, 000, und-r Grant No. 24 in respect of "Civil Defence and Home Guards" at pages 71-79 of Volume II, Part V of the Budget be reduced to Re. 1. i. e. the amount of the whole grant of Rs. 4, 86, 45, 000, do stand reduced to Re.1.

শ্ৰীমথুৰা ডেকা ঃ— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছো এই কাৰণেই যে গৃহৰক্ষী বাহিনীৰ লোকক লৈ এটা বিপদত পৰা হৈছে। এই সকলক লৈ চৰকাৰে বিপৰ্যয় সমুহত উদ্ধাৰ হয়। জনতা চৰকাৰ অসমত প্ৰবৰ্ত্তনৰ সময়ত মানুহক নানা ভুৱা দিব লাগিল যি সমূহ প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল তাক ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰি অসমত বৃহৎ ভূমিকম্প হয় বুলি ঢাকঢোল বজাবলৈ লাগিল। তেতিয়া এই গৃহৰক্ষী বাহিনীৰ দ্বাৰা মানুহক ভূমিকম্পৰ পৰা ৰক্ষা পৰাৰ বাবে সজাগ কৰাৰ ষাবে কিছুমান কুচকৱা'জ কাৰ মানুহৰ মাজত সন্ত্ৰাসৰ সৃষ্টি কৰি ৰাজত্বৰ ওৰ পেলালে। ভূমিকম্পৰ পৰা যাতে ৰক্ষা কৰে। কিন্তু এনেকুৱা ভাবে চৰকাৰে যেতিয়া লোক আত্ম ৰক্ষাৰ প্ৰয়োজন হয় তেতিয়া এই বিভাগৰ দ্বাৰা কাম চলায়। গৃহৰক্ষী বাহিনীক বাধ্যতামূলক ভাবে নিয়োগ কৰিব লাগে। গাওঁৰক্ষী বাহিনীৰ লোকক কোনো চাকৰী স্থায়ী কৈ দিয়া নাই। তেওঁলোকক তেনেকুৱা এখন চাৰটিফিকেট দি পহৰা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে যাতে চোৰ ডকাইটৰ পৰা ৰক্ষা পোৱা যায়। পুলিচ বিভাগত মানুহ নিয়োগ কৰোতে গাওঁ ৰক্ষী বাহিনীৰ পৰা গৃহৰক্ষী বাহিনীৰ পৰা সুদক্ষ প্ৰশিক্ষণ পোৱা সকলক নিয়োগ কৰাৰ ব্যৱস্থা থাকিলে গাওঁৰক্ষী বাহিনী আৰু গৃহৰক্ষী বাহিনী শক্তিশালী হৈ উঠিব। প্ৰতিজন প্ৰাৰ্থীৰে যেতিয়া আত্ম বিশ্বাস আহিব তেওঁলোকে নিজ কৰ্ত্তব্য পালনত দৃঢ়তাৰে লাগিব! যদি গাওঁৰক্ষী বাহিনীক পুলিচ বাহিনীৰ শিক্ষা দিয়া হয় আৰু কিছুমান গাওঁৰক্ষী বাহিনীৰ মানুহ পুলিচ বিভাগত নিয়োগ কৰে সেই উদ্দেশ্য বহলাই কম বুলি মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আনিছো। এতিয়া মোৰ কোৱা হল, কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উঠাই ললো।

শ্ৰীচন্দ্ৰধৰ কলিতা :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই চিভিল ডিফেন্স আৰু হোম গাৰ্ডৰ যি ঠাইত ৪ কোটি ৯ লাখ টকা দাবী মঞ্জুৰীত কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছো। আমাৰ মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰীৰ পৰা সেই ক্ষেত্ৰত কেইৰ

টামান কথা স্পষ্ট হব লগা আছে। সেই ক্ষেইটা হল আমাৰ সাধাৰণ শিতানৰ ঠাইত ৯০ কোটি টকা পুলিচ শিতানত ধৰিছে। আৰু ইয়াত প্ৰায় ৪ কোটিৰ বেছিয়েই কব পাৰি ইমান টকা ইয়াত উৎথাপন কৰিছে। আজি দাবী মঞ্জুৰী অহাত কম বেছি ইয়াত সুকীয়া ভাবে আছে। বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত হোম গার্ড আৰু চিভিল দিফেঞ্চে টকা কি পায়, যদিও বেছি নাপায় টকা বহুতউত্থাপিত হৈছে। সেইটো মোক স্পষ্ট কৰি দিয়ে যেন। গতিকে মই এই ক্ষেত্ৰত সুকীয়া দাবী মঞ্জুৰী বিচৰা নাই। গৃহৰক্ষী বাহিনীৰ টকা আমাৰ সাধৰণ অৱস্থাত কেনেকৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এই বিষয়ত তেওঁ-লোকক ট্ৰেইনিং দিব লাগে। তেনেকুৱা খেলিমেলি থকা কাৰণে তেনে ক্ষেত্ৰত ধন নেপায়। আৰু কেনেবাকৈ পাইছে যদি কব নোৱাৰো।

আৰু এটা কথা মই জানিব বিচাৰিছো এই হোমগার্ড যিটো বাহিনী তাত কিচুমান নিয়মীয়া আৰু কিছুমান অনিয়মীয়া লোক থকা বুলি শুনো। আমাৰ মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব লাগে কিমান নিয়মীয়া আৰু অনিয়মীয়া লোক আছে? এই হোমগার্ড বিলাকৰ অৱস্থা দুখ লগা। দুৰ্দশা গ্ৰস্তলোকেই দেখিছো কিন্তু এওঁলোকৰ কথাটো অলপ বেলেগ। এওঁলোকৰ বহুতেই মেট্ৰিক পাচ অন্য ক'তো সংস্থাপন নাপায় ইয়াত সোমায়হি। কম বেতনতে পোচাক পৰিশ্চদ পিন্ধে আৰু কিছুদিন কাম কৰি থাকে। কিন্তু কিছুদিন পাছত যেতিয়া তেওঁলোকক এৰি দিয়া হয় অবৈতনিকভাবে তেওঁ লোকে ঘৰত গৈ দুৰ্ভোগ ভূগিবলগীয়া হয়। তেওঁলাকে ঘৰত গৈ অন্য কামো কৰিব নোৱাৰে আৰু বহি বহিও ভাল নোপোৱা হয়। মোৰ বোধেৰে এই চৰিত্ৰ সাজে তেওঁলোকৰ চৰকাৰে। গতিকে তেওঁলোকৰ বিষয়ে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে তাৰ স্পষ্টিকৰন বিচাৰি এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰিলো।

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্য মন্ত্ৰী) ঃ—মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, চিভিল দিফেন্স আৰু হোমগার্ড এটা নতুন বিভাগ নহয়। এই বিভাগ বহুত বছৰ ধৰি চলি আছে। বিশেষকৈ যুদ্ধৰ সময়ত এই চিভিল দিফেন্সৰ মানুহৰ দ্বাৰা কাম কৰোৱা হয় তেওঁলোকে যুদ্ধৰ সময়ত নানান ধৰনৰ প্ৰশিক্ষণ আমাৰ সাধাৰন নাগৰিকক দিয়ে কেনেকৈ নিজকে ৰক্ষা কৰিব পাৰি। আৰু হোমগার্ড সম্পৰ্কে এই সদনত যথেষ্ট আলোচনা কৰা হৈছে। আমাৰ কলিতা ডাঙৰীয়াই জানিব

বিছাৰিছে অসমত কিমান হোমগাৰ্ড আছে। আমাৰ ট্ৰেইনিং হোমগাৰ্ড আছে ৫২৩৮ জন ১৯৮৪ চনলৈ। মুঠ আছে ১৮৫৫২ জন বিভিন্ন কামত তাৰে ৭ হাজাৰ ৮৩০ জন অট্ৰেইনি। ইয়াৰে আমি দুটা হোমগাৰ্ড বেটেলিয়ন খুলিব বিছৰা হৈছে। অৱশ্যে ইয়াত নতুন লোক মকৰল কৰা নহব। পুৰনাখিনিৰ পৰাই বাচি বাচি লোৱা হব। হোমগাৰ্ডৰ কাম সম্পৰ্কে ইতিমধ্যে এই সদনত কৈ গৈছো যে তেওঁলোকে আৰক্ষীলোকক সহায় কৰা, বাননিয়ন্ত্ৰন জলসিঞ্চন আদি বিভাগক সময়ে সময়ে সহায় কৰে। কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ উত্তৰ সম্পৰ্কত মই আগতে কৈছো যে তেওঁলোকৰ মঞ্জুৰী আদি বঢ়াই দিয়া হৈছে, গৰম সাজপোচাক দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। গতিকে এইবিলাকেই মই কলো আৰু বোধহয় মোৰ কথাৰ পৰা কলিতা ডাঙৰীয়াৰ কথাখিনিৰ উত্তৰ দিয়া হৈছে। তেখেতক কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উঠাই লবলৈ অনুৰোধ কৰিলো।

শ্ৰীচন্দ্ৰধৰ কলিতা :— মই আৰু এটা কথা কব বিছাৰিছো এই যিবিলাক হোমগাৰ্ড আছে তেওঁলোকৰ বহুতৰে এজবাৰ হৈ গৈছে। তেওঁলোকে পুলিচৰ যিটো চেইন কৰে সেই চেইনত নপৰে। তেওঁলোকে এজ কন্দোান কৰিবৰ কাৰণে দৰ্খাষ্ট কৰে কিন্তু সেই দৰ্খাষ্ট কোনেও বিছাৰ নকৰে। গতিকে কাম কৰি থাকোতে যি সকলৰ এজ যায় আৰু যি সকলে এজ কন্দোনৰ কাৰনে দৰ্খাষ্ট দিয়ে তাৰ লিবাৰেল ভিউৰ কাৰণে কিবা ব্যৱস্থা কৰিব নে ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্য মন্ত্ৰী) :— মই আগতে কৈছো তেওঁলোকৰ কাৰণে দুটা বেটেলিয়নৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে আৰু এই বেটেলিয়ন দুটাত তেওঁলোকক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হব। এজ কন্দোনৰ কাৰনে ইনদেভিজুৱেল মেৰিটত গুৰুত্ব দিয়া হয়।

শ্ৰীচন্দ্ৰধৰ কলিতা :— মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উঠাই লৈছো।

Mr. Speaker :— Is it the pleasure of the house to grant leave to withdraw the cut motion ? (Voices 'yes' yes')

Leave is granted and the cut motion is withdrawn.

Now I put the main motion that a sum of Rs. 4, 86, 45, 000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March 1986 for the administra-

tion of "Civil Defence & Home Guards."

Grant No 24 is passed.

Now grant No. 46

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) :— Sir, on the recommendation of Governor of Assam, I beg to move that a sum of Rs. 1, 25, 00, 000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "freedom fighters, Rajya Sainik Board, Relief programme etc.,"

Mr. Speaker :— There are two cut motions, one tabled by Shri Mathura Deka and the other by Shri Binoy Kumar Basumatary.

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ এই শিতানত যি ১ কোটি ২৫ লাখ টকা ৪৬ নং গ্ৰাণ্টৰ ফ্ৰিদম ফাইটাৰ ৰাজ্য সৈনিক বোড, ৰিলিফ প্ৰপে্ৰম' ২১৪-২১৯ পৃষ্ঠাৰ বাজেটৰ এটকালৈ হ্ৰাস কৰিব লাগে অৰ্থাৎ মুঠ ১ কোটি ২৫ লাখ টকাৰ এটকালৈ হ্ৰাস কৰি মূলস্থিতি ৰক্ষাৰ বাবে লাগে বুলি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উৎথাপন কৰিলো।

Shri Binoy Kumar Basumatary :— Sir, the total provision of Rs 1. 25, 00, 000 under Grant No. 46 in respect of "Freedom Fighters, Rajya Sainik Board, Relief Programme ete.", at pages 214 219 of Volume II Part I of the Budget be redueed to Rs. *1*.. i. e. the amount of the whole grant of Rs. I, 25, 00, 000, do stand reduced to Rs 1.

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উৎথাপন কৰি কেইটা-মান কথা কব বিচাৰিছো। কথা হ'ল আমাৰ যিবিলাক মানুহে স্বাধীনতা আন্দোলনৰ সময়ত শ্বহীদ হ'ল তেওঁলোকৰ বহু পৰিয়ালকে পেঞ্চন দিয়াৰ ব্যৱস্থা নহ'ল। কংগ্ৰেছ পাৰ্টিয়ে পাছত এখন লিষ্ট তৈয়াৰ কৰিছে। য'ত আমাৰো নাম আছে কিন্তু নাম অৰ্থাৎ মথু : .

তেনেধৰণে বহুতৰে নাম আছে কিন্তু ঠিকনা নাই। কিছুমান এনেলোকে পেঞ্চন পাইছে যি সকল স্বাধীনতা আন্দোলনত যোগ নিদি অপকাৰ্য্যত জেলত পৰা কেচৰ আচামীৰ নাম আছে মুক্তি যুজাৰুৰ কাৰণে কিন্তু আচলতে যিসকলে স্বাধীনতা আন্দোলনৰ কাৰণে নিৰ্য্যাতন ভোগ কৰালে তেওঁলোকৰ কিন্তু বহুতৰে ৰেকৰ্ড নাই। গৰেশ্বৰ অঞ্চলৰো তেনেকুৱা বহুত মানুহৰ নাম নাই। অলপতে অৱশ্যে এখন কমিটি কৰি তেনে লোকৰ পুনৰ আবেদন বিছৰা হৈছিল ৰেডিওযোগে বাতৰি কাকততো ঘোষণা দিছিল। নলবাৰীৰ ডাঃ খৰ্গেশ্বৰ মেধী জেলত থকা মই জানো মোৰ লগতে হাজোতি খাটিছিল কিন্তু তেওঁৰ নাম নাই। আমাৰ বৰ্ত্তমান ৰাষ্ট্ৰপতি যেতিয়া গৃহমন্ত্ৰী আছিল তেখেতৰ দিনতে এই সিদ্ধান্ত হৈছিল যে প্ৰকৃত কাৰাবৰন কৰা আন্দোলন শক্তিশালী কৰাৰ বাবে আত্মগোপন কৰি যি সকলে নিৰ্য্যাতন ভোগীছিল তেনেলোক সকলে যাতে সাম্পুবিধা পায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমাৰ অসমত বোধকৰো ইমানদিনে হেলাতে থাকিল এতিয়াহে মনত পৰিছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনিও অসমীয়া মানুহ অসমীয়াৰ সুভাষ জানেই, হেলাতে থাকি গল। কত দৰ্খাস্ত দিব। তাৰোপৰি, ফটো তোলা কথাটোও আছেই। এনেকুৱা বিলাক কথাতে বৈ থাকিল। কিছুমানে দৰ্খাস্ত কৰিলে। কিছুমানৰ লিষ্ট হল। কিন্তু 'ফ্ৰিডম ফাইটাৰ্চ পেন্সন' হলে পোৱা নাই।

তাৰ পিচত এনেকুৱা কথা আহিল, যি সকলে জেল খাটিছিল তেখেত সকলক জেইলৰ প্ৰমাণ পত্ৰৰ দৰ্কাৰ হল। জেইলৰ ৰেকৰ্ড তেনেকুৱা নাই। ৰেকৰ্ড নেথাকিলে দিব নোৱাৰে। এইটো এটা গল। দ্বিতীয়তে, জেইলৰ ৰেকৰ্ড নেথাকিলে একেবাহে পাছ বছৰ জেইল খোৱা মানুহৰ চাৰ্টিফিকেট হলেও চলে। তেনে মানুহ এতিয়া পায় কত? অসমত মাত্ৰ তেনেকুৱা মানুহ দুজনহে আছে। তাৰে এজন হৈছে নগাৱঁৰ হলধৰ ভূঞা আৰু আন জন হৈছে শ্ৰীৰবীন কাকতি। বাকী যি সকল আছে সেই সকল কোনোবা দুবছৰ, কোনোবা আঢ়ৈ বছৰ ইত্যাদি। চাৰ্টিফিকেট লবৰ কাৰণে সকলোৰে টান হৈ পৰিল।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৪২ চনত বহুত বিলাক মানুহ জেইল

লৈ যোৱা নাই যদিও বহুত বিলাক মানুহে অশেষ নির্য্যাতন ভোগি পলাই ফুৰিব লগীয়া হৈছিল। সেই চনৰ ২৩ আগষ্টৰ পৰা চেপ্তেম্বৰৰ ভিতৰৰ প্ৰায় বিলাক মানুহেই জেইলত সোমাল । বাকী সকলে পলাই পলাই থাকি স্বাধীনতা আন্দোলনৰ কাৰণে কাম কৰি আছিল। তেখেত সকলেও আচলতে এই পেঞ্চন পাব লাগিছিল । কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে এইটো সিদ্ধান্ত কৰিলে। সেই সম্পৰ্কে দৰ্খাস্ত দিয়াৰ কথা হল কিন্তু লোৱা সকলে ললে । এইটো ১৯৭৫ চনৰ কথা আছিল নেকি ? ১৯৮৪ চনতহে ইয়াৰ বিচাৰ হয়। অসম চৰকাৰে কমিটি কৰিলে । চিঠি পত্ৰ যি পঠালে সেইবোৰ সময়মতে নেপালে। মানুহ জন যত থাকে তাত যদি চিঠি পথোৱা নহয় তেতিয়া হলে, সেই চিঠি পোৱা মস্কিল। মোৰে কথা চাওঁক, নলবাৰীত যদি চিঠি দিয়ে মই নেপাওঁ। সেইদৰে বহুত মানুহে এইদৰে পোৱা নাই। এতিয়াও জেইল খোৱা মানুহ ধেৰ আছে । এই বিষয়ে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীৰ ওচৰত এটা এটা প্ৰশ্ন অৱতাৰণা কৰা হৈছে যদিও এতিয়াও সকলোৰেই পৰা বঞ্চিত হৈ থকা মানুহ আছে। চাৰ্টিফিকেট পালে কিছুমান সা সুবিধা পায় । এইদৰে মই ভাবো উপযুক্ত প্ৰমাণ পত্ৰ সহকাৰে তেনে মানুহক উপস্থিত কৰাব পাৰিলে তেখেত সকলৰ কথা বিলাক আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু পঞ্চায়ত বিভাগৰ মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে সহানুভূতি সহকাৰে বিবেচনা কৰিব বুলি আশা কৰিয়েই যদিও এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আনিছো তাকো উঠাই লম বুলি আশ্বাস দিছো।

(ভইচ: মাননীয় সদস্য জনে কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উঠাই ললেই নেকি ?)

এতিয়াও লোৱা নাই । মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ভাৰতবৰ্ষৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ কথা। ১৯২১ চনৰ কথা।

(ভইচ :— আপোনাক আৰু কিমান গ্ৰাণ্ট লাগে ?)

আপুনি মোক কিয় ইমান হিংসা কৰে ? ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলন একেৰাহে ১৯২১ চনৰ পৰা ১৯৪২ চনলৈকে চলি থাকে । আমি লোৱা কথা কোৱা নাই । আমিও এই আন্দোলন কৰিছিলো। সেই কথাটোহে কৈছো। গাত এতিয়াও দাগ আছে । আমাৰ আপচোচ হৈছে, যি সকলে পোৱা উচিত সেই সকলে পাব লাগে। বৰপেটা,, গোৰেশ্বৰ আদি অঞ্চলত এই ধৰণৰ কেইবাজনো লোক এতিয়াও আছে। পৰিয়ালৰ অৱস্থা একেবাৰেই বেয়া। জেইলত অহাও সত্য।

ইয়াৰ পিছত অধ্যক্ষ মহোদয়, জেইলত সোমোৱা সকলক মতা

হল যদিও দৰ্খাস্ত কৰিলে। সেই কাৰণেই হে মইঁ অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ জৰিয়তে এইঁ আশা কৰিছো যে, তেখেত সকলৰ কেছ বিলাকো যেন চৰকাৰে বিবেচনা কৰি তেখেত সকলক মুক্তি যজাৰু হিচাবে গণ্যকৰি পেন্সন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে। এই খিনিকে আশা কৰি মই মোৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উঠাই লৈছো।

Shri Binoy Kumar Basumatari :— Sir, it is a pity that when we move Cut Motions in this House our fellow members make light of it. I request you to ensure proper procedure.

Sir, I rise to move this Cut Motion because the other day the Finance Minister assured us that we will be able to discuss about certain issues. I refer to the situation in 1983 February and March when in Gohpur about 23000 people were living in camps, and, now we are appealing to the Government that all of those people who were taking shelter in the camps should be provided with some relief but only 10 thousand and odd people have been granted the relief whereas we know that even now applications are being accepted in the office of the D. C. Sonitpur at Te pur and we are told that if some amount of money along with the applications are received relief can be provided to the people but Sir, actually these people who suffered most numbering about 12 thousand have not been given any relief whereas we know the money is lying with the D. C. Sonitpur. Therefore, I raise this Cut Motion to get some information whether the Government will provide relief to all those those 23, 000 people who suffered. It is a long standing grievence and we want some clarification on it.

শ্ৰীপূৰ্ণ বড়ো—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰাৰ জৰিয়তে মই এটা কথা চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচাৰ কৰিব খুজছো । ১৯৮৩ চনৰ নিৰ্বাচনৰ দাঙ্গাত গোৰেশ্বৰ অঞ্চলত যি সকল লোকৰ ঘৰ দুৱাৰ আদি বিধ্বস্ত হোৱাৰ ফলত কেম্পত আছিল সেই সকল লোকক চৰ কাৰৰ ফালৰ পৰা 'ৰিলিফ এণ্ড ৰিহাবিলিটেশ্চন' শিতানৰ পৰা গ্ৰাণ্ট আদি দিয়াৰ কথা আছিল । মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক এইটো জনোৱা হৈছিল । কিছুমানক 'লোন' দিয়াৰ কথা আছিল । যিহেতু বহু পৰিমাণৰ ক্ষতি হৈছিল গতিকে তেখেত সকলক এই লোন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছেনে ? যি হেতুকে সেই মানুহ বিলাকে আমাক লগ পালেই সেই বিষয়ে সোধে । এই বিষয়ে তেওঁলোকক টকা দিয়া হবনেকি' মই অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ জৰিয়তে মুখ্য মন্ত্ৰী মহাশয়ৰ পৰা জানিব খুজিছো ।

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মুখ্য মন্ত্ৰী) — চাৰ মাননীয় সদস্য ডেকা ডাঙৰীয়াই কথাটো উল্লেখ কৰিলে যদিও মই ৰিপ্লাই দিয়াৰ আগতে তেখেতে উইড্ৰ কৰি পেলালে । বিষযটো মাননীয় সদস্য বসুমতাৰী ডাঙৰীয়া আৰু বড়ো ডাঙৰীয়াইও উল্লেখ কৰিছে । মোৰ জনামতে আমাৰ অসমত পৰিয়াল হিচাবে চৌৱান্ন হাজাৰ পৰিয়ালক ৰিলিফ দিয়া হৈছে । গোৰেশ্বৰত আৰু কিছুমান ঠাইত পিচত কিছুমান আহিছে । যি সকল আলিপুৰ দুৱাৰত আশ্ৰয় লৈছিল সেই সকল পিচত আহিছিল আৰু যিমান ভস্মীভুত হৈছে সেই সকলোবোৰ ৰিলিফ দিয়াৰ আৰ্চনি আছিল । আৰু পচিশ হাজাৰকৈ লোন দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছিল । মই ভাবো এই গোটেই বিষয়টো সদনত ডিটেইলচ দিয়াৰ কাৰণে এটা ষ্টেটমেণ্ট হিচাবে দিলে ভাল হব । এইটো মই অনুভৱ কৰিছো আৰু সেই কাৰণে ৰিলিফ সম্পৰ্কে গোটেই পৰিস্থিতিটো জনোৱাৰ কাৰণে এটা ডিটেইল ষ্টেটমেণ্ট সদনত দাঙি ধৰিম ।

Shri Binoy Kumar Basumatari :— One point, will the Chief Minister look into the case of 23,000 people of Knkilamukh Bazar ? They were included in the original list of fire victims.

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) :— Sir, I shall look into it.

Mr Speaker :— Is it the pleasure of the house to grant leave to withdraw the Cut Motion ?

(Leave is granted and the Cut Motions are withdrawn)

Now I put the Grant No. 46 that a sum of Rs. 1,25,00,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1986 for the administration of "Freedom Fighters, Rajya Sainik Board, Relief Progrmme etc."

The Grant is passed.

Calling attention notice

Shri Purna Boro :— Sir, I beg to call the attention of the Chief Minister under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to the news items appearing in the 'Dainik Asom' dated 28th February, 1985 under the caption "সীমান্ত অঞ্চলত ভাবুকী"

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) :

It had come to the notice of the Govt. that large scale encroachment was done by Nagas in Kherbari, Ratanpur and Krishnapur villages under Napani area at 'C' sector of Assam-Nagaland border. Govt. accordingly decided to evict these fresh encroachments. The matter was discussed between the Commissioner Nagaland and Commissioner, U. A. D. on 18.1.85 and it was decided that the encroachments in Kherbari, Ratanpur and Krishnapur should be evicted simultaneously by the Forest

Deptt. of Assam with prior intimation to the encroachers. Accordingly the Commissioner, UAD, Jorhat and Nagaland met at Jorhat on 19-2-85 for removal of encroachment from Kherbari area with effect from 4 to 7th March, 85. After having come to learn of the proposed eviction by Assam Govt. the Nagas of those villages reported to have been getting prepared with/spears/daos etc. to give stiff resistance to the eviction party of Assam Govt. It is a fact that some manuscript posters read as "Go back" "save your life" and "Sabdhan" etc.were found pasted on the road side trees in the areas. Similar hand written posters were also found pasted on some trees at Napani area. Due to attititude of the Naga villagers as well as district authority of Wokha of Nagaland, the eviction programme of Kherbari area has been suspended temporarily, with a view to reviewing the situation before carrying out the eviction operation.

Govt. is fully aware of the situation to prevent any untoward incident. All the BOPs have been alerted to take appropriate precautionary measures for maintenance of law and order in the area. The District authority has also been instructed to watch the situation very carefully for maintaining peace and tranquility in the areas. A strong protest was also lodged with the Nagaland Govt. to refrain their villagers from such untoward incidents that may occur due to the activities of Lotha Nagas. The eviction programme which has been suspended will be resumed again.

As regard activities of under ground Nagas in Assam territory of Assam-Nagaland border Govt. have

already taken steps to meet the situation. The incident that took place as follows :—

On receipt of a secret information that some underground Nagas were staying in the house of one K. Yekhevhi in Lotovi village situated near the Assam-Nagaland border about 23 KM away from Chungajan Tinali under "A" sector, one section of 14 CRPF along with some NAP personnel from Dimapur (Nagaland) went to the said village on 23.2 85 at about 0330 hours. The operation was jointly undertaken by CRPF/NAP under command of S.I. Narayan Singh of 14 CRPF. After arriving in the house of K. Yekhevhi the CRPF/NAP party asked the underground Nagas to surrender. There was exchange of fire between the underground Nagas and the CRPF/NAP party as the underground Nagas did not surrender. In the exchange of firing, self styled Naga hostile colonel Yeboja Sema, self styled Leuit. Colonel Zhangkhul were killed. One NAP Havilder was also killed in the firing.

On receipt of information of the encounter between the CRPF/NAP and underground Nagas, re-inforcement from Dimapur arrived and combed the area. In course of combing operation another underground Naga was killed by CRPF/NAP party. One pistol and considerable quantity of ammunitions were recovered and taken to Dimapur with the dead bodies.

The DIG (ER) Jorhat alongwith the S.P., Jorhat and Sector Commander visited the area on 24.2.85 for

maintaining peace and tranquility in view of thre at of Nagas hostile. District authorities and police have been instructed to watch the situation very carefully and for every precautionary measures for peace in the area. Necessary report has been sent to the Home Ministry, Govt. of India on 27.2.85. Further state Govt. has requested the Govt. of India for additional force for patrolling border areas.

Mr. Speakar :— Now item No. 4.

Shri Hemen Das :— The matter was discussed in the House. I may be allowed not to raise it.

Mr. Speakar :— The house stands adjourned till 10 a.m. tomorrow the 26th March, 1985.

ADJOURNMENT

The House then rose at 7-18 P.M. and stood adjourned till 10 A.M. on Tuesday, the 26th March, 1985.

Dated, Dispur
The 25th March, 1985

P.D. Barua
Secretary
Assam Legislative Assembly